

PONS

NICULESCU

GREACA
pentru
începători

& CD AUDIO

NICULESCU

Citim. Stim.

Din aceeași serie:

- ENGLEZA pentru începători
- ENGLEZA AMERICANĂ pentru începători
- FRANCEZA pentru începători
- GERMANA pentru începători
- ITALIANA pentru începători
- SPANIOLA pentru începători
- PORTUGHEZA pentru începători
- OLANDEZA pentru începători
- JAPONEZA pentru începători

Cărțile sunt însoțite de CD audio.

www.niculescu.ro

ISBN: 978-973-748-065-1

9 789737 480651

Maria Ath. Orfanidou
Hector Syrianides

Greaca
pentru începători
& CD audio

Traducere: *Angela Bădescu*

NICULESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ORFANIDOU, MARIA ATH.

Greaca pentru începători & CD audio / Maria Ath. Orfanidou, Hector Syrianides;
trad.: Angela Bădescu. – București: Editura NICULESCU, 2007

ISBN: 978-973-748-065-1

I. Syrianides, Hector

II. Bădescu, Angela (trad.)

811.14(075.4)

© Éditions Nathan, a Publishing House of Vivendi Universal
Éducation France (VUEF), Paris, France, 1994

© Ernst Klett Sprachen GmbH, Stuttgart,
Federal Republic of Germany, 2000
Titlu original: *Powerkurs für Anfänger. Griechisch*,
Maria Ath. Orfanidou, Hector Syrianides

Pentru ediția în limba română:

© Editura NICULESCU, 2007
Adresa: Bd. Regiei 61D
060204 – București, România
Tel: (+40)21-312.97.82
(+40)21-312.97.84
Tel/fax: (+40)21-312.97.83
Call Center: (+40)21-314.88.55
E-mail: club@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Redactor: *Teodora Pavel*

Procesare computerizată: *S.C. ARETE COMPUTER DESIGN S.R.L.*

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

ISBN: 978-973-748-065-1

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.

Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Doriți să învățați limba greacă rapid și, totodată, într-un mod plăcut?

Cursul *Greaca pentru începători*

- este distractiv și motivant;
- vă asigură o bună introducere în limba greacă.

În timp ce ascultați o misterioasă povestire episodică despre icoane și pirăți veți putea să înțelegeți, deja, greaca vorbită.

În același timp veți afla cele mai importante probleme de gramatică, veți exersa lexicul de care veți avea nevoie în Grecia și astfel veți afla informații utile și interesante despre această țară și despre locuitorii ei.

Cum folosiți *Greaca pentru începători*?

- Citiți de mai multe ori fiecare lecție și ascultați CD-ul de fiecare dată;
- Chiar dacă nu ați înțeles fiecare cuvânt în parte, treceți la următoarea lecție, deoarece neclaritățile se vor rezolva de la sine;
- Învățați în mod sistematic și în etape scurte. Mai bine exersați câte 15 minute zilnic, decât 2 ore o dată pe săptămână.

Structura cursului

Cursul conține 9 lecții. O lecție cuprinde trei unități didactice (a, b, c) și un capitol de exersare a pronunției.

Nu pierdeți prea mult timp la capitolele de învățare a limbii în sine (a, b, c), întrucât veți avea permanent ocazia de a repeta și de a fixa noțiunile învățate.

Pe CD urmează, după fiecare dialog, un vocabular minimal – în glumă spus – vocabularul necesar „supraviețuirii”. Mai întâi veți auzi cuvântul sau expresia în limba română și apoi în limba greacă. La sfârșit, urmează o pauză în care sunteți invitat să roștiți dumneavoastră versiunea din limba greacă – astfel veți beneficia de un util „bagaj” lexical pentru o excursie în Grecia. Înainte de prima lecție și la sfârșitul fiecărei lecții veți găsi câteva exerciții speciale pentru pronunția în limba greacă.

Textele, expresiile și exercițiile care au acest simbol le găsiți pe CD.

Structura unei unități didactice

Dialog

Citiți introducerea în limba română. Ascultați de cel puțin două ori dialogul, fără să vă uitați în carte. Apoi, mai ascultați textul încă o dată, de data aceasta înlocuind audiția cu lectura.

Vocabular

După dialogul în limba greacă se găsesc toate expresiile noi traduse în limba română. În cazul în care nu veți găsi un cuvânt în lista de cuvinte a textului la care ați ajuns, nu trebuie să vă faceți probleme – în mod sigur acesta a apărut într-o lecție precedentă. Căutați cuvântul în vocabularul de la sfârșitul cărții.

Gramatică

Părțile componente ale unei limbi se îmbină asemenea pieselor unui puzzle. Prin acest simbol este introdusă rezolvarea celor mai importante probleme de gramatică. În mod intenționat am renunțat la reprezentarea excepțiilor.

Vocabular minimal

„Colacul de salvare“ indică vocabularul minimal de care veți avea nevoie în Grecia. Când ascultați cuvintele și expresiile pentru prima dată, citiți-le și din carte. Astfel, veți putea exersa lexicul și fără să apelați la textul scris. Important este să reproduceți cu voce tare expresiile în intervalele de pauză existente pe CD.

Exerciții

Aici exersați ceea ce ați învățat pentru a verifica dacă ați înțeles problemele de gramatică și dacă ați reținut cuvintele noi.

În dreptul semnului „Peisaj“ veți găsi informații despre Grecia și populația acesteia.

Această „Cheie“ vă va deschide ușile, care, probabil, până acum au fost închise pentru dumneavoastră: traducerea dialogurilor și soluțiile exercițiilor. Nu e recomandabil să apelați prea repede la ele!

În fine, exercițiile de pronunție conțin multe indicii referitoare la pronunțarea sunetelor grecești. Cu siguranță, că la început această problemă vă va da o adevărată bătaie de cap. Soluția? Exersați de fiecare dată pronunția cu voce tare a fiecărui cuvânt pentru că repetiția este mama învățaturii!

Mult succes!

Cuprins

Următoarele litere din cuprins denumesc diferitele părți ale lecției:

A: gramatica B: vocabularul minimal C: cultură și civilizație

De la alfa la omega –

Alfabetul grecesc 10

1α În cafeneaua din satul Panaghia 14

- A Articolul hotărât (I);
verbe terminate în -ομαι
- B Salutul la întâlnire și salutul
la despărțire
- C Formule de salut

1β În sănătatea tuturor! 18

- A Articolul hotărât (II);
prepoziția σε; articolul
nehotărât (I)
- B Cum să comandăm băuturi
- C La cafenea

1γ O cameră liberă? 22

- A έχω – *a avea*; negația (I);
topica propoziției
- B La hotel
- C Hoteluri și camere

Exerciții de pronunție 25

2α O minune! 26

- A Vocativul; interogația;
verbe terminate în -ω;
articolul nehotărât (II)
- B Exprimarea sentimentelor
- C Atena

2β Lacrimile Maicii Domnului 31

- A Pronumele posesiv (I);

prepoziția από – *de la, din*;
numeralele de la 1 la 20;
adjectivele (I)

- B Exprimarea unei opinii
- C Icoane

2γ O presimțire sumbră 35

- A είμαι – *a fi*; λέω – *a spune*;
adjective provenite din
substantive; pronumele
relative (I)
- B Formule de prezentare
- C Formule uzuale

Exerciții de pronunție 38

3α O plimbare 39

- A Imperfectul; substantive
terminate în -ος; articolul
hotărât (III)
- B Vizitarea orașului
- C Thessaloniki (Salonic)

3β Ce straniu... 44

- A ίσως – μήπως; pronumele
personal la genitiv; negația
(II); pronumele τίποτα,
κανένας
- B Mijloace de transport
- C Circulația rutieră

3γ În port 49

- A Imperfectul verbului έχω –
a avea; pronumele personal
în acuzativ; pronumele de-
monstrative

B Profesii	
C Sistemul școlar	
Exerciții de pronunție	52
4α Povestea icoanei	53
A Diateza pasivă; aoristul; exprimarea datei	
B La muzeu – orarul de funcționare	
C Athos	
4β Este interzis!	57
A Substantive terminate în -α, -η, -μα	
B Plăcuțe indicatoare	
C Sărbătoarea de Paști la greci	
4γ Fotbalul înainte de toate!	61
A Imperativul; locul pronu- melui personal	
B Hobby-uri	
C Femeile din Grecia	
Exerciții de pronunție	64
5α Unde este icoana?	65
A Substantive terminate în -ο, -ι; gradele de comparație ale adjectivelor (I); nume- ralele de la 21–100	
B Locuința	
C Condiții de locuit	
5β Aici este!	69
A Conjunctivul prezent (Υποτακτική); folosirea conjunctivului (I); exprimarea orei (I)	

B Ieșirea în oraș	
C φιλοξενία– <i>Ospitalitatea</i>	
5γ Ce nenorocire!	73
A Conjunctivul aorist; folosirea conjunctivului (II); substantive terminate în -ης; πάω – <i>a merge</i>	
B Gradele de rudenie	
C Familia	
Exerciții de pronunție	76
6α Presupuneri	78
A Folosirea pleonastică a pro- numelui personal; adjecti- vele (II); prepozițiile	
B Întrebări pentru a afla o adresă	
C Rembetiko	
6β Vise în Chrisi Ammos	82
A Viitorul; numerele mai mari de 100	
B La strand	
C Insule	
6γ Cine oferă mai mult?	87
A Adverbul; gradele de com- parație ale adjectivelor (II)	
B La bancă	
C Valuta	
Exerciții de pronunție	90
7α O slujbă religioasă specială	91
A Verbe terminate în -ώ (I); pronumele personal în no- minativ; adjectivele (III)	
B Bolnav în concediu	
C Asistența medicală	

7β Încă o minune! 95

- A Diminutivele; imperativul
verbelor terminate în -ώ;
pronumele posesiv (II)
B Dificultăți de înțelegere
C Istoricul limbii

**7γ Într-un magazin de
antichități din Atena 99**

- A Verbe modale; πολύς – *mult*
B La piață
C La cumpărături

Exerciții de pronunție 102**8α Un fals! 104**

- A Verbe terminate în -ώ (II);
pronumele personal în vo-
cativ; poziția predicativă a
adjectivului; culorile
B Vremea
C Clima

8β Un fals turist 108

- A Imperfectul/aoristul ver-
belor εἶμαι și έχω; pronu-
mele nehotărâte; formule de
salut; cele mai importante
verbe neregulate

- B Descrierea persoanelor
C Temperamentul grecilor

**8γ Din nou în satul
Panaghia 113**

- A Conjunctivul perfect;
adverbe de timp
B Care este prefixul...?
C Cum telefonăm

Exerciții de pronunție 116**9α Adevărul 117**

- A Pronumele interogativ;
conjuncții
B La restaurant
C Despre mâncare și tradiții
culinare

**9β Totul e bine când se
termină cu bine! 122**

- A Negția (III); pronumele re-
lativ (II); exprimarea orei (II)
B La sfârșitul zilei
C Cinematografele

Exerciții de pronunție 125**Lista verbelor 126****Vocabular 131**

De la alfa la omega – alfabetul grecesc

În matematică sau în fizică ați întâlnit deja anumite valori exprimate prin litere grecești. Așadar, alfabetul grecesc nu vă este chiar atât de necunoscut pe cât s-ar putea crede. Să nu uităm că alfabetul latin a evoluat din cele 24 de litere grecești.

De aceea, dacă veți observa mai întâi asemănările, veți învăța mai ușor diferențele! Va fi mult mai bine dacă veți citi cât mai des posibil cu voce tare literele.

Majuscule	Minuscule	Numele literei	Sunetul (corespondentul fonetic)
A	α	άλφα	a
B	β	βήτα	w
Γ	γ	γάμα	gh
Δ	δ	δέλτα	th (ca englezescul th at)
E	ε	έψιλον	e
Z	ζ	ζήτα	z
H	η	ήτα	i
Θ	θ	θήτα	th (ca englezescul th anks)
I	ι	γιώτα	i
K	κ	κάπα	k
Λ	λ	λάμδα	l
M	μ	μι	m
N	ν	νι	n
Ξ	ξ	ξι	x
O	ο	όμικρον	o
Π	π	πι	p
P	ρ	ρο	r
Σ	σ, ς	σίγμα	s
T	τ	ταυ	t
Υ	υ	ύψιλον	i
Φ	φ	φι	f
X	χ	χι	h
Ψ	ψ	ψι	ps
Ω	ω	ωμέγα	o

 După cum puteți constata, multe sunete se pronunță ca în română. Un efort mai mare în pronunțare îl impun următoarele litere:

γ: Nu se va pronunța **g**. Este un sunet care se pronunță asemănător cu [ghi]:

γάλα – *lapte* Γερμανία – *Germania*

δ: Se pronunță ținând vârful limbii între dinți, ca în **th**at din limba engleză:

δωμάτιο – *cameră*

ζ: Corespunde sunetului **z**:

ζάχαρη – *zahăr*

θ: Se pronunță ca în **th**anks din engleză:

θέατρο – *teatru*

ξ: **X** se pronunță ca în cuvântul axă:

φιλοξενία – *ospitalitate*

ρ: Nu este, cum ați crede, litera **p**, ci litera **r**:

Ρόδος – *Rodos*

σ, ς: Corespunde consoanei **s** ca în răs, plâns. De ce există două caractere? ς se folosește la sfârșitul cuvântului:

σαλάτα – *salată*, *însă*: καλός – *bun*

χ: Se pronunță ca **h** din **h**arpă:

χαρά – *bucurie*

Ați observat, desigur, că unele cuvinte prezintă un accent. Este semnul pe care îl primește silaba care se accentuează. În cazul majusculilor, după noua ortografie, accentul nu se marchează grafic. În acest caz, e limpede că accentul va cădea în vorbire pe prima silabă.

Ακροπολη → Ακρόπολη

Αθηνα → Αθήνα

Cuvintele formate dintr-o silabă nu sunt accentuate. Desigur, există și în cazul acestora excepții pe care le veți observa pe parcurs.

A: E timpul pentru primul dumneavoastră exercițiu. Completați cu literele mici corespunzătoare majusculilor de mai jos! Reușiți fără să răsfoiți cursul?!

A Γ Δ Ε Μ Ν Ξ Σ

B: Și acum procedați invers: scrieți majusculele corespunzătoare literelor mici de mai jos:

β ζ η ι ο κ λ ρ υ
ψ

C: Citiți mai întâi cu voce tare, apoi ascultați pe CD următoarele nume grecești:

 Μα	Μι	Θα
Μαρ	Μιχ	Θαν
Μαρί	Μιχά	Θανά
Μαρία	Μιχάλ	Θανάσ
	Μιχάλη	Θανάση
	Μιχάλης	Θανάσης

 Încă nu s-a terminat exercițiul dumneavoastră! Nu vreți să învățați și legăturile dintre sunete? Următoarele grupuri de sunete se pronunță ca un singur sunet:

 ει, οι, υι	=	i	εικόνα – <i>icoană</i>
ου	=	u	ούζο – <i>ouzo</i>
αι	=	e	ναι – <i>da</i>
αυ	=	av	αύριο – <i>mâine</i>
ευ	=	ev	Ευρώπη – <i>Europa</i>

Diftongii αυ și ευ se vor pronunța înaintea consoanelor κ, π, τ, θ, σ, ξ, φ, χ, ψ **af**, respectiv **ef**.

αυ	=	af	αυτός – <i>el</i>
ευ	=	ef	ευχαριστώ – <i>mulțumesc</i>

Legături există nu numai între vocale, ci și între consoane:

μπ	=	b, mb	μπύρα – <i>bere</i>
ντ	=	d, nd	αντίο – <i>adio</i>
γγ, γκ	=	ng, g	Αγγελική – <i>Angelica</i>

Din nou câteva exerciții pentru dumneavoastră! Nu regretați: prin perseverență veți avea succes!

D: Aveți date mai jos numele unor cunoscute localități și obiective turistice din Grecia, precum și încă două cuvinte, pe care le știți cu

siguranță. Din acestea lipsește câte o literă. O puteți ghici? Vă ajută următoarea listă: ρ – ν – ο – λ – ζ – η

Αθή...α	Καλημέ...α	Θεσσαλονίκ...
Ρόδ...ς	Ακρόπο...η	ού...ο

E: Încercați acum să citiți cu voce tare următoarele cuvinte. Nu uitați să vă verificați pronunția cu ajutorul CD-ului!

Καλημέρα	ευχαριστώ	κρασί
Καληνύχτα	ούζο	μουσακάς
γεια σου	νερό	καλαμάρι

F: După aceste exerciții, ar trebui să reușiți deja să retraduceți în limba greacă câteva cuvinte românești provenite din greacă și să le scrieți în caiet. În acest scop, ascultați mai întâi CD-ul, pentru a ști cum se pronunță cuvintele în greacă.

schepsis		cosmos	
dialog		propagandă	
scandal		haos	

Și acum iată și semnele de punctuație din limba greacă, pe care le veți găsi în acest curs, împreună cu diferențele față de limba română. Acestea se referă numai la semnul întrebării, la punct și virgulă și la ghilimele:

Semnul întrebării este: ;
 Punctul și virgula se notează: · (un punct scris sus).
 Ghilimelele se notează: « »

Soluții:

D: Αθήνα – καλημέρα – Θεσσαλονίκη – Ρόδος – Ακρόπολη – ούζο
F: σκέψη – διάλογος – κοσμός – ο κάλαμος – ποταμός – χάος

1α În cafeneaua din satul Panaghia

Domnul Vangelis și domnul Lakis se află în cafeneaua din satul Panaghia în fața unui păhărel de ouzo până seara târziu. În timp ce amândoi se iau la întrecere cu chelnerița, doamna Litsa, în a preamări binefacerile Maicii Domnului, un străin intră în local. Se vede de la o poștă că vine de la Atena.

Κυρία Λίτσα:	Η Παναγιά! Ολα από την Παναγιά!
Κύριος Βαγγέλης:	Το χωριό, το ψωμί, τα πάντα!
Κύριος Λάκης:	Χωρίς την Παναγιά;
Κυρία Λίτσα:	Ούτε ψωμί, ούτε χωριό, ούτε τίποτα!
Ο Αθηναίος:	Ερχεται ο κόσμος για την Παναγιά, εε;
Κυρία Λίτσα:	Αμέ...
Κύριος Βαγγέλης:	Και εσείς για την Παναγιά;
Ο Αθηναίος:	Ναι...

η κυρία	doamna, femeia	τίποτα	nimic
η	art. hot. feminin	ο Αθηναίος	atenianul
η Παναγιά	Maica Domnului	έρχεται	el vine
όλα	totul	έρχομαι	eu vin [*]
από	de la	ο κόσμος	oameni; lumea
την	art. hot. feminin	για	pentru
	Ac. sg.	εε	ei!
ο κύριος	domnul	αμέ	desigur, mai e
το χωριό	satul		vorbă?
το ψωμί	pâinea	και	și
τα πάντα	totul	εσείς	dumneavoastră, voi
χωρίς	fără	ναι	da
ούτε ... ούτε	nici ... nici		

* Ca formă de bază în continuare – la fel ca și în dicționare – va fi menționată forma de persoana I singular a verbului.

 Cu siguranță că vă preocupă încă descifrarea literelor grecești. O problemă, însă, nu vă va crea deloc dificultăți, și anume scrierea cu majuscule și cea cu minuscule. Majusculele se folosesc, așadar, la începutul propoziției, precum și pentru scrierea substantivelor proprii care desemnează zilele săptămânii, lunile și sărbătorile.

 La fel ca în limba română, și în greacă există trei genuri gramaticale: masculin, feminin și neutru. Acestora le corespund următoarele trei articole:

Articolul hotărât la nominativ			
masc.	ο	κόσμος	lumea, oamenii
fem.	η	Παναγιά	Maica Domnului
neutru	το	χωριό	satul

Articolul corespunzător fiecărui gen se recunoaște după terminația substantivului.

 Η Παναγιά! Όλα από την Παναγιά! – *Maica Domnului! Totul de la Maica Domnului!* o preamăresc cei trei săteni pe patroana lor spirituală. De ce într-un caz se folosește forma η și în altul forma την Παναγιά?

Η Παναγιά are funcția de subiect al propoziției, fiind, așadar, în cazul nominativ. Την Παναγιά se află în cazul acuzativ și are funcția sintactică de complement direct.

Subiectul (cine?, ce?)	Η Παναγιά έρχεται.	<i>Vine Maica Domnului.</i>
Complement direct (pe cine?, ce?)	Βλέπω την Παναγιά.	<i>O văd pe Maica Domnului.</i>

Putem completa deja tabelul de mai jos cu formele de acuzativ ale articolului:

Articolul hotărât în acuzativ						
	masculin		feminin		neutru	
Nominativ	ο	-l	η	-a	το	-l
Acuzativ	το(ν)	pe	τη(ν)	pe	το	pe

Forma de **v** de la τον și την se află numai în fața unor cuvinte. Pentru detalii, vezi pag. 19 (Ιβ).

Străinul sosit de la Atena nu s-a prezentat, dar dumneavoastră cu siguranță vă veți prezenta când veți face cunoștință cu cineva în Grecia. Pentru aceasta veți folosi verbul ονομάζομαι – *mă numesc, mă cheamă*. Este unul din verbele care se termină în -ομαι, conjugându-se ca atare. În dialog ați întâlnit și un alt verb de aceeași conjugare: έρχομαι – *eu vin*.

Verbe terminate în -ομαι			
έρχομαι	eu vin	ονομάζομαι	eu mă numesc
έρχεσαι	tu vii	ονομάζεσαι	tu te numești
έρχεται	el, ea vine	ονομάζεται	el, ea se numește
ερχόμαστε	noi venim	ονομαζόμαστε	noi ne numim
έρχεστε	voi veniți/ dvs. veniți	ονομάζεστε	voi vă numiți/ dvs. vă numiți
έρχονται	ei, ele vin	ονομάζονται	ei, ele se numesc

Vă aflați în Grecia...

Doriți să salutați pe cineva și apoi să vă luați rămas-bun.

Καλημέρα.

Bună dimineata/Bună ziua!

Καλησπέρα.

Bună seara!

Καληνύχτα.

Noapte bună!

Γεια σου/Γεια σας.

Salut!

Χαίρετε.

Bună ziua!, Rămas-bun!

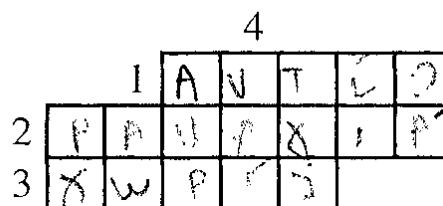
Αντίο.

La revedere!

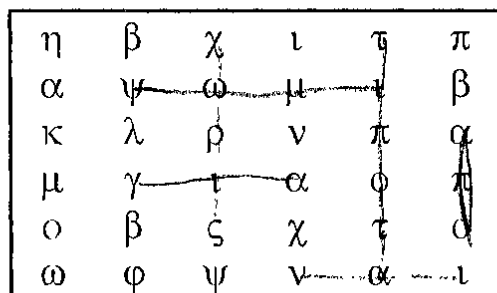

A: Iată și primul rebus în limba greacă! Rezolvați-l!

1. La revedere!
2. Maica Domnului
3. Fără
4. Da

B: În acest dreptunghi se ascund 6 cuvinte. Căutați-le pe orizontală și pe verticală.

Salutul la întâlnire și salutul la despărțire: la ce se referă aceste formule de salut? Când și care anume dintre acestea sunt folosite? În Grecia, înainte de prânz, până în jurul orei 12 se salută καλημέρα. După-amiaza târziu și seara devreme, deci între ora 17 și ora 20,30 se spune καλησπέρα. La despărțire se poate spune αντίο. Seara, la plecare, veți folosi formula καληνύχτα. Pentru toate momentele zilei puteți folosi, însă, ca formulă de salut și despărțire γεια σου, respectiv γεια σας. Rețineți că γεια σου se folosește pentru a saluta un prieten, în timp ce γεια σας se folosește pentru mai mulți prieteni, deci pentru persoana a II-a plural, dar și pentru pronumele de politețe (dumneavoastră).

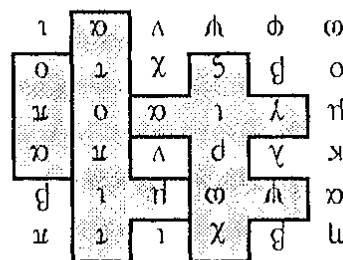
Traducerea dialogului:

În paranteze drepte [...] aveți traducerea mot-à-mot; între paranteze rotunde (...) sunt date cuvintele necesare exprimării curente în română.

Doamna Litsa: Maica Domnului! Totul e de la Maica Domnului! *Dl. Vangelis:* Satul, pâinea, totul! *Dl. Lakis:* (Ce-ar fi totul) fără Maica Domnului? *D-na Litsa:* Nici pâinea, nici satul, nimic! *Atenianul:* Oamenii vin pentru Maica Domnului? *D-na Litsa:* Desigur, mai e vorbă? *Dl. Vangelis:* Și dumneavoastră veniți pentru Maica Domnului? *Atenianul:* Da...

Soluții:

B:

A: 1. ΑΝΤΙΟ – 2. ΠΑΝΑΤΙΑ – 3. ΧΩΡΙΣ – 4. ΝΑΙ

1β În sănătatea tuturor!

Domnul din Atena se simte, evident, bine în cafenea, și oferă tuturor clienților câte un pahar de ouzo. Și preotul Thodoras de la mănăstirea în care se află icoana Maicii Domnului, cea atât de venerată de locuitori, se alătură acestora.

Ο Αθηναίος: Κυρία Λίτσα, ακόμη τρία ούζα!

Κύριος Βαγγέλης

και Κύριος Λάκης: Ευχαριστούμε!

Ο Αθηναίος: Στην υγεία σας! Στην υγεία της
Παναγιάς!

Κύριος Βαγγέλης: Στην υγεία του παπά-Θόδωρα!

Κυρία Λίτσα: Και της εικόνας!

Κύριος Λάκης: Και τι εικόνα...

Ο Αθηναίος: Αα... Χαίρετε!

ακόμη	încă	της Παναγιάς	al, a, ai, ale Maicii
τρία	trei		Domnului
ούζα	(mai multe pahare de) ouzo	της εικόνας	a(l) icoanei, a(l) tabloului
το ούζο	(un pahar de) ouzo	η εικόνα	icoana, tabloul
ευχαριστούμε	mulțumim!	του παπά	al, a, ai, ale preotului
ευχαριστώ	mulțumesc! Eu mulțumesc	ο παπάς	preotul
στην υγιά σας	în sănătatea	και τι εικόνας	și ce (fel de) icoană!
	dumneavoastră	τι	ce
σας	al vostru/a voastră; al/a dumneavoastră	χαίρετε	Bună ziua! Rămas bun! (mot-à-mot: Bucurați-vă!)

 Στην υγιά του παπά-Θόδωρα! Και της εικόνας! – *În sănătatea preotului Thodoras! Și în cea a icoanei!* Și urările celor din cafenea s-ar putea continua mult și bine. Dumneavoastră veți învăța însă acum forma de genitiv a articolului hotărât.

του – *masculin*, του – *neutru*, της – *feminin*

Ați remarcat că substantivele feminine pe care le recunoașteți după terminația -α primesc la genitiv terminația ς?

Της Παναγιάς *a(l) Maicii Domnului*

Της εικόνας *a(l) icoanei*

 Să reluăm: Στην υγιά σας! – *În sănătatea dumneavoastră!* Cuvântul στην este compus, de fapt, din două cuvinte, și anume din prepoziția σε, care se traduce prin: *la, pe, în* și din forma de acuzativ a articolului.

σε + το(ν) = στο(ν)	στο σταθμό	<i>la gară</i>
σε + τη(ν) = στη(ν)	Στην υγιά της Παναγιάς!	<i>în sănătatea Maicii Domnului!</i>
σε + το = στο	στο σπίτι	<i>acasă</i>

Și în acest caz, ν se scrie și se pronunță numai înaintea anumitor cuvinte, și anume a celor care încep cu următoarele consoane: κ, π, τ, ξ, ψ, μπ, ντ, τσ, τζ sau cu vocală: α, ε, η, ι, υ, ο, ω.

τον κόσμο *lumea, oamenii*
την Παναγιά *Maica Domnului*

însă: η Ρουμανία *România*

■ La plecare, domnul din Atena spune χαίρετε, formulă de salut pe care o cunoașteți deja de la capitolul 1α. Tradusă mot-à-mot, înseamnă *bucurați-vă!* Χαίρετε este o formulă generală de salut, neutră, rostită la întâlnire și la plecare.

■ Ακόμη τρία ούζα! – *Încă trei (pahare de) ouzo!* comandă atenianul. În curând veți fi și dumneavoastră într-o cafenea din Grecia. Înainte de a comanda vreo băutură, învățați articolul nehotărât. Cu siguranță că veți avea nevoie de acesta.

Articolul nehotărât						
	masculin		feminin		neutru	
Nominativ	ένας	un	μια	o	ένα	un
Acuzativ	ένα(ν)	un	μια	o	ένα	un

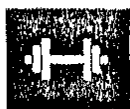

Vă aflați în Grecia...

Ce comandați într-o cafenea?

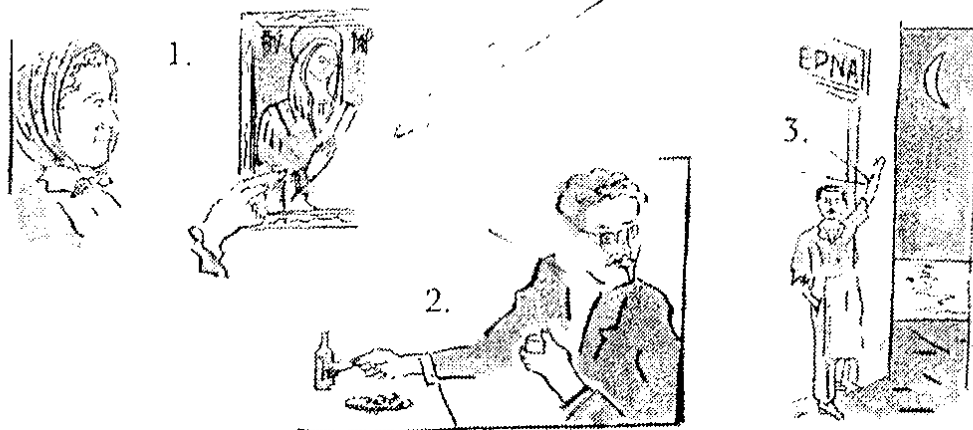
Τι θέλετε;
Θέλω μια μπύρα.
Εναν ελληνικό καφέ.
Ενα φραπέ
Ενα χυμό πορτοκάλι.
Μια πορτοκαλάδα.
Μια λεμονάδα
Ενα ποτήρι νερό
Ενα κρασί.
Μια σόδα.

Ce doriți?
Aș dori o bere.
O cafea grecească.
Un café-frappé.
Un suc de portocale.
Un nectar de portocale.
O limonadă.
Un pahar cu apă.
Un vin.
O apă minerală.

A: Care desen corespunde următoarelor expresii?

- a. Ακόμη ένα ούζο! b. Χαίρετε! c. Η εικόνα της Παναγιάς!

B: Ordonati silabele de mai jos pentru a obtine cuvinte:

1. να – κό – ει

...ΣΥΚΟΝΑ.....

2. κυ – α – ρί

...ΚΥΡΙΑ.....

3. τε – ρε – χαί

...ΧΑΙΡΕΤΕ.....

4. κα – δα – λά – το – πορ

...ΠΟΡΤΟΚΑΛΑΤΟ.....

5. χα – στώ – ευ – ρι

...ΞΕΧΑΣΤΕΙΝ.....

Cafeneaua: καφενείο este încă un loc de întâlnire a bărbaților. Seara, după serviciu, se întâlnesc aici ca să bea un pahar (sau mai multe) de ouzo sau de Retzina, să stea de vorbă sau să joace Tavli (variante grecească a jocului de table). Șiragul de mărgelă, numit κομπολόι, peste care își plimbă degetele în permanență, este un fel de rozariu care, fără a i se atribui vreo semnificație religioasă, servește doar pentru trecerea timpului. Grecoaicele ocolesc καφενείο, dar, pentru turistele străine care vor să arunce o privire, grecii dau dovadă de multă înțelegere.

Traducerea dialogului:

Atenianul: Doamnă Litsa, încă trei (pahare de) Ouzo! *Dl. Vangelis și dl. Lakis:* Mulțumim! *Atenianul:* În sănătatea dumneavoastră! În sănătatea Maicii Domnului! *Dl. Vangelis:* În sănătatea preotului Thodoras! *D-na Litsa:* Și a icoanei! *Dl. Lakis:* Și ce mai icoană! *Atenianul:* La revedere!

Soluții:

B: 1. εικόνα – 2. κυρία – 3. χαιρετε – 4. πορτοκαλάδα – 5. ευχαριστώ
A: 1c – 2a – 3b

1γ Ο cameră liberă?

După atâtea urări de bine pentru fiecare, domnul Vangelis, domnul Lakis și preotul pleacă spre casă. Pentru domnul din Atena a sosit momentul să-și caute un loc pentru noapte. Poate că doamna Litsa îl va ajuta...

Κυρία Λίτσα: Καληνύχτα!

Κύριος Λάκης: Γεια σας!

Κύριος Βαγγέλης: Αντε!

Atenianul se întoarce spre d-na Litsa...

Ο Αθηναίος: Εχει ξενοδοχείο στο χωριό;

Κυρία Λίτσα: Οχι!

Ο Αθηναίος: Ούτε ένα δωμάτιο;

Κυρία Λίτσα: Οχι!

Ο Αθηναίος: Κι εσείς δεν έχετε;

Κυρία Λίτσα: Εχω, αλλά...

Ο Αθηναίος: Μόνο για απόψε!

καληνύχτα	Noapte bună!	κι	și
γεια σας	La revedere!	δεν	nu (ca negație a
άντε	haide! ia-o înainte!		verbelor)
έχει	are, există, se află	έχετε	aveți
το ξενοδοχείο	hotelul	έχω	eu am
στο χωριό	în sat	αλλά	dar (conj.)
όχι	nu	μόνο	numai
ούτε	nici	απόψε	asta seară; diseară
το δωμάτιο	camera		

 Domnul din Atena se află într-o situație delicată. De aceea o întreabă pe doamna Litsa cum poate găsi o cameră: Κι εσείς δεν έχετε; – *Și dumneavoastră nu aveți?* Din fericire ea spune: Εχω... – *(Ba) am...* Cu ajutorul verbului έχω – *a avea*, puteți construi deja o mulțime de propoziții. Iată și formele acestui verb la indicativ prezent:

έχω – <i>a avea</i>	
έχω	eu am
έχεις	tu ai
έχει	el/ca are
έχουμε	noi avem
έχετε	voi/dumneavoastră aveți
έχουν	ei/ele au

Observați că lipsește ceva? Exact! Este vorba de pronumele personal (eu, tu...). Pronumele personal nu se folosește decât în cazul în care trebuie menționată persoana care face acțiunea.

 Trebuie să fiți atenți atunci când vreți să răspundeți în greacă la o întrebare prin *da* sau *nu*: Οχι – *nu*, iar ναι – *da*.

O propoziție se va nega prin cuvântul δε(ν) – *nu*, folosit înaintea verbului. Iată că apare încă o dată litera ν în paranteză! Nici o problemă pentru dumneavoastră, deoarece și aici funcționează regula de la capitolul Iβ.

Εχω το δωμάτιο. *Am camera.*
Δεν έχω το δωμάτιο. *Nu am camera.*

Nu uitați: δε(ν) se folosește numai înaintea unui verb.

 Topica propoziției conform căreia ordinea ar fi: subiect – predicat – complement se poate aplica și propoziției grecești, dar acest lucru nu este obligatoriu.

Το χωριό έχει ξενοδοχείο.
sau: Έχει το χωριό ξενοδοχείο.
sau: Ξενοδοχείο έχει το χωριό.

Satul are (un) hotel.

Ο κόσμος έρχεται για την Παναγιά. *Lumea vine pentru
Maica Domnului.*

sau: Για την Παναγιά έρχεται ο κόσμος.

Vă aflați în Grecia...

Căutați un loc pentru noapte.

Εχετε δωμάτιο ελεύθερο;
Θέλω ένα δωμάτιο.
με μπάνιο
με ντους
για δύο άτομα
για μια εβδομάδα
για ένα μήνα
Πόσο κοστίζει;

Aveți o cameră liberă?
Aș dori o cameră.
cu baie
cu duș
pentru două persoane
pentru o săptămână
pentru o lună
cât costă?

A: Negati propozițiile folosind *δεν* sau *όχι*. Puteți să le și traduceți?

1. Το χωριό ...έχει... ξενοδοχείο.
2. Ο κόσμος έρχεται για το χωριό, έρχεται για την Παναγιά.
3. Θέλετε μια μπύρα; θέλω ένα ούζο.
4. έχουμε ελεύθερο δωμάτιο.
5. Εχετε δωμάτιο; για απόψε!

B: Completați propozițiile, folosind verbul potrivit: *ονομάζομαι* – *έρχεται* – *έχουμε* – *έχει* – *θέλω*

1. Ο κόσμος για την εικόνα.
2. Το χωριό ξενοδοχείο.
3. Μαρία.
4. δωμάτιο στο ξενοδοχείο.
5. μια πορτοκαλάδα.

Hoteluri și camere: În Grecia există hoteluri de toate categoriile. Dar peste tot în țară, persoane particulare oferă camere de închiriat la prețuri mai avantajoase. Indicatoare cu inscripția *δωμάτια ελεύθερα*!

ενοικιαζόμενα δωμάτια (Camere libere/Camere de închiriat) vă vor arată drumul. Ajunși în insulele grecești, veți fi adesea întrebați chiar pe marginea drumului de către localnici dacă nu doriți o cameră (vi se vor adresa, de obicei, în engleză („rooms?“ – „camere?“). Încercați și dumneavoastră ultima variantă – în felul acesta veți avea ocazia să cunoașteți viața de zi cu zi a oamenilor de aici și, totodată, să vă bucurați de ospitalitatea grecească.

Traducerea dialogului:

D-na Litsa: Noapte bună! *DI. Lakis:* La revedere! *DI. Vangelis:* Haide! *Atenianul:* Există un hotel în sat? *D-na Litsa:* Nu! *Atenianul:* Nici (cel puțin) o cameră? *D-na Litsa:* Nu! *Atenianul:* Nici dumneavoastră nu aveți? *D-na Litsa:* Am (una), dar... *Atenianul:* Doar pentru seara asta!

Soluții:

A: 1. Δε: Satul nu are nici un hotel. – 2. Δε: Lumina nu vine datorită satului, ci pentru (a o vedea pe) Maica Domnului. – 3. Όχι: Doriți o bere? Nu. Doresc un ouzo. – 4. Δε: Nu avem nici o cameră liberă. – 5. Όχι: Aveți o cameră? Nu pentru astă seară.
B: 1. έρχεται – 2. έχει – 3. ονομάζομαι – 4. έχω – 5. θέλω

Exerciții de pronunție

1. Ascultați și citiți încă o dată dialogurile și vocabularul minimal de la lecția 1.
2. Ascultați și repetați (Ακούστε και επαναλάβετε) următoarele cuvinte și fiți atenți la accentuare:

όλα – τα πάντα – ούτε – τίποτα – έρχεται – κόσμος

3. Repetați oral următoarele cuvinte și fiți atenți la pronunția literelor ψ, χ și ξ.

ψωμί – απόψε – χωριό – χαίρετε – όχι – χωρίς – ξενοδοχείο

4. Ascultați următoarele expresii și repetați-le:

Ακόμη τρία ούζα! – Στην υγείά σας! – Έχει ξενοδοχείο το χωριό;

2α Ο minune!

În ziua următoare, viața pașnică a satului avea să se schimbe, căci la mănăstirea din Panaghia ceva cu totul deosebit se întâmplă cu icoana: pe chipul Maicii Domnului curgeau lacrimi, ca și cum ar fi fost vie. Domnul Lakis este primul martor ocular...

Κύριος Λάκης:	Χριστέ και Παναγιά μου!
Παπάς-Θόδωρας:	Τι είναι;
Κύριος Λάκης:	Θεέ μου! Είναι δυνατόν;
Παπάς-Θόδωρας:	Τι τρέχει Λάκη;
Κύριος Λάκης:	Παπά Θόδωρα, η εικόνα στάζει!
Παπάς-Θόδωρας:	Τι λες βρε Λάκη;
Κύριος Λάκης:	Η Παναγιά κλαίει!
Παπάς-Θόδωρας:	Μέγας είσαι, Κύριε!
Κύριος Λάκης:	Θάυμα, παπά Θόδωρα, θάυμα!

Preotul Thodoras îngenunchează în fața icoanei și-și face cruce...

Παπάς-Θόδωρας: Μήνυμα μας στέλνει η Μεγαλόχαρη!
Δόξα σοι ο Θεός!

Χριστέ	Hristoase!	κλαίει	ea plânge
ο Χριστός	Hristos	κλαίω	a plânge
μου	(al) meu	Μέγας είσαι	Mare ești Tu,
είναι	este	Κύριε!	Doamne!
είμαι	a fi	το θαύμα	minunea
Θεέ	Dumnezeule!	το μήνυμα	1. mesaj, semn;
Θεός	Dumnezeu		2. știre, veste
δυνατόν	posibil	μας	nouă (pron. pers. I,
τι τρέχει (fam.)	ce se întâmplă?		pl.)
	ce se petrece?	στέλνει	(ea) trimite
τρέχω	a alerга; a fugi	στέλνω	a trimite
Λάκη	(d-le) Lakis!	η Μεγαλό-	Milostiva
στάζει (fam.)	(ea) picură	χαρη	
στάζω	a picura	δόξα σοι ο	Slavă Ție,
λες	tu spui	Θεός!	Doamne!
λέω	a spune	η δόξα	slavă, mărire
βρε (fam.)	măi!		

 Χριστέ και Παναγιά μου! – *Hristoase al meu și Maica Domnului a mea!* spune uimit domnul Lakis când o vede plângând pe Maica Domnului. De ce apare forma Χριστέ cu toate că la nominativ forma este ο Χριστός? Aici este vorba de cazul vocativ. Este cazul folosit atunci când ne adresăm unei persoane sau când strigăm o persoană.

Formarea vocativului nu vă va crea dificultăți. Astfel, substantivele masculine terminate în -ος, accentuate pe antepenultima sau pe ultima silabă, formează vocativul cu ajutorul terminației -ε, iar terminația -ς dispare. Iată câteva exemple:

Vocativul substantivelor masculine terminate în -ος			
Nominativ		Vocativ	
ο κύριος	domnul	κύριε	Doamne!
ο Χριστός	Hristos	Χριστέ	Hristoase!
însă:			
ο Γιώργος	George	Γιώργο	George!

La toate celelalte substantive masculine dispare numai litera -ς.

Vocativul celorlalte substantive masculine			
ο παπάς	preotul	παπά	preotule!
ο Θόδωρας	Thodoras	Θόδωρα	Thodoras!
ο Λάκης	Lakis	Λάκη	Lakis!

Substantivele feminine și cele neutre nu se modifică:

η Παναγιά	Maica Domnului	Παναγιά	Maica Domnului!
η κυρία	doamna	κυρία	doamnă!

■ Cei doi bărbați stau în fața icoanei întrebând neîncrezători. Propozițiile interogative din limba greacă sunt asemănătoare celor din limba română. Dacă nu există nici un cuvânt interogativ în propoziție, atunci, de regulă, verbul stă pe primul loc al propoziției, fiind urmat de subiect.

Εἶναι δυνατόν; *Este (asta) cu putință?*

Asemenea limbii române, atunci când în propoziție apare un cuvânt interogativ, acesta se va afla pe primul loc:

Τι τρέχει; *Ce se întâmplă?*
 Τι λέει ο Βαγγέλης; *Ce spune Vangelis?*

■ Μήνυμα μας στέλνει η Μεγαλόχαρη! – Milostiva ne trimite un semn! exclamă preotul și-și face cruce. Στέλνει este la persoana a III-a singular. Verbele terminate în -ω, de exemplu στόζω, au o formă regulată. Dacă veți învăța pe de rost terminațiile fiecărei persoane în parte, veți putea forma deja toate formele de prezent pentru marea grupă a verbelor regulate terminate în -ω.

Verbe terminate în -ω	
στέλνω	eu trimit
στέλνεις	tu trimiți
στέλνει	el, ea trimite
στέλνουμε	noi trimitem
στέλνετε	voi/dumneavoastră trimiteți
στέλνουν	ei, ele trimit

La traducerea dialogurilor v-ați întrebat, desigur, adesea, de ce acolo unde în limba română apare un articol nehotărât, în limba greacă acesta nu este folosit.

Έχετε δωμάτιο; *Aveți (o) cameră?*
 Μήνυμα μας στέλνει η Παναγιά! *Maica Domnului ne trimite un semn!*

Articolul nehotărât nu se folosește prea frecvent în limba greacă. De cele mai multe ori apare atunci când trebuie să se precizeze un lucru:

Θέλω ένα δωμάτιο! *Eu vreau o cameră!*

Vă aflați în Grecia...

Și vă exprimați sentimentele și stările sufletești:

Δόξα σοι ο Θεός. *Slavă Ție, Doamne!*
 Εἶναι δυνατόν; *Oare-i posibil (așa ceva)?*
 Εἶναι ενδιαφέρον. *E interesant.*

Πολύ ωραία.
Χαίρομαι.
Χάρηκα.
Δεν έχω όρεξη.
Λυπάμαι.
Κρίμα.
Εντάξει.

Foarte frumos.
Mă bucur.
M-am bucurat.
N-am nici un chef.
Îmi pare rău.
Păcat!
În ordine!

A: Completați propozițiile cu forma corectă a verbelor.

1. Η Παναγιά..... ένα μήνυμα. (στέλνω)
2. (Εσείς) ένα δωμάτιο; (έχω)
3. Η κυρία Λίτσα (κλαίω)
4. Ο Λάκης και ο Βαγγέλης (τρέχω)

B: Ρăspunsurile la întrebări sunt ciudate! Care propoziții se potrivesc între ele?

1. Τι λες;	a. Ναι, κλαίει.
2. Κλαίει η Παναγιά;	b. Οχι, δεν είναι δυνατόν.
3. Είναι δυνατόν;	c. Τίποτα.
4. Εχετε δωμάτιο;	d. Ναι, έχω.

Atena: Capitala Greciei contemporane este formată din două părți. Ca *polis* (oraș-stat în Grecia antică, *n. trad.*), a fost și este capitala Aticii istorice și moderne, fiind cunoscută ca patrie a poezilor și a filosofilor, ca locul unde a fost întemeiată democrația. Orice vizitator al Atenei are o datorie, și anume să vadă importante obiective turistice pe care aceasta le oferă: Acropolea, Partenonul, Erehteionul și templul zeiței Nike. La poalele Acropolei se întinde centrul vechi al Atenei unde cutreieri străduțe pitorești și dai de taverna la tot pasul; este partea orașului care între timp a devenit puternic marcată de turism. Alături de aceasta, de câteva sute de ani, „crește” partea modernă a orașului, cu nenumăratele sale blocuri și mașini care se confruntă cu inerentele probleme de circulație și de mediu.

Traducerea dialogului:

Dl. Lakis: Hristoase al meu și Maica Domnului a mea! *Preotul Thodoras:* Ce este? *Lakis:* Dumnezeu! E posibil? *Thodoras:* Ce se petrece, Lakis?

Lakis: Părinte Thodoras, icoana picură! *Thodoras*: Ce tot spui, *Lakis*?
Lakis: Maica Domnului plânge! *Thodoras*: Mare ești, Doamne! *Lakis*:
 O minune, părinte Thodoras, o minune! *Thodoras*: Milostiva ne trimite
 un semn! Slavă Tie, Doamne!

Soluții:

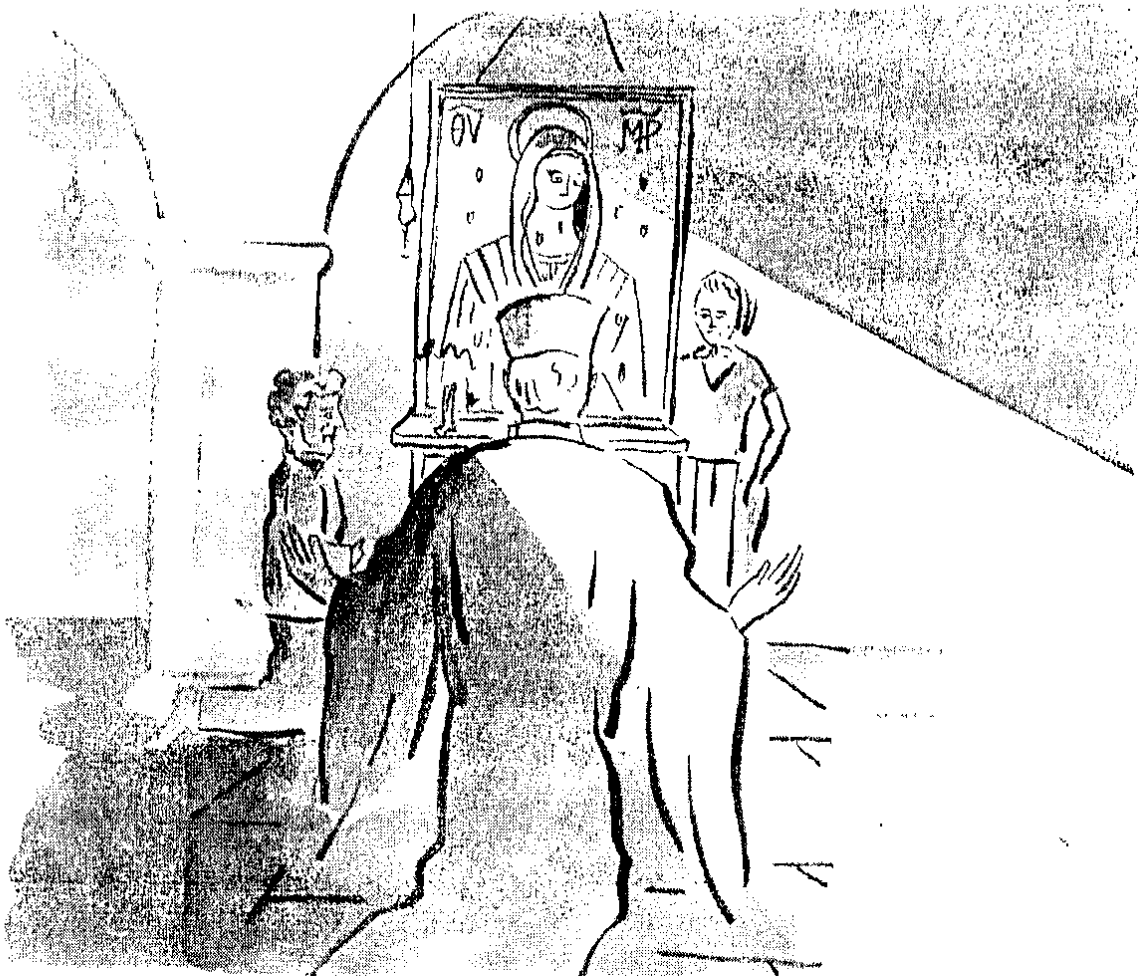
A: 1. στῆλαι – 2. ἐχέτε – 3. καλῶτε – 4. τρεῖς
B: 1c – 2a – 3b – 4d

2β Lacrimile Maicii Domnului

În timp ce preotul și domnul Lakis stau în genunchi și-L preamăresc pe Dumnezeu, doamna Litsa intră în biserică. Când află de la ei ce s-a întâmplat, nu se miră prea tare, căci de câțva timp tot așteaptă o minune de la Maica Domnului.

Κυρία Λίτσα:	Τι τρέχει, κυρ Λάκη;
Κύριος Λάκης:	Δακρύζει η Παναγιά, Λίτσα μου!
Κυρία Λίτσα:	Αχ, Παναγίτσα μου! Επιτέλους κάνεις το θαύμα σου!
Κύριος Λάκης:	Υστερα από τόσα χρόνια έρχεται ξανά στο χωριό μας!
Κυρία Λίτσα:	Μεγάλη η χάρη σου!
Παπάς-Θόδωρας:	Η Παναγιά μαζί μας!

κυρ	domnule!	ύστερα από	după
δακρύζει	(ea) plânge	τόσα χρόνια	atâția ani
δακρύζω	a plânge	τα χρόνια	anii
αχ	ah!	ξανά	din nou; iarăși
η Παναγίτσα	<i>forma diminutivală pentru Maica Domnului</i>	μας	al nostru/a noastră
		μεγάλη	mare
ελιτέλους	în sfârșit, în fine	η χάρη	mila, îndurarea;
κάνω	a face		harul
σου	al tău/a ta	μαζί μας	împreună cu noi
		μαζί	împreună

 Doamna Litsa o preamărește pe Maica Domnului: Μεγάλη η χάρη σου! – *Mare este mila Ta!* și domnul Lakis se bucură că aceasta s-a întors în satul care-i poartă numele: Ερχεται ξανά στο χωριό μας! *Vine din nou în satul nostru!*

Pronumele/adjectivul posesiv stă – la fel ca și în limba română – după substantiv. Înaintea substantivului se află, firește, articolul hotărât. Și încă ceva foarte simplu: la toate cele trei genuri gramaticale, atât la singular cât și la plural, formele pronumelui, respectiv ale adjectivului posesiv, nu se modifică, indiferent de genul substantivului și de numărul gramatical al acestuia. Iată și formele pronumelui/adjectivului posesiv:

Pronumele / Adjectivul posesiv	
μου	(al) meu, (a) mea; (ai) mei, (ale) mele
σου	(al) tău, (a) ta; (ai) tăi, (ale) tale
του	(al) său, (a) sa; (ai) săi, (ale) sale
της	(al) ei, (a) ei; (ai) ei, (ale) ei
του	(al) său, (a) sa; (ai) săi, (ale) sale
μας	(al) nostru, (a) noastră; (ai) noștri, (ale) noastre
σας	(al) vostru, (a) voastră; (ai) voștri, (ale) voastre
	(al) dumneavoastră, (a) dumneavoastră;
	(ai) dumneavoastră, (ale) dumneavoastră
τους	(al) lor, (a) lor; (ai) lor, (ale) lor

 Υστερα από τόσα χρόνια... – *după atâția ani...*, domnul Lakis crede că Maica Domnului va îndeplini o minune. În dialog, από se folosește împreună cu adverbul ύστερα, acesta traducându-se prin *după*. Atenție: ύστερα folosit singur are sensul de *după aceea*.

Prepoziția από se traduce prin: *de la, din, de* (temporal), *de* (cu sensul de *începând din*) și cere întotdeauna cazul acuzativ al substantivelor.

Țineți cont de acest lucru când veți învăța în lecțiile următoare declinarea substantivelor.

από το χωριό *din sat*
από τη Ρουμανία *din România*

 Domnul Lakis nici nu mai știe câți ani au trecut de când s-a petrecut ultima minune a Maicii Domnului. Sau s-a gândit că dumneavoastră nu cunoașteți încă numeralele în limba greacă? Acest neajuns se rezolvă chiar acum:

1 ένα	9 εννέα, εννιά	17 δεκαεφτά, δεκαεπτά
2 δύο	10 δέκα	18 δεκαοχτώ
3 τρία	11 έντεκα	19 δεκαεννιά, δεκαεννέα
4 τέσσερα	12 δώδεκα	20 είκοσι
5 πέντε	13 δεκατρία	
6 έξι	14 δεκατέσσερα	
7 εφτά, επτά	15 δεκαπέντε	
8 οχτώ	16 δεκαέξι	

 Adjectivele au rolul de a determina mai exact substantivele. Ca și în limba română, acestea se acordă în gen, număr și caz cu substantivele determinate. Veți întâlni două grupe de adjective care, în funcție de genul substantivului, vor primi următoarele terminații:

	masc.	fem.	neutru
grupa 1	-ος	-η	-ο
grupa 2	-ος	-α	-ο

Terminațiile corespunzătoare le veți găsi întotdeauna în lista de cuvinte.

Adjectivul stă chiar înaintea substantivului. De asemenea se poate articula, firește, având funcția de nume predicativ, împreună cu verbul είμαι – a fi. Vă mai amintiți ce a spus doamna Litsa?

Μεγάλη η χάρη σου! *Mare este mila Ta!*
însă: Η μεγάλη χάρη της Παναγιάς. *Mila cea mare a Maicii Domnului.*

Vă aflați în Grecia...

Exprimați-vă, totuși, opinia! Mai jos vă stau la dispoziție câteva expresii utile:

Σας / Σου αρέσει; Vă place/îți place?

Μου αρέσει.
Είναι πολύ ωραίο.
Δε μου αρέσει.
Ναι, είναι αλήθεια.
Δεν ξέρω.
Δεν είμαι σίγουρος/-η.
Δεν το πιστεύω.
Γιατί;

Îmi place.
Este foarte frumos.
Nu-mi place.
Da, este adevărat.
Nu știu.
Nu sunt sigur/-ă.
Nu cred.
De ce?

A: Scrieți numeralele în cifre:

a. δεκαπέντε 15.....

b. δύο 2.....

c. εννέα 9.....

d. έντεκα 11.....

e. είκοσι 20.....

f. τέσσερα 4.....

B: Completați următoarele propoziții cu adjectivele posesive corespunzătoare:

1. Η Παναγιά κάνει το θαύμα ..της..... (al ei).

2. Είναι το δωμάτιο ..μου..... (al meu).

3. Το χωριό ..μας..... (al nostru) έχει ξενοδοχείο.

4. Στην υγειά ..εσάς..... (a dumneavoastră).

5. Θεέ ..μου..... (al meu), θαύμα!

Icoane: Nu pierdeți ocazia să vizitați în timpul concediului una dintre bisericile ortodoxe grecești. Interiorul acestora este de cele mai multe ori bogat împodobit, iar o splendoare de necontestat le revine icoanelor, pe care deja le cunoașteți. Acestea îi înfățișează pe Hristos, pe Maica Domnului, pe apostoli, pe sfinți ori pe profeți. Și acasă, fiecare grec ortodox are pe perete o astfel de icoană. Dacă pentru turiști icoanele reprezintă doar obiecte de artă, pentru greci, acestea reprezintă o legătură mult mai profundă deoarece, în credința ortodocșilor, icoanele înseamnă o fereastră între cer și pământ și simbolizează uniunea cerească.

Traducerea dialogului:

D-na Litsa: Ce se întâmplă, domnule Lakis? *Dl. Lakis:* Maica Domnului plânge, Litsa! *Litsa:* Ah! Maica Domnului! În sfârșit faci minunea ta! *Lakis:* După atâția ani vine iar în satul nostru! *Litsa:* Mare-î mila ta! *Preotul Thodoras:* (Fie) Maica Domnului cu noi [împreună]!

Soluții:

A: a. 15 - b. 2 - c. 9 - d. 11 - e. 20 - f. 4
B: 1. της - 2. μου - 3. μας - 4. σας - 5. μου

2γ Ο presimțire sumbră

La reîntoarcerea în sat, doamna Litsa are presimțirea sumbră că se va întâmpla ceva rău. Simte cum i se zbate un ochi...

Κυρία Λίτσα:	Ξεπετάει το μάτι μου, κύριε Λάκη!
Κύριος Λάκης:	Το αριστερό ή το δεξί;
Κυρία Λίτσα:	Δυστυχώς το αριστερό που σημαίνει κακό!
Κύριος Λάκης:	Τι λες βρε Λίτσα;
Κυρία Λίτσα:	Ναι σου λέω!
Κύριος Λάκης:	Είσαι με τα καλά σου;

ξεπετάει	zboară (din loc)	σημαίνει	înseamnă
ξεπετάω	a zbura (îndepăr- tându-se)	σημαίνω	a însemna
το μάτι	ochiul	το κακό	răul
το αριστερό	cel stâng	κακός/-η/-ο	rău, rea
αριστερός/-ή/ -ό	stângul/stânga/ stângul	σου	ție
ή	sau	είσαι με τα καλά σου	ești în toate mințile?
το δεξί (fam.)	cel drept	είσαι	tu ești
το δεξιό	cel drept	με	cu
δεξιός/-ά/-ό	dreptul/dreapta/ dreptul	τα καλά	cele bune; lucrurile bune
δυστυχώς	din păcate	το καλό	binele, lucrul bun
που	cel/cea (pron. relativ)	καλός/-η/-ο	bun/-ă

Ξεπετάει το μάτι μου! – Ochiul îmi zboară din loc!, spune doamna Litsa. Ciudat, nu-i așa, veți gândi dumneavoastră. Aceasta expresie folosită de greci se referă la o superstiție conform căreia, atunci când un ochi se zbate, urmează să se întâmple ceva. În unele zone din Grecia, veți putea auzi și alte expresii având aceeași semnificație, ca de exemplu: Το μάτι μου παίζει. – Îmi joacă ochiul.

Întreaga poveste este atât de stranie, încât domnului Lakis nu-i vină să creadă: Τι λες Λίτσα; – Ce spui tu, Litsa? Aproape că pune la îndoială judecata doamnei Litsa: Είσαι με καλά σου; – Ești în toate mințile?

El folosește două verbe importante care au fost folosite la capitolul 2α, și anume: είμαι – a fi și λέω – a spune.

είμαι – a fi		λέω – a spune	
είμαι	eu sunt	λέω	eu spun
είσαι	tu ești	λες	tu spui
είναι	el, ea este	λέει	el, ea spune
είμαστε	noi suntem	λέμε	noi spunem
είσαστε/είστε	voi sunteți, dumneavoastră sunteți	λέτε	voi spuneți, dumneavoastră spuneți
είναι	ei, ele sunt	λένε	ei, ele spun

Știți deja terminațiile adjectivelor. Adjectivele pot fi folosite și ca substantive, așa cum procedează doamna Litsa:

Το αριστερό ή το δεξιό (Ochiul) cel stâng sau cel drept?

Pentru a substantiviza adjectivele este suficientă atașarea articolului respectiv în fața adjectivului.

■ Pronumele relativ în limba greacă – spre deosebire de limba română – are o singură formă invariabilă, și anume: που – *care, cine, ce, ceea ce*.

το αριστερό μάτι που σημαίνει	<i>ochiul stâng, care înseamnă</i>
η εικόνα που είναι στο χωριό	<i>icoana, care este în sat</i>
ο Αθηναίος που είναι στο καφενείο	<i>atenianul, care este în cafenea</i>

Vă aflați în Grecia...

Vreți să vă prezentați și să cunoașteți alți oameni:

Πώς σας/σε λένε;	Cum vă cheamă?/te cheamă?
Με λένε Μαρία.	Mă cheamă Maria.
Από πού είστε/είσαι;	De unde sunteți/ești?
Είμαι από την Αυστρία.	Sunt din Austria.
την Ελβετία	din Elveția
Είμαι Αυστριακός/Αυστριακή	Sunt austriac/ă
Ελβετός/Ελβετίδα	elvețian/că
Είστε/Είσαι Έλληνας;	Sunteți/ești grec?
Ελληνίδα	grecoaică

- A:** 1. Prezentați-vă!
- Întrebați:
2. numele unui nou prieten
3. de locul său de origine
4. spuneți de unde veniți dumneavoastră.
5. ce spuneți la plecare

B: Bifați răspunsul corect sau completarea corectă:

1. Πώς σε λένε;	3. Το καφενείο που ...
a. ☐ Καλημέρα.	a. ☐ κλαίει.
b. ☒ Με λένε Λίτσα.	b. ☒ είναι στο χωριό.
2. Από πού είσαι;	4. Τι σημαίνει;
a. ☒ Από τη Γερμανία.	a. ☒ Τίποτα.
b. ☐ Στο ξενοδοχείο.	b. ☐ Οχι.

Bunele maniere: De regulă, când se prezintă, grecii își spun prenumele, așteptând același lucru și de la dumneavoastră, fără a considera aceasta o lipsă de politețe. Dacă relația impune folosirea pronumelui de politețe, atunci, dacă sunteți bărbat, vi se va spune: κύριε (domnule), urmat apoi de prenumele dumneavoastră (deci veți auzi κύριε Radu). Unei doamne i se va spune κυρία (doamnă), iar unei tinere necăsătorite i se va spune δεσποινίς (domnișoară). Folosirea pronumelui personal „tu“ este mult mai frecventă, fiind, de fapt, de ani de zile formula de adresare între colegi și cunoștințe. Pentru funcționarii publici, ca de exemplu polițiștii sau funcționarii bancari, se va folosi, de regulă, pronumele de politețe (dumneavoastră).

Traducerea dialogului:

D-na Litsa: Mi se zbate ochiul [îmi „zboară“ ochiul], domnule Lakis! *DL Lakis:* Stângul sau dreptul? *Litsa:* Din păcate stângul, ceea ce înseamnă ceva rău! *Lakis:* Ei, dar ce tot spui, Litsa? *Litsa:* Da, ți-o spun! *Lakis:* Ești în toate mințile?

Soluții:

A: 1. Με λένε/Ονομάζομαι... - 2. Πώς σας λένε; - 3. Από πού είστε; - 4. Είμαι από τη... - 5. Έια σας.
B: 1b - 2a - 3b - 4a.

Exerciții de pronunție

1. Ascultați și citiți încă o dată dialogurile și vocabularul minimal de la lecția 2.
2. Ascultați și repetați: fiți atenți la pronunția următoarelor litere.

θ – Θεός	χρ – Χριστός
δ – δυνατόν	τρ – τρέχει
ξ – ξανά	αυ – θάυμα
χ – χάρη	κλ – κλαίει
3. Ascultați următoarele expresii și repetați-le!

Θεέ μου! – Δόξα σοι, ο Θεός! – Τι λες; – Τι είναι; – Τι τρέχει;
4. Fiți atenți la pronunția literei γ.

Παναγιά – γεια σου – μέγας – Γερμανός – για – Γερμανία – μεγάλη
5. Cum, cu siguranță, în excursia dumneavoastră în Grecia, veți avea nevoie de numerale, ascultați-le din nou și repetați-le:

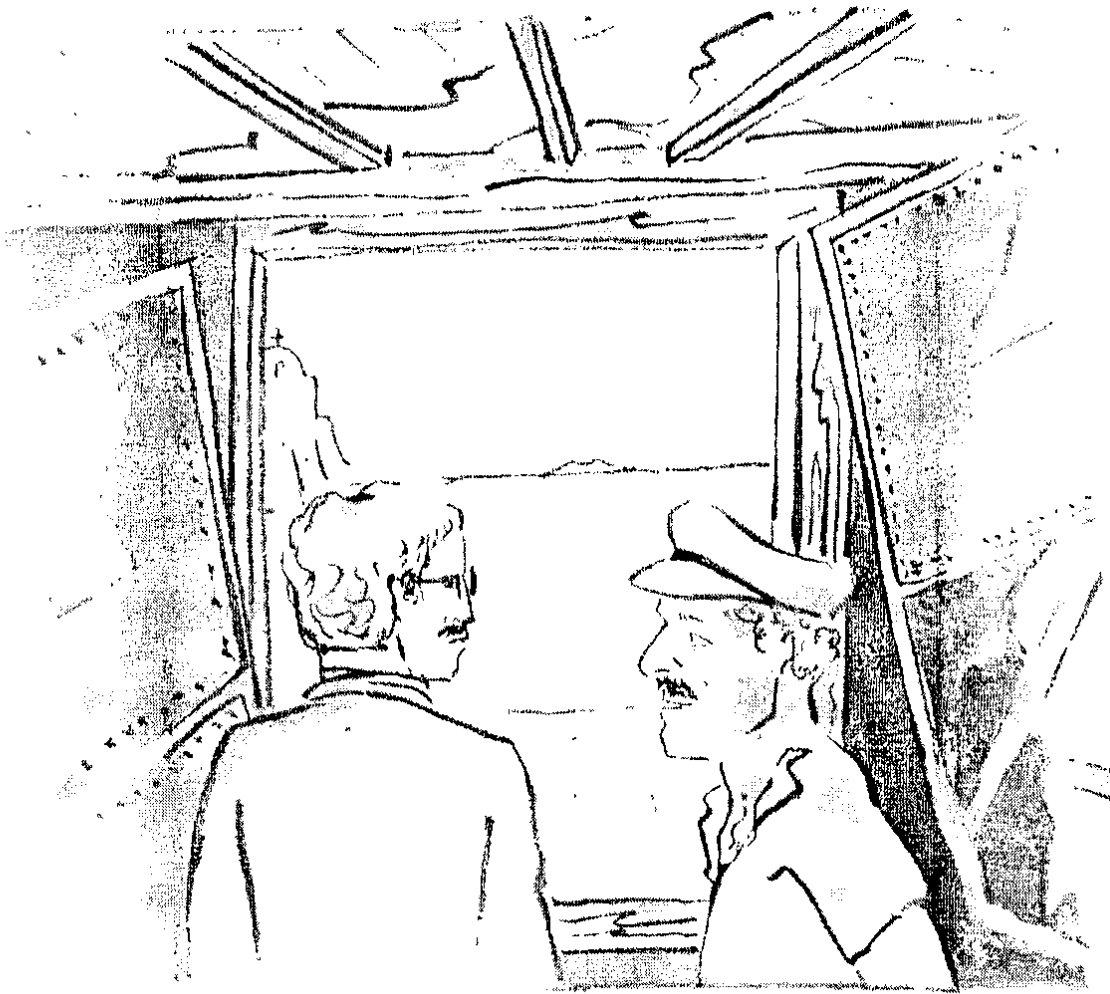
1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10

3α Ο plimbare

Chiar dacă domnul din Atena, după cum, cel puțin susține el, a venit pentru Maica Domnului, acesta acceptă cu plăcere invitația domnului Vangelis de a face împreună o plimbare. Acesta poate să-i povestească întâmplări captivante despre pirații, care odinioară au locuit pe țarm...

Κύριος Βαγγέλης: Τι ωραία εξοχή!
Ο Αθηναίος: Πράγματι...
Κύριος Βαγγέλης: Παλιά, στη Χρυσή Αμμο έμεναν
κουρσάροι!
Ο Αθηναίος: Πού έμεναν;
Κύριος Βαγγέλης: Σε εκείνη την καλύβα!
Ο Αθηναίος: Κοντά στο μοναστήρι;
Κύριος Βαγγέλης: Μπα, δεν έμπαιναν ποτέ στο μοναστήρι...

τι ωραία εξοχή!	ce peisaj frumos!	ο κουρσάος πού	piratul unde
ωραίος/-α/-ο	frumos/-oasă	σε	în
η εξοχή	peisajul	εκείνος/-η/-ο	acela, aceea, acela
πράγματι	într-adevăr, realmente	η καλύβα	coliba
παλιά	odinioară	κοντά	aproape
η Χρυσή Αμμος	Nisipul de Aur	στο	la (cineva, ceva), în
η άμμος		το μοναστήρι	mănăstirea
έμεναν	nisipul ei locuiau;	μπα	a, nu!
	ei au locuit	έμπαιναν	ei intrau; ei au intrat
μένω	a locui, a rămâne	μπαίνω	a intra; a merge
οι κουρσάροι	πिरαții	ποτέ	înăuntru niciodată

Πού έμεναν; – *Unde au locuit ei?* întrebă curios atenianul, dorind să afle locul unde au locuit odinioară πिरαții. Și cum, în ziua de azi, acolo nu mai locuiește nici un pirat, verbele folosite de el se află la timpul imperfect. Imperfectul poate fi folosit și cu valoarea de perfect compus, de exemplu verbul έμπαιναν – *ei intrau (au intrat)*. Ca să folosiți și dumneavoastră acest timp trecut, iată mai jos prezentarea terminațiilor timpului imperfect, luând ca model verbele μένω și πιστεύω:

Imperfectul verbelor terminate în -ω			
έμενα	eu locuiam	πίστευα	eu credeam
έμενες	tu locuiai	πίστευες	tu credeai
έμενε	el, ea locuia	πίστευε	el, ea credea
μέναμε	noi locuiam	πιστεύαμε	noi credeam
μένατε	voi/dumneavoastră locuiați	πιστεύατε	voi/dumneavoastră credeați
έμεναν	ei, ele locuiau	πίστευαν	ei, ele credeau

Nu-i chiar atât de simplu, ce spunți?! Reluăm explicarea:

- Pentru formarea timpului imperfect se folosește radicalul verbului, deci forma persoanei I singular fără terminația acesteia (μένω → μεν).
- La acest radical se atașează terminațiile imperfectului corespunzătoare fiecărei persoane (μεν → μέναμε – *noi locuiam*).
- Verbelor și formelor verbale care au două silabe li se atașează prefixul ε-, așa-numitul „augment“, deoarece verbele la imperfect trebuie să fie accentuate întotdeauna pe antepenultima silabă (έμενα – *eu locuiam*). Acest lucru înseamnă că, la formele respective, la verbele care au trei silabe, augmentul dispare (nu se mai folosește) (μένατε – *voi locuiați*, dar și: πίστευα – *eu credeam*).

Când se folosește timpul imperfect? Atunci când ne referim la o acțiune trecută, care se repetă sau care este de durată.

 A sosit clipa să ne concentrăm atenția asupra substantivelor. Celor trei genuri gramaticale le corespund trei declinări – masculină, feminină și neutră – pe care le recunoaștem după terminații.

Să începem cu substantivele terminate în -ος. Sunt mai ales de genul masculin, dar pot fi și de gen neutru.

Substantivele terminate în -ος			
Singular	Nominativ	ο κουρσάρος	piratul
	Genitiv	του κουρσάρου	al, a, ai, ale piratului
	Acuzativ	τον κουρσάρο	pe pirat
Plural	Nominativ	οι κουρσάροι	pirații
	Genitiv	των κουρσάρων	al, a, ai, ale piraților
	Acuzativ	τους κουρσάρους	pe pirați

 Ați observat că toate articolele – cu excepția nominativului – au aceleași terminații ca și substantivele terminate în -ος? Iată acum și articolele hotărâte pentru substantivele feminine și cele neutre:

Articolul hotărât						
Singular	masculin		feminin		neutru	
Nominativ	ο	-l	η	-a	το	-l
Genitiv	του	-lui	της	-ei	του	-lui
Acuzativ	το(ν)	pe ...-l	τη(ν)	pe ...-a	το	-l
Plural						
Nominativ	οι	-i	οι	-le	τα	-le
Genitiv	των	-lor	των	-lor	των	-lor
Acuzativ	τους	pe ...-i	τις	pe ...-le	τα	-le

Vă aflați în Grecia...

Vreți să vă informați despre obiectivele turistice:

Θέλω να επισκεφτώ...

την Ακρόπολη

το μουσείο

τη βυζαντινή εκκλησία

τα αρχαία

την παλιά πόλη

Aș dori să vizitez...

Acropolea

muzeul

biserica bizantină

antichitățile

orașul vechi

Υπάρχει ένας τουριστικός
οδηγός...;
στα αγγλικά

Există un ghid turistic?
în engleză

A: Care este imperfectul următoarelor verbe?

1. μπαίνω	4. τρέχω
2. στέλνω	5. κάνω
3. δακρύζω	6. σημαίνω

B: Vă interesează trecutul! De aceea, întrebați sau relatați folosind imperfectul:

1. Τι κάνεις;	
2. Δεν μπαίνουν ποτέ.	
3. Μένουμε στο ξενοδοχείο.	
4. Μένετε στη Χρυσή Αμμο;	
5. Η Παναγιά δακρύζει.	

C: Treceti verbele la singular. Atenție: unele verbe sunt la imperfect, altele la prezent:

1. Δεν έμπαιναν ποτέ.	
2. Εχουμε ένα δωμάτιο.	
3. Εμεναν στην καλύβα.	
4. Ερχόμαστε για την Παναγιά.	

Thessalonicul (Salonicul): se află în regiunea Macedonia și este al doilea oraș ca mărime al Greciei. A fost „botezat” astfel după numele purtat de sora lui Alexandru cel Mare. Este un oraș modern, dar vestigiile istorice indică un grandios trecut roman și bizantin. Thessalonicul este punctul de plecare al unei excursii la Pella, o localitate apropiată, în care, în urma săpăturilor arheologice, a fost scos la lumină orașul lui Alexandru cel Mare, cu minunatele sale edificii. Tot din Thessalonic se poate pleca și pentru a vizita peninsula Chalkidiki, care se întinde cu cele trei „degete” ale sale în Marea Egea. Numeroase golfuri și plajele nisipoase te invită aici, pentru a-ți petrece concediul.

Traducerea dialogului:

DI. Vangelis: Ce peisaj frumos! *Atenianul:* Într-adevăr... *Vangelis:* Odi-
nioară locuiau pirați în Chresi Ammos! *Atenianul:* Unde locuiau?
Vangelis: În coliba aceea! *Atenianul:* Aproape de mănăstire? *Vangelis:*
Ba nu, niciodată n-au intrat în mănăstire...

Soluții:

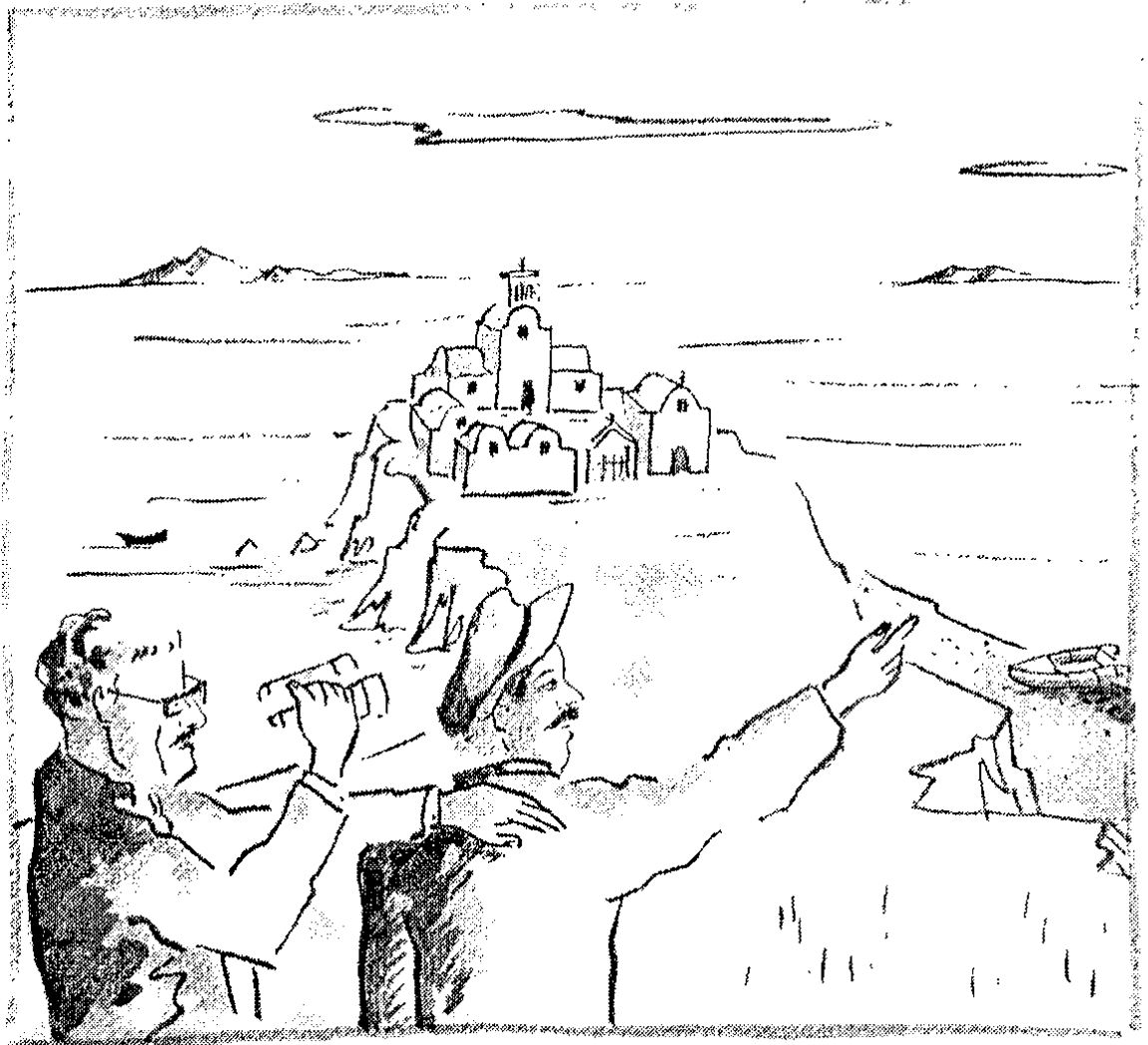
- A:** 1. εμπαίνα – 2. έστελνα – 3. δάκρυα – 4. έτρεχα – 5. έκανα – 6. σήμαινα.
B: 1. τί κάνατε; – 2. Δεν εμπαίναν ποτέ. – 3. Μέναμε στο ξενοδοχείο. – 4. Μένατε
στη Χρυσή Αμμος; – 5. Η Πλαταγιά δάκρυζε.
C: 1. Δεν εμπαίνα ποτέ. – 2. Εχω ένα δωμάτιο. – 3. Είπεve στην καλύβα. – 4. Ερχομαι
για την Πλαταγιά.

3β Ce straniu...

Cei doi bărbați se bucură de plimbarea lor sub cerul albastru al Greciei. Deodată, o barcă atrage atenția domnului Vangelis. După cum se pare, navele nu prea acostează la Chrysi Ammos...

Κύριος Βαγγέλης: Τι γυρεύει εδώ η βάρκα;
Ο Αθηναίος: Γιατί, απαγορεύεται;
Κύριος Βαγγέλης: Περίεργο μου φαίνεται...
Ο Αθηναίος: Ίσως κανένας ψαράς...
Κύριος Βαγγέλης: Μα η Χρυσή Αμμος δεν έχει καθόλου ψάρια...
Ο Αθηναίος: Υποψιάζεστε τίποτα;
Κύριος Βαγγέλης: Περίεργο, πολύ περίεργο...

τι γυρεύει	ce caută (asta) aici?;	φαίνομαι	a părea
εδώ;	ce face aici?	ίσως	poate, probabil
γυρεύω	a căuta	κανέννας	(un, o) oarecare
εδώ	aici	ο ψαράς	pescarul
η βάρκα	barca	μα	dar
γιατί	de ce?	καθόλου	deloc
απαγορεύεται	este interzis	ψάρια	pești
απαγορεύομαι	a fi interzis	το ψάρι	peștele
περίεργο	1. ciudat, straniu,	υποψιάζομαι	a presupune;
	curios; 2. remar-		a bănuî
	cabil	τίποτα	aici: ceva
μου φαίνεται	mi se pare	πολύ	foarte

☞ Atenianului nu i se pare deloc ciudat că o barcă se află la țarm. Ίσως κανέννας ψαράς... – *Poate că-i vreun pescar...*, presupune el. Dacă s-ar fi exprimat folosind o propoziție interogativă, ar fi trebuit să o formuleze altfel, deoarece în limba geacă există două cuvinte pentru cuvântul *poate*, și anume sunt cuvintele *μήπως* și *ίσως*. Cu ajutorul cuvântului *μήπως* exprimați o întrebare (propoziție interogativă), iar cuvântul *ίσως* vă ajută să răspundeți la o întrebare. Iată câteva exemple:

Μήπως είναι ψαράς;	<i>Este cumva pescar?</i>
Ίσως.	<i>Posibil/(Se) poate.</i>
Μήπως είναι από τη Ρουμανία;	<i>Este cumva din România?</i>
Δεν ξέρω, ίσως.	<i>Nu știu, se poate.</i>

☞ Tocmai ați învățat cuvântul *μου* cu sensul de *al meu*. Domnul Vangelis îl folosește aici cu un alt sens: *Περίεργο μου φαίνεται...* – *Mi se pare ciudat...* Așa este – pronumele personal în genitiv corespunde pronumelui personal în dativ din limba română. Ce bine că pronumele personale la genitiv sunt identice cu pronumele posesive! Chiar dacă le știți deja, să le reamintim:

Pronumele personal la genitiv			
μου	mie; îmi; mi	του	lui, îi; i-
σου	ție, îți, ți	μας	nouă, ne
του	lui, îi; i-	σας	vouă, vă, v-; (dumneavoastră) vă, v-
της	ei, îi, i-	τους	lor, le

Aceste pronume stau întotdeauna *înaintea* verbului:

Μήνυμα μας στέλνει.	<i>Ea ne trimite un mesaj.</i>
Ναι, σου λέω.	<i>Da, ți-o spun/îți spun asta.</i>

■ Negația δεν, respectiv δε, nu mai reprezintă pentru dumneavoastră nici o problemă. Atenție însă! Ca și limba română, în limba greacă se folosește negația dublă. Acolo unde în română avem negațiile deloc, respectiv nimic, în greacă întâlnim καθόλου, respectiv τίποτα.

Δεν έχει δωμάτια.	<i>Nu sunt camere./Nu există camere (libere).</i>
Δεν έχει καθόλου δωμάτια.	<i>Nu există deloc camere.</i>
Δεν ξέρω τίποτα.	<i>Nu știu nimic.</i>

■ Υποψιάζεστε τίποτα; – Bănuiți ceva? întreabă atenianul. Pronumele nedeclinat τίποτα are două sensuri:

- *nimic*: pentru propozițiile negative sau interogative și pentru răspunsul negativ la o întrebare:

Τι βλέπεις; Τίποτα.	<i>Ce vezi? Nimic.</i>
Δεν βλέπεις τίποτα;	<i>Nu vezi nimic?</i>

- *ceva, (orice, indiferent ce)*: în celelalte cazuri:

Βλέπεις τίποτα περίεργο; *Vezi **ceva** ciudat?*

■ Și cuvântul κανένας poate avea două sensuri. Sensul cunoscut de dumneavoastră până acum (*vreunul, un oarecare*) apare într-o propoziție enunțiativă sau într-o propoziție interogativă fără negație:

Ισως κανένας ψαράς... *Poate că-i **vreun** pescar...*

Într-o propoziție negată sau într-o întrebare negată, cuvântul κανένας are înțelesul de *nimeni, nici un(ul)*. Și în acest caz apare negația dublă:

Δεν είναι κανένας. *Nu este **nimeni**.*

Vă aflați în Grecia...

Cu ce mijloc de transport vă deplasați?

το πλοίο	vaporul
η βάρκα	barca
το αεροπλάνο	avionul
το τρένο	trenul
το λεωφορείο	autobuzul
το ταξί	taxiul
το αυτοκίνητο	mașina

η μοτοσικλέτα	motocicleta
το μοτοποδήλατο	motoreta
το ποδήλατο	bicicleta
ο γάιδαρος	măgarul
με τα πόδια	pe jos

A: Care este forma corectă pentru cuvântul poate, probabil: μήπως sau ίσως?

1. είναι στο ξενοδοχείο;
2. είναι στο χωριό.
3. Ναι, ... Μένει στην καλύβα.
4. υποψιάζεστε τίποτα;

B: Completați propozițiile cu pronumele personal. Atenție la locul acestuia:

1. Αρέσει η εικόνα; (ție) Σου αρέσει η εικόνα;
2. Η Παναγιά στέλνει ένα μήνυμα. (lor)
3. Τι λες; (lui)
4. Φαίνεται πολύ περίεργο. (mie)
5. Λέει για το μοναστήρι. (nouă)

Circulația rutieră: Regulile de circulație din Grecia nu sunt cu mult diferite de cele de la noi. Dar, datorită temperamentului șoferilor greci, o călătorie cu mașina se poate transforma rapid într-o aventură de concediu. În primul rând, trebuie să vă obișnuiți cu folosirea claxonului: în orașe claxonatul este, de fapt, interzis, dar se practică la modul general. Ar fi mai bine dacă nu ați urma exemplul grecilor de a nu-și pune, în principiu, centura de siguranță. La greci nu este o excepție traversarea pe culoarea roșie a semaforului sau intrarea în trombă în intersecții. Fiți precauți, așadar! Mai bine vă uitați de două ori în jur, mai ales dacă vă aflați în haosul traficului din Atena. Poate vă vine greu să credeți că aici, datorită nivelului crescut al poluării aerului, s-a stabilit ca în zilele cu soț să circule numai mașinile cu număr par, iar în zilele impare să circule numai mașinile cu număr impar. Începând cu primăvara anului 1995, este în vigoare o nouă reglementare privind îmbunătățirea calității mediului și a vieții. Astfel, centrul Atenei a fost, parțial, degajat de traficul mașinilor. Străzile aparțin, în sfârșit, numai pietonilor!

Traducerea dialogului:

Dl. Vangelis: Ce caută barca aici? Atenianul: De ce, este interzis?
Vangelis: Mi se pare ciudat... Atenianul: Poate vreun pescar... Vangelis:
Dar în Chrsi Ammos nu-s deloc pești... Atenianul: Bănuiți ceva?
Vangelis: Ciudat, foarte ciudat...

Soluții:

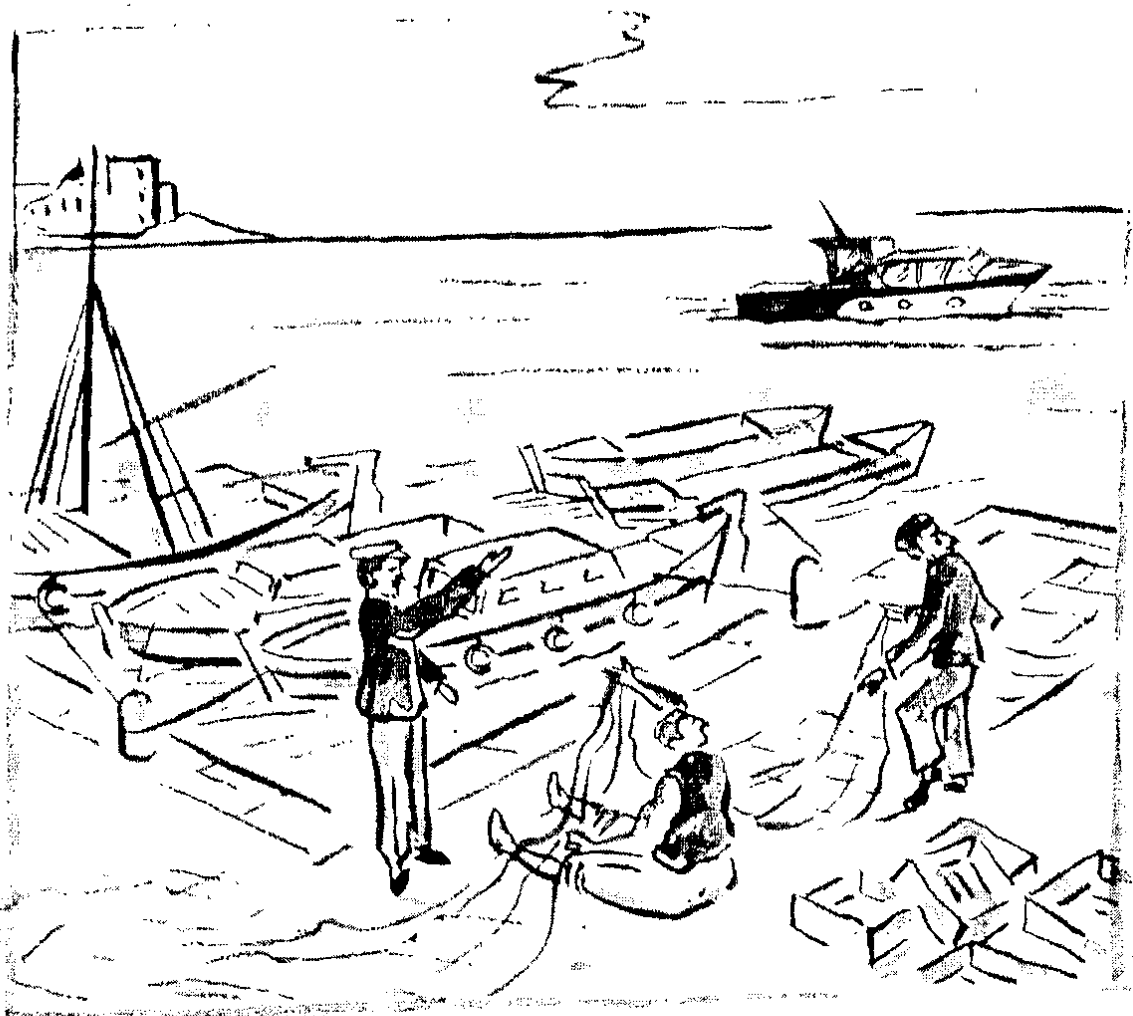
A: 1. μήπως – 2. ίσως – 3. ίσως – 4. μήπως.
B: 2. Η Ηλιαγγιά τους στέλνει ένα μήνυμα. – 3. Τι του λέει; – 4. Μου φαίνεται πολύ περίεργο. – 5. Μας λέει για το μυστήριο.

3γ În port

În portul din satul Panaghia, pescarii își peticesc plasele de pescuit. Cu gândul la barca văzută în Chrisi Ammos, domnul Vangelis se interesează dacă nu cumva vreunul din ei a observat în ultimele zile o ambarcațiune străină.

Ενας ψαράς:	Τι κάνεις, ρε Βαγγέλη;
Κύριος Βαγγέλης:	Τι γίνεσαι, ρε Γιάννη;
Ο ψαράς:	Καλά, ας τα λέμε! Εσύ;
Κύριος Βαγγέλης:	Δε μου λες, είχε κανένα ξένο κότερο αυτές τις μέρες;
Ο ψαράς:	Αν είχε, θα το έβλεπα.
Κύριος Βαγγέλης:	Κι αν δεν ερχόταν μέσα, αλλά άραζε στα ανοιχτά;
Ο ψαράς:	Θα το έβλεπα!
Κύριος Βαγγέλης:	Μάλιστα...

ρε	μάϊ!	η μέρα	ziua
τι γίνεσαι;	ce mai faci?	αν	dacă
γίνομαι	a deveni	θα το έβλεπα	l-aș fi văzut
καλά	bine	το	îl, l- (neutru)
ας τα λέμε	să zicem	βλέπω	a vedea
εσύ	tu	ερχόταν	venea
δε μου λες	spune-mi!	αλλά	ci, însă, dar
είχε	avea, era, se află	μέσα	în interior, înăuntru
κανένα	un, vreun	άραζε	a aruncat ancora
ξένος/-η/-ο	străin/-ă	αράζω	a arunca ancora
το κότερο	iahtul	στα ανοιχτά	în largul mării
αυτές τις	zilele astea	μάλιστα	desigur, prea bine
μέρες			

Ει bine, cunoașteți deja formele imperfectului? Dacă nu, deschideți din nou cursul la pag. 40. Verbul έχω – *a avea* are, din fericire, terminațiile identice cu cele ale verbelor terminate în -ω.

Imperfectul verbului έχω – <i>a avea</i>	
είχα	eu aveam
είχες	tu aveai
είχε	el, ea avea
είχαμε	noi aveam
είχατε	voi/dumneavoastră aveai
είχαν	ei, ele aveau

Θα το έβλεπα! – *L-aș fi văzut!* (iahtul), precizează pescarul. Cuvântul το înlocuiește în această propoziție substantivul κότερο – *iahtul*. Pentru a nu fi obligați să repetați substantivele, aveți mai jos formele de acuzativ ale pronomelui personal:

Pronumele personal la acuzativ			
με	pe mine, mă, m-	μας	pe noi, ne
σε	pe tine, te	σας	pe voi, vă; pe dumneavoastră, vă
το(ν)	pe el, îl, l-	τους	pe ei, îi, i-
τη(ν)	pe ea, o	τις	pe ele, le
το	îl, l- (neutru)	τα	le (neutru)

Nu uitați! – pronumele personal se așază întotdeauna înaintea verbului (la fel ca în română).

Βλέπω τη βάρκα. → Τη βλέπω. *O văd.*
Ψάχνω το Λάκη. → Τον ψάχνω. *Îl caut. (masculin)*

Έχω το δωμάτιο. → Το έχω.

Îl am. (neutru)

❏ Și pentru că tot suntem la pronume, rețineți că, atunci când doriți să scoateți în evidență un lucru sau să indicați ceva anume, folosiți pronumele demonstrativ. Cele mai importante pronume demonstrative sunt:

Pronumele demonstrativ			
masculin	feminin	neutru	
αυτός	αυτή	αυτό	acesta, aceasta, acesta
εκείνος	εκείνη	εκείνο	acela, aceea, acela
τόσος	τόση	τόσο	atât de

După cum observați, pronumele demonstrative *αυτός* și *εκείνος* urmate de substantive primesc articolul hotărât:

<i>εκείνη η καλύβα</i>	<i>acea colibă</i>
<i>αυτό το χωριό</i>	<i>acest sat</i>
<i>αυτές τις μέρες</i>	<i>aceste zile</i>

Mai aveți răbdare până veți învăța cum se declină aceste pronume demonstrative și care este forma lor la plural! Ceva însă vă „divulgăm” încă de pe acum: și adjectivele se declină în mod identic (pag. 79).

Vă aflați în Grecia...

Desigur că există mulți pescari în Grecia, dar mai sunt și o mulțime de alte meserii interesante:

Τι δουλειά κάνετε;	Cu ce vă ocupați?; ce profesie aveți?
Είμαι γιατρός.	Sunt medic
δάσκαλος/δασκάλα	profesor/-oară
υπάλληλος	angajat, angajată
εργάτης/εργάτρια	muncitor/muncitoare
νοικοκυρά	menajeră
μαθητής/μαθήτρια	elev/elevă
φοιτητής/φοιτήτρια	student/studentă
συνταξιούχος/-α	pensionar/-ă
άνεργος.	șomer/-ă.

A: Exersați în vederea concediului dumneavoastră în Grecia și traduceți textul de mai jos:

Mă numesc Maria. Sunt din România. Am o cameră la hotel. Doresc să vizitez Acropolea în Atena. Există un ghid de conversație turistic în limba română? Nu? Păcat!

Σистемul școlar: În timpul celor 9 ani de învățământ obligatoriu, toți elevii greci frecventează aceeași școală: Δημοτικό (școala elementară cu durată de 6 ani) și Γυμνάσιο (școala medie cu durată de trei ani). Cine dorește să obțină diploma de bacalaureat (απολυτήριο Λυκείου), trebuie să mai meargă la școală încă trei ani de zile.

Concomitent, atât elevii cu rezultate slabe, cât și elevii buni la învățătură frecventează institute private de pregătire suplimentară, unde se exersează și se aprofundează cunoștințele dobândite la școală. Într-un institut particular, cei mai mulți elevi învață și limbi străine, cu toate că acestea se predau și la școală. Dintre limbile străine, limba engleză a fost, până în prezent, cea mai solicitată. În ultima perioadă se manifestă un interes tot mai mare și pentru alte limbi, cum ar fi: franceza, germana, italiana.

Traducerea dialogului:

Un pescar: Ce mai faci, domnule Vangelis? *Δl. Vangelis:* Ce mai faci tu, Iannis? *Pescarul:* Bine, să zicem! Tu? *Vangelis:* Ia spune-mi, a fost cumva zilele astea un iaht străin (pe-aici)? *Pescarul:* Dacă ar fi fost, l-aș fi văzut. *Vangelis:* Și dacă nu ar fi venit în port, ci ar fi ancorat în larg? *Pescarul:* L-aș fi văzut! *Vangelis:* Desigur...

Soluții:

A: 1. Με λένε Χέλγκα. Βήμαι Terpiavida. Έχω ένα δωμάτιο στο ξενοδοχείο. Θέλω να επισκεφτώ την Ακρόπολη στην Αθήνα. Υπάρχει ένας τουριστικός οδηγός που βοηθάει τους τουρίστες. (Χ; Κρηταί)

Exerciții de pronunție

1. Ascultați și repetați imperfectul:
έβλεπα – έμενα – έμπαινα – έκανα – έστελνα – έτρεχα – είχα
2. Fiți atenți la accentuarea următoarelor expresii:
Τι ωραία εξοχή! – Περίεργο! – Μάλιστα!
Τι κάνεις; – Γιατί απαγορεύεται; – Τι λες;
3. Vă mai amintiți de următoarele propoziții din dialogurile primelor trei lecții?
Και εσείς για την Παναγιά; – Μήνυμα μας στέλνει η Μεγαλόχαρη!
– Επιτέλους κάνεις το θαύμα σου! – Δυστυχώς το αριστερό, που σημαίνει κακό! – Είσαι με τα καλά σου; – Σε εκείνη την καλύβα!
– Μπα, δεν έμπαιναν ποτέ στο μοναστήρι... – Τι γυρεύει εδώ η βάρκα; – Υποψιάζεστε τίποτα; – Αν είχε, θα το έβλεπα.

4α Povestea icoanei

După ce s-au plimbat îndeajuns, domnul din Atena ar dori să vadă și icoana despre care a auzit atât de multe. Ajuns în biserică, se alătură unui grup de pelerini cărora preotul Thodoras tocmai le relatează cum a fost descoperită, conform tradiției, icoana Maicii Domnului.

Παπάς-Θόδωρας: Το μοναστήρι χτίστηκε τον περασμένο αιώνα!

Ο Αθηναίος: Και η εκκλησία την ίδια εποχή;

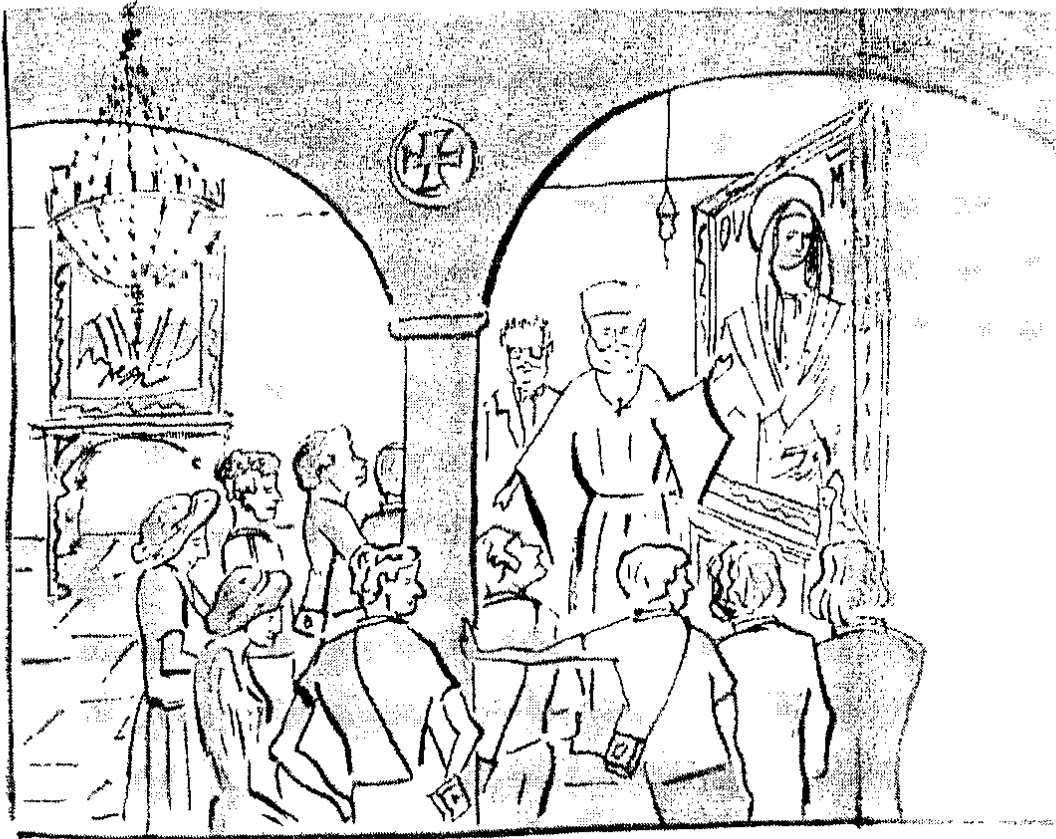
Παπάς-Θόδωρας: Την εκκλησία την έχτισαν αργότερα.

Ενας προσκυνητής: Και η εικόνα της Παναγιάς πού βρέθηκε;

Παπάς-Θόδωρας: Πίσω από την καλύβα των κουρσάρων.

Ο Αθηναίος: Ποιος τη βρήκε;

Παπάς-Θόδωρας: Ενα βράδυ παρουσιάστηκε η Παναγιά σε ένα χωρικό, το Θεοφάνη και του είπε· Εκεί κάτω βρίσκεται η εικόνα μου!

χτίστηκε	a fost construită	πίσω από	în spatele, înapoia
χτίζομαι	a se construi	ποιος	cine
περασμέ-	trecut/-ă	βρήκε	el a găsit
vos/-η/-ο		βρίσκω	a găsi
ο αιώνας	secolul	το βράδυ	seara
η εκκλησία	biserica	παρουσιά-	(ea) a apărut
ίδιος/-α/-ο	același/aceeași	στηκε	
η εποχή	timp, perioadă,	παρουσιά-	a apărea
	epocă	ζομαι	
έχτισαν	ei au construit	σε ένα χωρικό	unui țăran
χτίζω	a construi	ο χωρικός	țăranul
αργότερα	mai târziu	ο Θεοφάνης	Teofan
ο προσκυνη-	pelerinul	είπε	ea a spus
τής		εκεί	acolo
βρέθηκε	s-a găsit; s-a aflat	κάτω	jos
βρίσκομαι	a se găsi; a se afla		

🧩 Ce-ar fi o limbă fără verbe? Aproape de neimaginat, nu-i așa?! Sau poate că nu ar fi atât de dificilă? Dar fiecare dificultate are un remediu: exersarea. Până acum ați învățat conjugarea I a verbelor grecești, deci a verbelor terminate în -ω (vezi cap. 2α) la diateza activă și verbele terminate în -ομαι (vezi cap. 1α) la diateza pasivă. Terminația -ομαι este așadar, caracteristică diatezei pasive.

Rețineți că în limba greacă există verbe la diateza pasivă cărora în limba română le corespund verbe la diateza activă sau la cea reflexivă.

ονομάζομαι – *a se chema, a se numi*

βρίσκομαι – *a se găsi, a se afla*

έρχομαι – *a veni*

🧩 Între timp, ați învățat să relatați evenimentele la timpul trecut. Preotul și vizitatorii folosesc în dialog alte forme trecute pe care dumneavoastră încă nu le cunoașteți:

Το μοναστήρι χτίστηκε
τον περασμένο αιώνα.

*Mănăstirea a fost construită în
secolul trecut.*

Πού βρέθηκε η είκονα;

Unde s-a aflat icoana?

Ποιος τη βρήκε;

Cine a găsit-o?

Ενα βράδυ παρουσιάστηκε...

*Într-o noapte a apărut (Maica
Domnului)...*

Este vorba de aorist (formă temporală a unor limbi moarte precum sanscrita, greaca veche și care exprimă o acțiune trecută nedeterminată,

fără nici o referire la prezent; (din gr. *a* – *fără* și *oristos* – *mărginit, determinat*). Acesta este folosit foarte des și corespunde perfectului compus din limba română. Pentru formarea aoristului sunt valabile câteva reguli pe care dumneavoastră deja le cunoașteți:

- Verbele sunt accentuate, de regulă, pe antepenultima silabă. Dacă la infinitiv verbul nu are trei silabe, se atașează în fața verbului un ε-.
- Terminațiile aoristului sunt la diateza activă identice cu cele ale imperfectului. La diateza pasivă se adaugă -ηκ înaintea terminațiilor aoristului.
- La aorist, radicalul verbului se modifică (vezi capitolul 3α): vorbim de radicalul aoristului. Cum regulile pentru formarea aoristului sunt, pe de o parte, complicate, pe de altă parte, multe verbe formează în mod neregulat aoristul, este mai indicat să învățați, o dată cu verbele, persoana I a aoristului. La pagina 126 aveți tabelul cu formele tuturor verbelor prezentate în acest curs.

Iată conjugarea și terminațiile aoristului:

Aoristul verbelor terminate în -ω		Aoristul verbelor terminate în -ομαι	
χτίζω – <i>a construi</i> → Radicalul aoristului = χτισ		βρίσκομαι – <i>a se găsi</i> → Radicalul aoristului = βρέθ	
έχτισα	eu am construit	βρέθηκα	eu m-am găsit (aflat)
έχτισες	tu ai construit	βρέθηκες	tu te-ai găsit (aflat)
έχτισε	el, ea a construit	βρέθηκε	el, ea s-a găsit (aflat)
χτίσαμε	noi am construit	βρεθήκαμε	noi ne-am găsit (aflat)
χτίσατε	voi/dvs. ați construit	βρεθήκατε	voi/dvs. v-ați găsit (aflat)
έχτισαν	ei, ele au construit	βρέθηκαν	ei, ele s-au găsit (aflat)

☞ Pentru exprimarea datei, a zilelor săptămânii, a sărbătorilor, a lunilor și a anotimpurilor, grecii folosesc substantivele respective la cazul acuzativ (renunțând la folosirea prepozițiilor):

Το μοναστήρι χτίστηκε τον περασμένο αιώνα.	<i>Mănăstirea s-a construit în secolul trecut.</i>
Η εκκλησία την ίδια εποχή.	<i>Biserica în aceeași perioadă.</i>

🎧 **Vă aflați în Grecia...**

Doriți să vizitați un muzeu și vă interesați de programul de funcționare al acestuia:

Ποιες ώρες είναι ανοιχτό το μουσείο;	Când (între ce ore) este deschis muzeul?
---	---

Δευτέρα – Τρίτη – Τετάρτη
Πέμπτη – Παρασκευή
Σάββατο – Κυριακή
Είναι κάθε μέρα ανοιχτό.
Υπάρχει ένας κατάλογος της
έκθεσης;
Εχετε αφίσες;
κάρτες/σλάνιντς

luni – marți – miercuri
joi – vineri
sâmbătă – duminică
Este deschis zilnic.
Există un catalog al expoziției?
Aveți afișe?
cărți poștale/diapozitive

A: Completați următoarele propoziții cu forme de aorist corespunzătoare pentru verbele menționate:

1. Η εκκλησία ...*χτίζομαι*... αργότερα. (χτίζομαι)
2. Ο παπά-Θόδωρας τους ...*λέω*... για την εικόνα. (λέω)
3. Ο Θεοφάνης ...*βρίσκω*... την εικόνα. (βρίσκω)
4. Ο Αθηναίος ...*έρχομαι*... για την Παναγιά. (έρχομαι)
5. Οι κουρσάροι δεν ...*μπαίνω*... ποτέ στο μοναστήρι. (μπαίνω)

Αγιο Όρος: Sfântul Munte Athos din peninsula Chalkidiki este un stat autonom, într-una din cele mai frumoase regiuni ale Greciei. În timpurile precreștine, muntele a fost considerat drept primul sălaș al lui Zeus. Această republică aparține călugărilor. De secole, traiul lor a rămas neschimbat. Accesul femeilor aici este strict interzis, numai bărbații având permisiunea să ajungă în Sfântul Munte. Străinii care vizitează Athosul au nevoie de un permis special. Șederea aici este limitată la 4 zile, aceasta fiind, însă, o amintire de neuit pentru toți cei care au trecut pe la Muntele Athos.

Traducerea dialogului:

Preotul Thodoras: Μănăstirea a fost construită în secolul trecut. *Atenianul:* Și biserica tot în aceeași perioadă? *Thodoras:* Biserica au construit-o mai târziu. *Un pelerin:* Și icoana Maicii Domnului unde s-a aflat? *Thodoras:* În spatele colibei piraiilor. *Atenianul:* Cine a găsit-o? *Thodoras:* Într-o seară, Maica Domnului i-a apărut unui țăran, [pe nume] Teofan și i-a spus: Acolo jos se află icoana mea!

Soluții:

A: 1. χτίζομαι – 2. εἶπε – 3. βρίσκω – 4. ἔρχομαι – 5. μπαίνω.

4β Este interzis!

Vizitatorii stau muți de admirație în fața minunatei icoane. Și oricare turist care se respectă vrea să fotografieze o astfel de frumusețe. Așa se întâmplă și cu un turist care vrea să declanșeze aparatul de fotografiat, însă domnul din Atena îi arată indicatorul pe care este menționată interdicția de a fotografia icoana.

Ενας προσκυνητής: Αξίζει φωτογραφία!
Παπάς-Θόδωρας: Υπάρχει σε καρτ-ποστάλ!
Ο Αθηναίος: Λίγο σεβασμό, κύριοι!
Παπάς-Θόδωρας: Απαγορεύεται η φωτογράφιση!
Ο προσκυνητής: Συγνώμη!

Domnul din Atena arată spre indicator.

Ο Αθηναίος: Γράμματα δεν ξέρετε;

Pelerinul citește indicatorul.

Ο προσκυνητής: Για λόγους ασφαλείας, απαγορεύεται η φωτογράφιση των εικόνων...

αξίζω	a se merita	της ασφάλειας	de siguranță
η φωτογραφία	fotografia	τα γράμματα	literele
υπάρχει	există, se află	το γράμμα	litera; scrisoarea
υπάρχω	a exista	ξέρω	a ști, a cunoaște
το καρτ-ποστ-τάλ	ilustrata, vederea	για λόγους	din motive
λίγο	un pic, puțin	ο λόγος	motivul
ο σεβασμός	respectul	η ασφάλεια	siguranța, securitatea
η φωτογρά-φηση	fotografierea	συγγνώμη	scuză, iertare

· Să continuăm declinarea substantivelor. Veți recunoaște după terminațiile -α și -η substantivele feminine.

Declinarea substantivelor feminine			
Singular			
η εικόνα	icoana	η εποχή	epoca
της εικόνας	al, a, ai, ale icoanei	της εποχής	al, a, ai, ale epocii
την εικόνα	icoana	την εποχή	epoca
Plural			
οι εικόνες	icoanele	οι εποχές	epocile
των εικόνων	al, a, ai, ale icoanelor	των εποχών	al, a, ai, ale epocilor
τις εικόνες	icoanele	τις εποχές	epocile

· Γράμματα δεν ξέρετε; – *Să citiți* (mot-à-mot: litere) *nu știți!* Îl muștră atenianul pe vizitatorul care vrea să facă o fotografie. Cuvântul το γράμμα – *litera* este de gen neutru, cu toate că se termină în -α. Există o anumită categorie de substantive neutre care se termină în -μα și care, pentru formarea genitivului singular și plural, mai primesc o silabă în plus. Ele se declină după modelul de mai jos:

Substantive neutre terminate în -μα			
το γράμμα	litera	τα γράμματα	literele
του γράμματος	al, a, ai, ale literci	των γραμμάτων	al, a, ai, ale literelor
το γράμμα	litera	τα γράμματα	literele

Vă aflați în Grecia...

...și aici veți întâlni unele din următoarele indicatoare:

Απαγορεύεται η φωτογράφιση	Fotografiatul interzis!
Απαγορεύεται η στάθμευση	Parcarea interzisă!
Απαγορεύεται το κάπνισμα	Fumatul interzis!

orizontal:

1. este parte componentă a
fiecărui cuvânt
2. echivalentul neutru pentru *cine*
3. întreabă motivul

vertical:

1. vezi punctul 2 de la orizontală
2. pentru
3. sinonimul lui $\alpha\lambda\lambda\acute{\alpha}$
8. cuvântul care exprimă o
presupunere sau o condiție

Sărbătoarea de Paști la greci: Cea mai importantă sărbătoare religioasă în Grecia este Paștele. Cu patruzeci de zile înainte de Paști începe postul pentru grecii credincioși, timp în care aceștia nu consumă carne, produse lactate și pește. În săptămâna dinaintea Paștelui încep pregătirile pentru sărbătoare: se taie micii, care se vând peste tot, în Joia Mare se fierb și se vopsesc ouăle și se coace pasca – $\tauσουρέκι$. În noaptea de Înviere, fiecare credincios merge cu o lumânare la biserică. La miezul nopții preotul iese din altar și vestește: $\chi\rho\iota\sigma\tau\acute{o}\varsigma \lambda\upsilon\epsilon\sigma\tau\eta!$ (Hristos a înviat!). În acest moment se aprind toate lumânările. Întorși acasă, postul ia sfârșit pentru greci: împreună, toți membrii familiei vor gusta $\mu\alpha\gammaει\rho\iota\tau\sigma\alpha$ (supa de Paști). În Duminica Paștelui, pe străzi și în grădini, micii, înfipti în țepușe mari, sunt fripti, iar Învierea Domnului este sărbătorită cu muzică și dans.

Traducerea dialogului:

Un pelerin: Merită să faci fotografii! *Preotul Thodoras:* Există pe ilustrate! *Atenianul:* Puțin respect, domnilor! *Preotul Thodoras:* Fotografiatul este interzis! *Pelerinul:* Vă cer iertare! *Atenianul:* Să citiți nu știți? *Pelerinul:* Din motive de securitate fotografiatul este interzis...

Soluții:

- D:** *orizontal:* 1. ΓΡΑΜΜΑ – 2. ΤΙ – 3. ΠΛΗΤΙ; *vertical:* 1. ΤΙ – 2. ΠΛΑ – 3. ΜΑ – 4. ΑΝ.
το κάπνισμα! – 4. Τι γορβει εδώ η βάρκα;
- C:** 1. Δεν υπάρχει σε φωτογραφία. – 2. Πίσω από την εκκλησία. – 3. Απαγορεύεται.
- B:** 1. την, της, σε – 2. η, των – 3. ποδ.
- A:** 1c – 2f – 3a – 4g – 5b – 6c – 7d.

4γ Fotbalul înainte de toate!

Seara se transmite la televizor finala campionatului grecesc de fotbal. Ca mai totți bărbații satului, și preotul Thodoras urmărește cu încordare jocul. De această ocazie profită doi indivizi în negru pentru a pătrunde în biserică.

Παπάς-Θόδωρας: Ελα, παιδί μου, την μπάλα!

Între timp, cei doi hoți încearcă să deschidă ușa bisericii.

Πρώτος κλέφτης: Πρόσεχε!

Δεύτερος κλέφτης: Μα δε μας ακούει κανένας!

Πρώτος κλέφτης: Ευτυχώς, να λες, που έχει ματς απόψε!

Preotul își încurajează echipa.

Παπάς-Θόδωρας: Αντε ρε παιδιά!

Biserica aparține, de acum, hoților.

Πρώτος κλέφτης: Κλείσε την πόρτα!

Δεύτερος κλέφτης: Εντάξει!

Πρώτος κλέφτης: Αντε, δούλευε!

έλα!	hai!	να λες	(vrei) să spui
το παιδί	copilul	που	că
η μπάλα	mingea	το ματς	meciul
πρώτος/-η/-ο	primul/-a	παιδιά	copii
ο κλέφτης	hoțul	κλείσε!	închide!
πρόσεχε	fii atent!	κλείνω	a închide, a încuia
προσέχω	a fi atent	η πόρτα	ușa
δεύτερος/-η/-ο	al doilea, a doua	εντάξει	în ordine
ακούω	a auzi	δούλευε	muncește!
ευτυχώς	din fericire	δουλεύω	a munci

Primul hoț îi spune „colegului” său pe un ton poruncitor:

Πρόσεχε!	<i>Fii atent!</i>
Κλείσε την πόρτα!	<i>Închide ușa!</i>
Αντε, δούλευε!	<i>Hai, muncește!; La treabă!</i>

Imperativul, căci despre acest mod este vorba, are în limba greacă două forme, deoarece, ca și la timpurile trecute, trebuie să ținem cont de faptul că porunca/comanda se poate referi la o acțiune repetabilă, respectiv durativă, la o acțiune de moment, care are loc o singură dată:

Κλείνε (πάντα) την πόρτα!	<i>Închide (întotdeauna) ușa!</i>
Κλείσε την πόρτα!	<i>Închide ușa (acum)!</i>

Aspectul durativ se exprimă prin imperativul prezent; aspectul de moment se exprimă prin imperativul aorist, acesta fiind și mai frecvent folosit. Totuși, utilizarea acestor două forme depinde de ceea ce doriți să evidențiați (în enunțuri). Iată și formele imperativului:

	Imperativ prezent	Imperativ aorist
Singular	-ε	-ε
Plural	Radicalul prezent + -ετε	Radicalul aorist + -τε

Alte exemple:

<i>Imperativ prezent</i>	<i>Imperativ aorist</i>	
πρόσεχε/προσέχετε	πρόσεξε/προσέξτε	<i>fii atent!/fiți atent!, fiți atenți!</i>
δούλευε/δουλεύετε	δούλεψε/δουλέψτε	<i>muncește!, munciți!</i>
Κλείνε/κλείνετε	κλείσε/κλείστε	<i>închide!, închideți!</i>

Verbele care formează imperativul aorist în mod neregulat apar în tabelul de verbe de la pagina 126.

Μα δε μας ακούει κανένας! – *Dar nu ne aude nimeni!* îl liniștește un hoț pe celălalt. După cum știți, pronumele personal se află chiar înaintea verbului. Aceasta topică se păstrează și la propozițiile negative. Ca și în limba română, negația stă înaintea pronumelui personal.

Vă aflați în Grecia...

Povestiți cum vă petreceți timpul liber!

Τι κάνεις τον ελεύθερό χρόνο σου;	Ce faci în timpul tău liber?
Διαβάζω βιβλία.	Citesc cărți.
Παίζω κιθάρα.	Cânt la chitară.
Ακούω μουσική.	Ascult muzică.
Βλέπω τηλεόραση.	Mă uit la televizor.
Κάνω σπορ.	Fac sport.
Παίζω ποδόσφαιρο.	Joc fotbal.
Πάω βόλτα.	Mă plimb.
Μαθαίνω ελληνικά.	Învăț greacă.

A: Folosiți-vă autoritatea când vorbiți cu un interlocutor căruia vă adresați cu „dumneavoastră“, spunându-i ce are de făcut și ce nu. Folosiți imperativul aorist:

1. (έρχομαι) στο χωριό!
2. (βλέπω) την εικόνα!
3. (διαβάζω) βιβλία για την εκκλησία!
4. (κλείνω) την πόρτα!

B: Testați-vă acum dacă ați fost atent la ultimele capitole. Găsiți, de fiecare dată, cuvântul potrivit!

1. Ο Θεοφάνης βρέθηκε/βρήκε την εικόνα.
2. Η εκκλησία/Την εκκλησία χτίστηκε.
3. Η εικόνα την Παναγιά/της Παναγιάς υπάρχει στην/σε καρτποστάλ.
4. Δούλευε/Δουλεύετε, παιδί μου!
5. Παιδιά, κλείστε/κλείσε την πόρτα!

C: Care sunt antonimele următoarelor cuvinte?

1. ευτυχώς 4. είναι

2. έχει 5. ναι
 3. αριστερό 6. απαγορεύεται

Femeile din Grecia: Avântul mișcării feministe și al revoluției sexuale au avut o mare influență asupra rolului și a drepturilor femeilor din Grecia. În prezent, educația femeilor este promovată în aceeași măsură cu cea a bărbaților, procedura divorțului a fost simplificată, avortul a fost legalizat. De asemenea, femeile își pot păstra numele purtat înaintea căsătoriei, iar de câțiva ani a fost abrogată prin lege obligația de plată a dotei către soț.

Multe lucruri au fost schimbate pe hârtie, dar mentalitatea a rămas învechită printre cei mai vârstnici. Familia și educația copiilor revin în primul rând femeii. Soții există doar pentru a fi răsfățați. Și nu rareori, în sate izolate, mai ales, predomină ideea că nașterea unui băiat este cea mai importantă împlinire pentru o mamă.

Traducerea dialogului:

Preotul Thodoras: Hai, băiete, (lovește) mingea! *Primul hoț:* Fii atent! *Al doilea hoț:* Dar nu ne aude nimeni! *Primul hoț:* Din fericire, (vrei) să spui că în seara asta are loc un meci! *Preotul Thodoras:* Haide, băieți! *Primul hoț:* Închide ușa! *Al doilea hoț:* În ordine! *Primul hoț:* Hai, muncește!

Solutii:

C: 1. δουλεύω - 2. δεν έχει - 3. δεξι - 4. δεν είναι - 5. όχι - 6. επιτρέπεται.
B: 1. βρήκε - 2. Η εκκλησία - 3. της Παναγίας, σε - 4. Αλλάγετε - 5. κλέβετε.
A: 1. ελάτε - 2. δέστε - 3. διαβάστε - 4. κλέβετε.

Exerciții de pronunție

1. Ascultați și citiți încă o dată dialogurile și vocabularul de bază de la lecția 4.
2. Ascultați următoarele verbe o dată la prezent, o dată la aorist (perfectul compus) și fiți atent la pronunție:
 χτίζω / έχτισα - βρίσκω / βρήκα - χτίζεται / χτίστηκε - λέω / είπα
 - δουλεύω / δούλεψα
3. Vă mai amintiți numeralele? Ascultați-le de la 11 la 20 și repetați-le:
 11 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16 - 17 - 18 - 19 - 20

5α Unde este icoana?

Frumusețea altarului aproape că le ia graiul celor doi „vizitatori” nocturni – sau să fie doar din cauza aurului? Cu greu se poate deduce pe întuneric care dintre numeroasele icoane este cea a Maicii Domnului. Din fericire, unul din cei doi hoți are o cutie de chibrituri în buzunar...

Πρώτος κλέφτης: Δεν έχω δει ποτέ μου πιο όμορφο
εικονοστάσι!

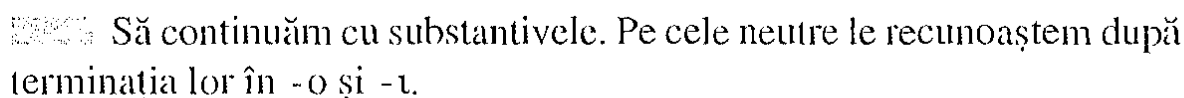
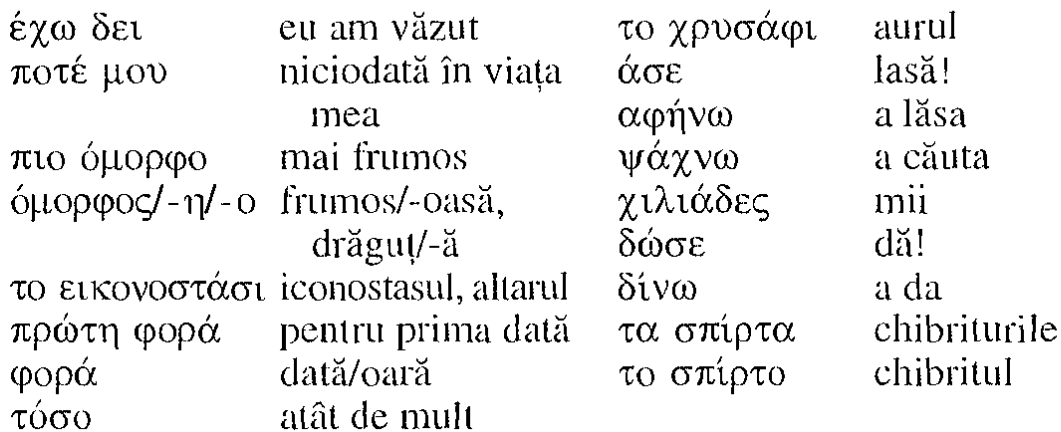
Δεύτερος κλέφτης: Πρώτη φορά βλέπω τόσο χρυσάφι!

Πρώτος κλέφτης: Ασε το χρυσάφι και ψάχνε την εικόνα!

Δεύτερος κλέφτης: Μα είναι χιλιάδες εικόνες!

Πρώτος κλέφτης: Δώσε μου τα σπέρτα!

Substantive terminate în -o și -l				
Singular				
Nom.	το σπίρτο	chibritul	το ψάρι	peștele
Gen.	του σπίρτου	al, a, ai, ale chibritului	του ψαριού	al, a, ai, ale peștelui
Ac.	το σπίρτο	chibritul	το ψάρι	peștele
Plural				
Nom.	τα σπάρτα	chibriturile	τα ψάρια	peștii
Gen.	των σπάρτων	al, a, ai, ale chibriturilor	των ψαριών	al, a, ai, ale peștilor
Ac.	τα σπάρτα	chibriturile	τα ψάρια	peștii

Δεν έχω δει ποτέ μου πιο όμορφο εικονοστάσι! – *N-am văzut în viața mea un altar mai frumos!* spune hoțul impresionat de frumusețea altarului. În limba greacă, formarea gradelor de comparație ale adjectivelor este simplă:

- Pentru formarea comparativului se așază cuvântul $\pi\iota\omicron$ înaintea adjectivului.

Αυτή η εικόνα είναι πιο όμορφη. *Această icoană este mai frumoasă.*
Εκείνο το δωμάτιο είναι πιο *Acea cameră este mai mare.*
μεγάλο.

Atenție! Și în acest caz adjectivul se acordă cu substantivul pe care îl determină.

- Dacă vreți să comparați două persoane sau lucruri, interpuneți cuvântul *από* (decât). Gândiți-vă: după *από* se află acuzativul!

Το πλοίο είναι πιο μεγάλο από το αυτοκίνητο.	<i>Vaporul este mai mare decât mașina.</i>
Είναι πιο πλούσιος από την κυρία Λίτσα.	<i>El este mai bogat decât doamna Litsa.</i>

- Pentru formarea superlativului, înaintea comparativului se aşază doar articolul hotărât:

Το εικονοστάσι είναι το πιο όμορφο.	<i>Iconostasul este cel mai frumos.</i>
Αυτή η εκκλησία είναι η πιο μεγάλη.	<i>Aceasta biserică este cea mai mare.</i>

☞ Dacă ar fi să-i credem pe hoşi, atunci în biserică s-ar găsi nenumărate icoane. Să ne mulţumim deocamdată cu numeralele până la 100:

21 είκοσι ένα	27 είκοσι επτά	60 εξήντα
22 είκοσι δύο	28 είκοσι οχτώ	70 εβδομήντα
23 είκοσι τρία	29 είκοσι εννέα	80 ογδόντα
24 είκοσι τέσσερα	30 τριάντα	90 ενενήντα
25 είκοσι πέντε	40 σαράντα	100 εκατό
26 είκοσι έξι	50 πενήντα	

Vă aflaţi în Grecia...

...şi cineva vă arată locuinţa sa.

Πόσο μεγάλο είναι το σπίτι;	Cât de mare este casa?
το διαμέρισμα	apartamentul
Το σπίτι έχει τρία δωμάτια.	Casa are 3 camere.
Εδώ είναι το σαλόνι.	Aici este sufrageria.
το παιδικό δωμάτιο	camera copiilor
το υπνοδωμάτιο	dormitorul
η κουζίνα	bucătăria
η τουαλέτα	baia/toaleta
ο κήπος	grădina

A: Găsiţi pentru fiecare substantiv articolul corespunzător:

1. Πού είναι σπίτι;
2. Τα παιδιά παίζουν με μπάλα.
3. Αυτό κότερο είναι μεγάλο.
4. Εχω λόγους μου.
5. Δεν κλείνει ποτέ ... πόρτα.

B: Nu sunteţi întru totul de acord cu ceea ce vi se oferă! Doriţi ceva mai bun.

1. Το ξενοδοχείο είναι καλό, αλλά θέλω πιο καλό.
2. Η φωτογραφία είναι ωραία, αλλά...

3. Το σπίτι είναι μεγάλο, αλλά...
4. Η εικόνα είναι όμορφη, αλλά...
5. Το ποδήλατο είναι ωραίο, αλλά...

C: Mai jos aveți de-a face cu comparațiile. Ca să știți ce se compară, puneți mai întâi cuvintele în ordinea corectă!

1. σαλόνι – το – είναι – μεγάλο – δωμάτιο – το – πιο.
2. της – εικόνα – η – μεγάλη – πιο – Παναγιάς – είναι – η.
3. το – σπίτι – έχει – η – ο άντρας της Λίτσας – πιο – στο χωριό – μεγάλο.
4. πλούσια – πιο – η – είναι – Αγγελική – η κυρία.
5. ο – άντρας – όμορφος – είναι – πιο.

Condiții de locuit: În Grecia trăiesc aproximativ 10 milioane de oameni. Jumătate din populația țării locuiește în cele două mari orașe ale țării: astfel, 4 milioane locuiesc în Atena și împrejurimile acesteia și 1 milion în Thessalonice. Consecința acestei centralizări se reflectă în numeroasele blocuri, în apartamentele mici și în absența vegetației. Dar, din fericire, există balcoane care, o dată cu începutul primăverii, se umplu cu ghivece de flori. La țară, cei mai mulți greci au propria grădină, care le asigură legume și fructe proaspete pe tot timpul anului.

Traducerea dialogului:

Primul hoț: N-am văzut niciodată în viața mea un altar mai frumos! *Al doilea hoț:* Pentru prima dată văd atât de mult aur! *Primul hoț:* Lasă aurul și caută icoana! *Al doilea hoț:* Dar sunt mii de icoane! *Primul hoț:* Dă-mi chibriturile!

Soluții:

- A:** 1. το – 2. την – 3. το – 4. τους – 5. την.
B: 2. ...θέλω πιο ωραία. – 3. ...θέλω πιο μεγάλο. – 4. ...θέλω πιο όμορφη. – 5. ...θέλω πιο ωραίο.
C: 1. Το σαλόνι είναι το πιο μεγάλο δωμάτιο. – 2. Η εικόνα της Παναγιάς είναι η πιο ωραία. – 3. Ο άντρας της Λίτσας έχει το πιο μεγάλο σπίτι στο χωριό. – 4. Η κυρία Αγγελική είναι η πιο πλούσια. – 5. Είναι ο πιο όμορφος άντρας.

5β Aici este!

Timpul trece și hoții încă nu au găsit icoana. „Să-l întrebăm pe preot” propune în glumă unul dintre ei. De-ar fi avut o fotografie a icoanei...

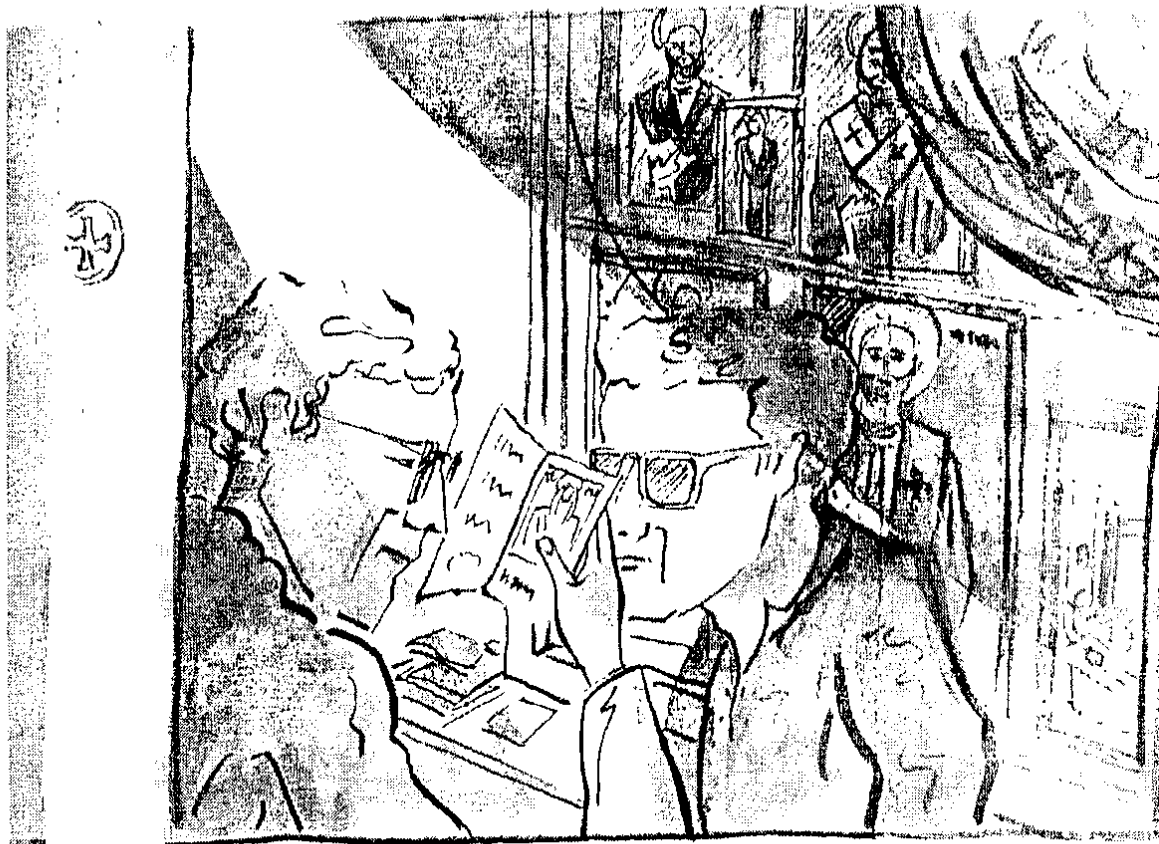

Πρώτος κλέφτης: Λες να είναι αυτή;
Δεύτερος κλέφτης: Να ρωτήσουμε τον παπά!
Πρώτος κλέφτης: Ωρα για αστεία είναι...
Δεύτερος κλέφτης: Υπάρχει καμία φωτογραφία...
Πρώτος κλέφτης: Πώς δεν το σκεφτήκαμε!

Pe o bancă găsesc un pliant cu informații pentru vizitatori. Într-adevăr, în pliant este reprodusă icoana!

Δεύτερος κλέφτης: Να τη!
Πρώτος κλέφτης: Για να δω!
Δεύτερος κλέφτης: Πες πρώτα ευχαριστώ!

λέω	<i>aici:</i> a fi de părere;	καμία	o oarecare
να είναι	a crede	σκέφτηκα	m-am gândit
να ρωτήσουμε	că este	σκέφτομαι	a se gândi la
ρώτησα	să întrebăm	να τη	uite-o!
ρωτώ	eu am întrebat	για να δω	să văd!
η ώρα	a întreba	πες	spune!
το αστείο	timpul, ora	πρώτα	mai întâi
	gluma		

Λες να είναι αυτή; – *Crezi că este asta?* Întreabă hoțul, căutând cu disperare icoana adevărată. Propozițiile secundare în limba greacă pot fi introduse nu numai printr-o conjuncție, ci și prin folosirea așa-numitului Υποτακτική = conjunctiv.

Și în acest caz, aspectul temporal este important. Dacă este vorba de o constatare, o acțiune care se repetă sau de durată, atunci se folosește conjunctivul prezent. Formarea acestuia este foarte simplă: înaintea verbului la prezent așezați cuvântul να.

Υποτακτική – Conjunctivul	
Conjunctivul prezent	
να δίνω	να έρχομαι
να δίνεις	να έρχεσαι
να δίνει	να έρχεται
να δίνουμε	να ερχόμαστε
να δίνετε	να έρχεστε
να δίνουν	να έρχονται

De reținut! Conjunctivul grecesc Υποτακτική se traduce în limba română fie prin **că** + modul indicativ, fie prin **să** + modul conjunctiv:

Απαγορεύεται να κλείνετε την πόρτα. *Este interzis să închideți ușa.*

Βλέπω να έρχεται. *Văd că vine.*

Ωρα για αστεία είναι... – *Nu-i timp pentru glume...* îl repede primul hoț pe complicele său. Cuvântul Ωρα este folosit și într-un alt context: Τι ώρα είναι; – *Cât este ceasul?* Răspunsul poate fi:

Είναι δύο. *Este ora două.*
Είναι επτά και είκοσι. *E șapte și douăzeci (de minute).*

Ceasul îl puteți citi foarte ușor conform următoarei scheme:

Ca și în limba română, se exprimă mai întâi orele și apoi minutele. Minutele din prima jumătate a orei se exprimă folosind cuvântul και – *și*, iar cele din a doua jumătate a orei se exprimă folosind παρά – *fără*. Pentru ora 1, 3 și 4 se folosește forma feminină a numeralului: μια, τρεις, τέσσερις.

Vă aflați în Grecia...

Ce veți face astăzi?

Τι κάνεις σήμερα;
Θέλεις να βγούμε έξω;
στην ντίσκο
στο θέατρο
στο σινεμά
να φάμε
Ναι, ευχαρίστως.
Οχι, δεν έχω χρόνο.

Ce faci astăzi?
Vrei să ieșim (în oraș)?
la discotecă
la teatru
la cinema
să mâncăm
Da, cu plăcere.
Nu, nu am timp.

A: Treceți următoarele verbe la conjunctiv plural:

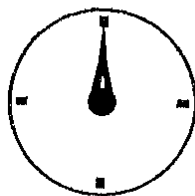
1. να βλέπεις	4. να ξέρω
2. να κάνω	5. να ψάχνεις
3. να κλείνει	6. να δίνεις

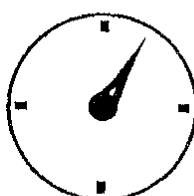
B: Cel mai important lucru este să înțelegeți limba greacă! Însă puteți să vă faceți înțeles în această limbă? Încercați acest lucru, traducând următoarele propoziții:

1. Este interzis să intrați în biserică.
2. Crezi că el are icoana?
3. Este permis să veniți aici.
4. Vreau să fii acasă.

C: Τι ώρα είναι;

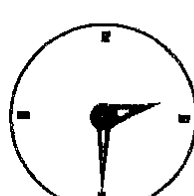
1.

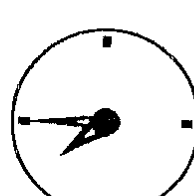
2.

3.

4.

5.

Φιλοξενία – ospitalitatea: Nici un alt cuvânt nu ar putea defini mai bine felul de a fi al grecilor. Grecii își respectă oaspeții. Poate că, odinioară, chiar zeii, impresionați de cordialitatea și amabilitatea oamenilor de aici, și-au ales Elada drept sălaș. În Grecia, musafirii sunt întâmpinați cu un pahar de Ouzo sau de lichior. Pe lângă acesta, se oferă dulcinii aflate pe-o farfurioară, de obicei sunt fructe confiate – așa-numitele γλυκό του κουταλιού („dulcele lingurii“, în traducere mot-à-mot), fiecare regiune având specialitățile sale. Dacă musafirii sunt invitați la masă, atunci gazda le păstrează bucatele cele mai gustoase. Pretutindeni fiecare este binevenit, mai cu seamă la nunți sau la botezuri. Nu fiți, însă, prea mârniți dacă sinceritatea și ospitalitatea nu mai sunt așa de evidente în zonele turistice ale Greciei.

Traducerea dialogului:

Primul hoț: Crezi că este aceasta? *Al doilea hoț:* Să-l întrebăm pe preot!
Primul hoț: Nu-i timp pentru glume... *Al doilea hoț:* O fi (pe undeva) vreo fotografie... *Primul hoț:* Cum de nu ne-am gândit la asta! *Al doilea hoț:* Aici este! *Primul hoț:* Lasă-mă să văd! *Al doilea hoț:* Spune mai întâi mulțumesc!

Soluții:

A: 1. να βλέπετε – 2. να κάνουμε – 3. να κλείνουν – 4. να ξέρωμε – 5. να ψάχνετε – 6. να δώτε.
B: 1. Απαγορεύεται να μπαίνετε στην εκκλησία. – 2. Άες να έχει την εικόνα; – 3. Επιτρέπεται να έρχεστε εδώ. – 4. Θέλω να είσαι στο σπίτι.
C: 1. Είναι δώδεκα. – 2. Είναι μία και πέντε. – 3. Είναι τρεις και είκοσι. – 4. Είναι δύο και μισή. – 5. Είναι οχτώ παρά τέταρτο.

5γ Ce nenorocire!

A doua zi, părintele Thodoras descoperă că icoana lipsește. Vestea se împrăștie repede în tot satul și toți locuitorii încep să se vaite în gura mare. Și misteriosul domn din Atena întreabă care-i motivul acestor văicăreli...

Παπάς-Θόδωρας: Βοήθεια χωριανοί! Μας έκλεψαν την εικόνα!

Κυρία Λίτσα: Λα ... συμφορά μας!

Κύριος Λάκης: Να τρέξει κάποιος να φωνάξει το Βαγγέλη! Πάει το χωριό, παιδιά!

Κυρία Λίτσα: Πάνε οι δουλειές μας!

Κύριος Λάκης: Χαθήκαμε!

Ο Αθηναίος: Τι πάθατε και φωνάζετε;

Κυρία Λίτσα: Την κατάρρα μου να έχετε!

η βοήθεια	ajutorul	η δουλειά	munca
ο χωριανός	țăranul	πάνε οι δου-	lucrările noastre
έκλεψαν	ei au furat	λειές μας	sunt pierdute
κλέβω	a fura	πάνε	ei merg
η συμφορά	nenorocirea	χαθήκαμε	noi suntem pierduți
να τρέξει	să alerge	χάνομαι	a fi pierdut
κάποιος/-α/-ο	cineva	παθαίνω	a suferi (o pierdere, pagubă)
να φωνάξει	să strige	η κατάρρα	blestemul
φωνάζω	a striga	να έχετε	să aveți
πάει το χωριό	satul este pierdut		
πάω	a merge		

🔍 Να τρέξει κάποιος να φωνάξει το Βαγγέλη! – *Să fugă cineva să-l cheme pe Vangelis!* spune disperat domnul Lakis. Chiar poruncește! În acest scop, folosește iarăși conjunctivul, care exprimă și o poruncă, o invitație, un îndemn, o rugămintă și o dorință!

Να δώσεις τα σπύρτα τώρα! *Să-mi dai acum chibriturile!*
 Να κλείσετε την πόρτα! *Să închideți ușa!*

Domnul Lakis a folosit de data aceasta în special conjunctivul aorist (trecut), deoarece a vrut să exprime o acțiune petrecută o singură dată. Pentru formarea conjunctivului trecut, aveți din nou nevoie de radicalul aorist. La acesta veți atașa terminațiile prezentului:

Conjunctivul aorist (trecut)	
δίνω – <i>a da</i> → radicalul aorist = δωσ	φωνάζω – <i>a striga</i> → radicalul aorist = φωναξ
να δώσω να δώσεις να δώσει να δώσουμε να δώσετε να δώσουν	να φωνάξω να φωνάξεις να φωνάξει να φωνάξουμε να φωνάξετε να φωνάξουν

🔍 Ca oricare substantiv propriu, numele Βαγγέλης are articol. Și numele proprii se declină. Forma Ο Βαγγέλης aparține declinării substantivelor masculine terminate în -ης.

Substantive terminate în -ης				
	Singular		Plural	
Nom.	ο κλέφτης	hoțul	οι κλέφτες	hoții
Gen.	του κλέφτη	al, a, ai, ale hoțului	των κλεφτών	al, a, ai, ale hoților
Ac.	τον κλέφτη	pe hoț	τους κλέφτες	pe hoți

Πάει το χωριό, παιδιά! – *Satul este pierdut, copii!* se teme domnul Lakis. Traducerea mot-à-mot ar fi: *Satul merge*. Satul în nici un caz nu va avea de suferit – nu uitați de puterea care emană din icoana sa. Dar dumneavoastră, cu siguranță, veți avea nevoie de verbul *πάω* – *a merge*. Ca în multe alte limbi, se conjugă neregulat:

πάω – a merge				
Indicativ				
Prezent	Imperfect	Aorist (trecut)	Imperativ prezent	Imperativ aorist (perfect)
πάω πας πάει πάμε πάτε παν/πάνε	πήγαινα πήγαινες πήγαινε πηγαίναμε πηγαίνατε πήγαιναν	πήγα πήγες πήγε πήγαμε πήγατε πήγαν	πήγαινε πηγαίνετε	πάνε πάντε
Conjunctiv prezent		Conjunctiv aorist (perfect)		
να πηγαίνω να πηγαίνεις να πηγαίνει να πηγαίνουμε να πηγαίνετε να πηγαίνουν		να πάω να πας να πάει να πάμε να πάτε να παν/πάνε		

Vă aflați în Grecia...

Și povestiți despre familia dumneavoastră:

Είμαι παντρεμένος/-η.

Sunt căsătorit, -ă.

Είμαι ελεύθερος/-η.

Sunt burlac. (Nu sunt căsătorit.)

Εχω παιδιά.

Am copii.

η κόρη μου/ο γιος μου

fiica mea/fiul meu

η μητέρα μου/ο πατέρας μου

mama mea/tatăl meu

η αδελφή μου/ο αδελφός μου

sora mea/fratele meu

η γυναίκα μου/ο άντρας μου

soția mea/soțul meu

A: Lakis și Litsa au trei copii: Thanasis, Maria și Mihail. Care sunt legăturile de rudenie dintre ei?

1. Ο Λάκης είναι του Θανάση, του Μιχάλη και της Μαρίας.

2. Η Μαρία είναι της Λίτσας.

3. Η Λίτσα είναι του Λάκη.
4. Ο Μιχάλης είναι του Θανάση και της Μαρίας.
5. Ο Θανάσης είναι του Λάκη και της Λίτσας.

B: Completați fie cu articolul corespunzător, fie cu terminația substantivului:

1. Οι κλέφτ... μπήκαν στην εκκλησί....
2. Πού είναι... μοναστήρι;
3. Κάποιος να φωνάξει το Βαγγέλ...!
4. Έχετε την εικόν... ..Παναγιάς;

Structura familiei: Pentru greci, familia se află în centrul existenței. În educația copiilor, sarcinile părinților sunt strict separate: tatăl se ocupă de disciplină, în timp ce mamei îi revin toate obligațiile casnice. De obicei, copiii nu părăsesc casa părintească până la căsătorie. Semnificația familiei – și aceea a soțului – se reflectă în alegerea numelor copiilor: astfel, primii născuți vor primi numele bunicilor paterni. Între timp, datorită emancipării femeilor, s-a ajuns ca numele copiilor să fie „împărțit“, și anume fiecare părinte poate da copilului numele părinților săi, ori un nume la alegere.

Traducerea dialogului:

Preotul Thodoras: Ajutor, oameni buni! Ne-au furat icoana! *D-na Litsa:* Ah!... nenorocirea noastră! *Di. Lakis:* Să fugă cineva și să-l cheme pe Vangelis! Satul e pierdut! *Litsa:* Lucrările noastră sunt pierdute! *Lakis:* Suntem pierduți! *Atenianul:* Ce-ați pătit și (ce) strigați? *Litsa:* Să vă ajungă blestemul meu [să aveți parte de blestemul meu]!

Soluții:

2.: 1. βοήθεια – 2. βρήκα – 3. γωρίσω – 4. χάθηκε – 5. σπíti – 6. ευχαριστώ.

Exerciții de pronunție:

B: 1. κλέφτες, εκκλησία – 2. το – 3. Βαγγέλ – 4. εικόνα, της.

A: 1. ο πατέρας – 2. η κόρη – 3. η γυναικα – 4. ο αδελφός – 5. ο γιος.

Exerciții de pronunție

1. Să repetăm pronunțarea corectă a sunetelor θ și δ! Sunetul θ este caracteristic și limbii engleze: vezi, de exemplu, „thank“ – în română având corespondentul fonetic „s“ din „seleniu“; „ser“, însă – atenție!

– ne vom strădui să pronunțăm acest „s” ținând vârful limbii între dinți (gura fiind ușor întredeschisă)! La fel vom proceda și în cazul sunetului δ, ca în „that” – (vezi „z” din „zie”; „zar”). Acum ascultați și repetați aceste sunete:

θαύμα – Αθήνα – αλήθεια – θεός – καθόλου – θέλω – σταθμός –
είσοδος – δόξα – διαμέρισμα – αδελφός – άνδρας – δυστυχώς

2. Completați cuvintele:

1. βοήθ...	3. γνωρ...	5. σπί...
2. βρή...	4. χάθ...	6. ευχαρ...

3. Ascultați numeralele de la pagina 67 și repetați-le.

6α Presupuneri

Furtul icoanei a devenit subiectul principal de discuție. La cafenea continuă conversațiile. Fiecare are propria variantă...

Κυρία Λίτσα:

Από ζήλια, σας λέω, το έκαναν!

Κύριος Λάκης:

Οπως και να 'ναι, οι κλέφτες γνώριζαν τα πάντα και για την εικόνα και για τις συνήθειες του παπά...

Κύριος Βαγγέλης:

Τη θυμάσαι τη βάρκα στη Χρυσή Αμμο;

Κύριος Λάκης:

Λες να έφυγαν με βάρκα;

Ο Αθηναίος:

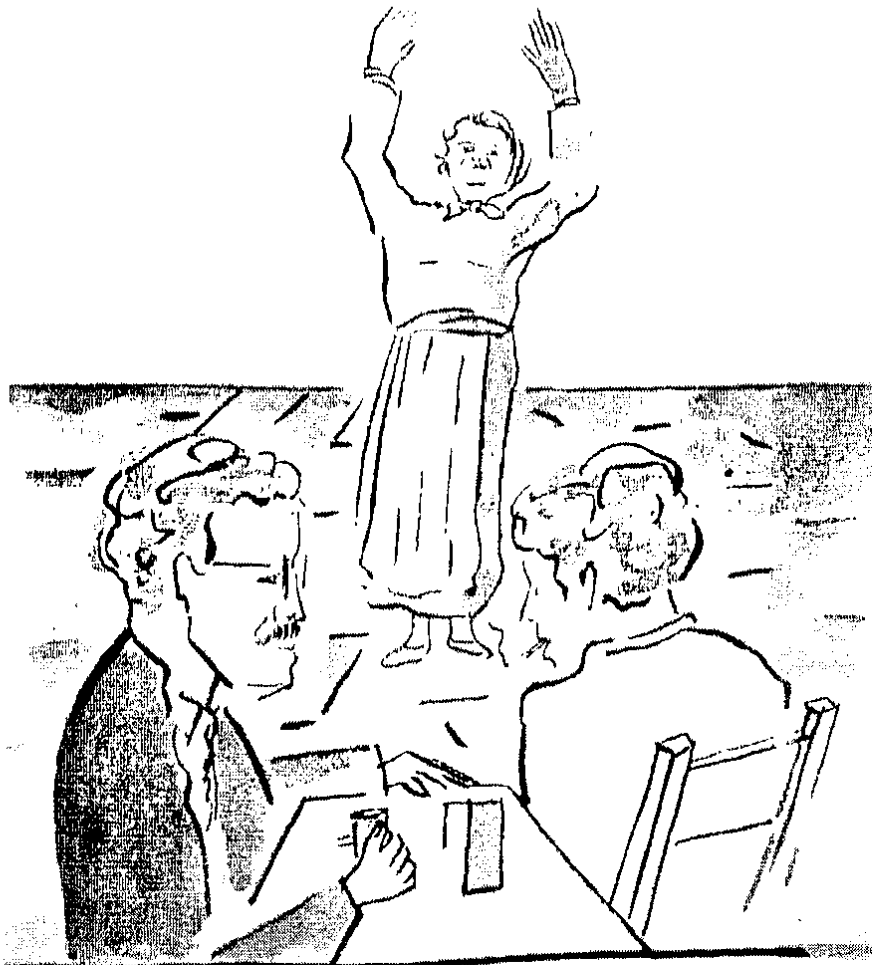
Ισως να κρύβονται κάπου...

Κυρία Λίτσα:

Δεν έχει και πολλά μέρη για να κρυφτούν...

Κύριος Λάκης:

Αντε τώρα να ψάξεις όλο το νησί!

η ζήλια	gelozia, invidia	κρύβομαι	a se ascunde
έπως και νά	oricum ar fi	κάπου	undeva
’ναι		πολλά μέρη	multe locuri
γνωρίζω	a cunoaște (ființe, lucruri); <i>aici</i> : a ști	πολύς/πολλή/ πολύ	multi/-ă
και ... και ...	atât... cât și	το μέρος	locul
για	despre	κρύφτηκα	m-am ascuns
η συνήθεια	obișnuința	για να	ca... să...; să...
θυμάσαι	tu îți amintești	τόρα	acum
θυμάμαι	a-și aminti	όλος/-η/-ο	tot, toată
έφυγα	eu am plecat	το νησί	insula
φεύγω	a pleca (din loc)		

 Τη θυμάσαι τη βάρκα στη Χρυσή Αμμο; – *Îți mai amintești de barca din Chrysi Ammos?* Ați observat că în acest exemplu pronumele personal în acuzativ *τη* este, de fapt, în plus? Τη se referă la τη βάρκα. Această utilizare pleonastică a pronumelui personal are mai ales rolul de a pune în evidență substantivul.

 Știți deja că adjectivul se acordă în gen, număr și caz cu substantivul. Se declină, astfel, ca un substantiv cu aceeași terminație:

Declinarea adjectivului + substantive masculine și neutre						
		<i>anul cel bun</i>			<i>satul cel mare</i>	
Sing.	Nom.	ο	καλός	χρόνος	το	μεγάλο χωριό
	Gen.	του	καλού	χρόνου	του	μεγάλου χωριού
	Ac.	τον	καλό	χρόνο	το	μεγάλο χωριό
Plural	Nom.	οι	καλοί	χρόνοι	τα	μεγάλα χωριά
	Gen.	των	καλών	χρόνων	των	μεγάλων χωριών
	Ac.	τους	καλούς	χρόνους	τα	μεγάλα χωριά

Și acum, declinarea pentru cazul în care adjectivul determină un substantiv de gen feminin:

Declinarea adjectivului + substantive feminine						
		<i>femeia cea frumoasă</i>			<i>sora cea bună</i>	
Sing.	Nom.	η	ωραία	κυρία	η	καλή αδελφή
	Gen.	της	ωραίας	κυρίας	της	καλής αδελφής
	Ac.	την	ωραία	κυρία	την	καλή αδελφή
Plural	Nom.	οι	ωραίες	κυρίες	οι	καλές αδελφές
	Gen.	των	ωraίων	κυριών	των	καλών αδελφών
	Ac.	τις	ωραίες	κυρίες	τις	καλές αδελφές

Deosebirea dintre cele două grupe de adjective constă în formarea femininului. Adjectivele al căror radical (adjectivul fără terminația masculină) se termină cu o vocală accentuată sau în -ι vor avea la feminin terminația -α.

ωραίος	→	ωραία	<i>frumos, -oasă</i>
πλούσιος	→	πλούσια	<i>bogat, -ă</i>
κρύος	→	κρύα	<i>rece</i>

De altminteri, dacă doriți să vă descurcați fără probleme la declinarea adjectivelor, atunci aruncați o privire la lecția 7α.

Prepozițiile	
από -- <i>de la, de, din</i>	από το χωριό -- <i>din sat</i> από τη Ρουμανία -- <i>din România</i>
με -- <i>cu</i>	με τη φωτογραφία -- <i>cu fotografia</i>
για -- <i>pentru, despre, ca</i>	για την εκκλησία -- <i>pentru biserică</i> για τις συνθήκες -- <i>despre obiceiuri</i>
σε -- <i>în, la</i>	στο χωριό -- <i>în sat</i> στο σπίτι -- <i>acasă</i> στην Αγγλία -- <i>în (spre) Anglia</i>

Cu ajutorul prepoziției σε este redat adesea cazul dativ. Rareori se folosește genitivul în locul dativului.

Η Παναγία παρουσιάστηκε σε ένα χωρικό. Σου δίνω το βιβλίο.	<i>Maica Domnului i-a apărut unui țăran. Îți dau (ție) cartea.</i>
--	--

Vă aflați în Grecia...

Cu siguranță va trebui să vă interesați de o adresă, de un loc public!

Πού είναι...;	Unde este/se află...?
Συγγνώμη, ψάχνω...	Mă iertați/Scuze, caut...
ένα εστιατόριο	un restaurant
το ταχυδρομείο	oficiul poștal
ένα φαρμακείο	o farmacie
ένα φούρνο	o brutărie
πηγαίνετε δεξιά/αριστερά	mergeți la dreapta/stânga
ευθεία	drept înainte
Είναι κοντά στο/στη...	este în apropiere de...
απέναντι από...	vizavi
πίσω από...	în spatele; înapoia
μπροστά από...	în fața
δίπλα στο/στη...	lângă (alături)

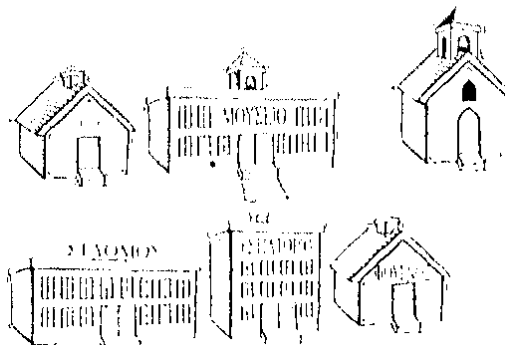
A: Terminațiile adjectivelor s-au pierdut! Găsiți-le dvs.!

1. Ο Λάκης έχει ένα μεγάλη, ωραίη αυτοκίνητο.
2. Η Λίτσα πήγε σε μια μεγάλη. έκθεση.
3. Αγοράσαμε ωραίες αφίσες.
4. Η Αθήνα έχει έναν μεγάλο σταθμό.

B: Cu ajutorul desenelor de alături, puteți să răspundeți la următoarele întrebări?

1. Πού είναι το φαρμακείο;
→ Είναι δίπλα στο μουσείο.
2. Πού είναι ο φούρνος;
3. Πού είναι η εκκλησία;
4. Πού είναι το εστιατόριο;
5. Πού είναι ο σταθμός τρένων;

Rembetiko: Ρεμπετικο (Rembetiko) este un gen muzical, interpretat la acordeon și la „buzuki” (un instrument asemănător mandolinei) – acesta din urmă imprimând melodiei caracterul său special. Elementele bizantine și orientale i-au făcut pe specialiști să presupună că aceste cântece au fost aduse odinioară din Asia Mică. Inițial, ele aveau texte triviale, fiind „oglinđa” mediului în care au apărut; cu timpul, aceste texte au ajuns să exprime iubirea și speranțele interpreților. Astăzi, te poți delecta cu acest gen de muzică, mai ales în mici localuri de la periferie. Într-o încăpere îngustă, cu pereți afumați, fanii muzicii Rembetiko gustă din μεζεδόπια (aperitivele) casei, în timp ce un grup de 4–5 muzicanți, pe o scenă mică, asigură buna dispoziție.

Traducerea dialogului:

Doamna Litsa: Au făcut-o din invidie, vă spun! *DL. Lakis:* Oricum ar fi, (e clar că) hoții au știut totul, atât despre icoană, cât și despre obiceiurile preotului... *DL. Vangelis:* Îți amintești de barca din Chrsi Ammos? *Lakis:* Crezi că au plecat cu barca? *Atenianul:* Poate că se ascund pe undeva... *Litsa:* Nu-s atât de multe locuri unde se pot ascunde... *Lakis:* Hai acum de scormonește toată insula!

Soluții:

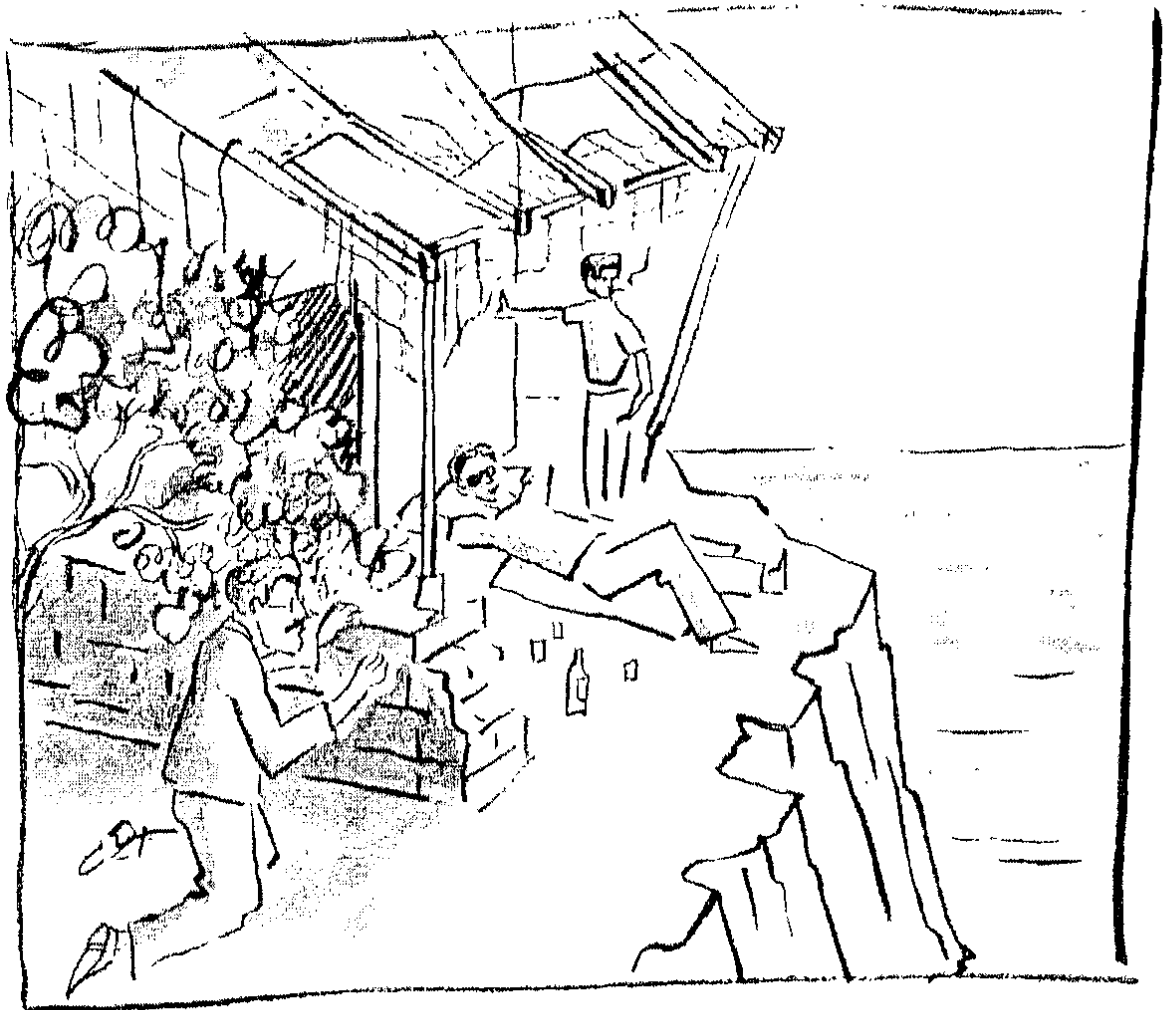
- A:** 1. μεγάλο, ωραίο – 2. μεγάλη – 3. ωραίες – 4. μεγάλο.
B: 2. Είναι απέναντι από το μουσείο / δίπλα στο εστιατόριο. – 3. Είναι απέναντι από το μουσείο. – 4. Είναι απέναντι από το μουσείο / δίπλα στο εστιατόριο. – 5. Είναι δίπλα στο εστιατόριο/απέναντι από το φαρμακείο.

6β Vise în Chrisi Ammos

În timp ce locuitorii satului Panaghia sunt cu toții în stradă, cei doi hoți stau pe țărmul din Chrisi Ammos și visează la o viață nouă. Nici nu bănuiesc că domnul din Atena trage cu urechea la discuția lor...

- Πρώτος κλέφτης: Πόσα λες να βγάλουμε;
Δεύτερος κλέφτης: Θα πρέπει να ζητήσουμε πάνω από δύο εκατομμύρια!
- Πρώτος κλέφτης: Επιτέλους, θα γίνουμε κι εμείς πλούσιοι!
Δεύτερος κλέφτης: Θα ταξιδέψουμε κι εμείς λίγο!
- Πρώτος κλέφτης: Θα βάλω λεφτά στην τράπεζα και θα παίρνω τους τόκους...

πόσος/-η/-ο	cât/-ă	πλούσιος/-α/-ο	bogat/-ă
να βγάλουμε	noi câștigăm (conj. aorist)	θα ταξιδέψουμε	(noi) vom călători
βγάζω	a câștiga	ταξιδεύω	a călători
θα πρέπει	va trebui	θα βάλω	eu voi depune (bani)
πρέπει	trebuie	βάζω	a plăti, achita; a depune (bani)
να ζητήσουμε	să cerem (conj. aorist)	τα λεφτά	banii
ζητώ	a cere	η τράπεζα	banca (instituția)
πάνω από	mai mult decât	θα παίρνω	eu voi lua
το εκατομ- μύριο	milionul	παίρνω	a primi, a lua
θα γίνουμε	noi vom deveni	ο τόκος	dobânda
εμείς	noi		

Visați cumva și dumneavoastră uneori, așa cum fac cei doi hoți, la ceea ce ați face dacă ați avea un surplus de bani? Dacă răspunsul este da, atunci va fi nevoie să cunoașteți timpul viitor. Citiți încă o dată cele spuse de ei:

Θα γίνουμε πλούσιοι!	<i>Noi vom deveni bogați!</i>
Θα ταξιδέψουμε λίγο!	<i>(Noi) vom călători puțin!</i>
Θα βάλω λεφτά στην τράπεζα...	<i>Eu voi depune bani la bancă...</i>
και θα παίρνω τους τόκους.	<i>și voi lua dobânda.</i>

Ce bine că viitorul are aproape aceleași forme cu ale conjunctivului - doar că, pentru viitor, în fața verbului se atașează particula θα. Și la viitor este important aspectul acțiunii, și anume, dacă aceasta este iterativă (repetabilă), sau dacă o acțiune este momentană. De aceea există două forme de viitor: viitorul continuu (durativ) și viitorul exact (momentan).

Viitorul		
Viitorul continuu θα + verbul la prezent	Viitorul exact θα + radicalul aorist + terminația de prezent	
θα ταξιδεύω	θα ταξιδέψω	eu voi călători
θα ταξιδεύεις	θα ταξιδέψεις	tu vei călători
θα ταξιδεύει	θα ταξιδέψει	el, ea va călători
θα ταξιδεύουμε	θα ταξιδέψουμε	noi vom călători
θα ταξιδεύετε	θα ταξιδέψετε	voi/ dumneavoastră veți călători
θα ταξιδεύουν	θα ταξιδέψουν	ei, ele vor călători

 Cei doi hoți visează la milioane. Cu ordinul milioanelor nu prea veți avea de-a face în Grecia, însă, în orice caz, cu ordinul miilor, da. Iată mai jos numeralele:

101 εκατόν ένα	900 εννιακόσιοι/-ες/-α
110 εκατόν δέκα	1.000 χίλιοι/-ες/-α
200 διακόσιοι/-ες/-α	2.000 δύο χιλιάδες
300 τριακόσιοι/-ες/-α	3.000 τρεις χιλιάδες
400 τετρακόσιοι/-ες/-α	10.000 δέκα χιλιάδες
500 πεντακόσιοι/-ες/-α	100.000 εκατό χιλιάδες
600 εξακόσιοι/-ες/-α	1.000.000 ένα εκατομμύριο
700 εβδομάκοσιοι/-ες/-α	2.000.000 δύο εκατομμύρια
800 οχτακόσιοι/-ες/-α	

De la 200 în sus, numeralele se declină, firește, numai la forma de plural. Dacă vreți doar să numărați, folosiți forma de neutru. Dacă numeralul determină un substantiv, atunci se acordă cu acesta în gen:

300 τριακόσια	300 de biserici τριακόσιες εκκλησίες
456 τετρακόσια πενήντα έξι	456 de biserici τετρακόσιες πενήντα έξι εκκλησίες

Vă aflați în Grecia...

Într-o țară cu mai bine de 1400 de insule, cu siguranță că veți petrece câteva zile pe plajă:

Θα κάνω μπάνιο.	(Eu) voi face o baie.
Θα κολυμπήσω.	(Eu) voi înota.
Θα ψαρέψω.	(Eu) voi pescui.
Θα κάνω ηλιοθεραπεία.	(Eu) voi sta la soare.
το μαγιό	costumul de baie, slipul
η κρέμα ηλίου	crema solară
η ομπρέλα	umbrela

A: Găsiți răspunsul potrivit la fiecare întrebare:

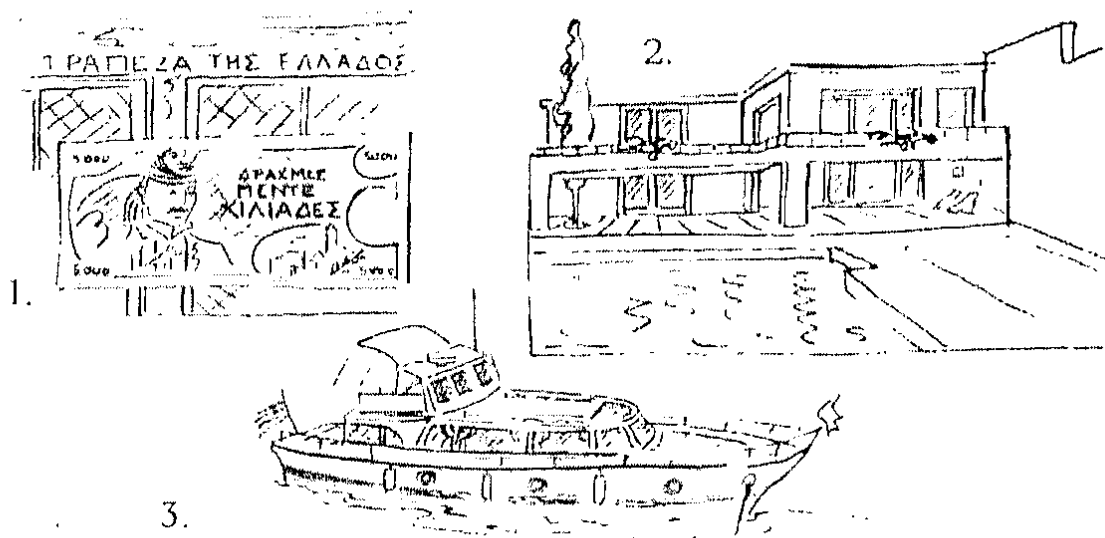
1. Πόσο έχει;	a. Κοντά στο ταχυδρομείο.
2. Τι θέλετε;	b. Δύο εκατομμύρια.
3. Πού είναι η τράπεζα;	c. Δεν ξέρω.
4. Πού λες να κρύβονται;	d. Αυτή τη βάρκα.

B: Îl puteți ajuta pe domnul Lakis la calcule?

Ο Λάκης έχει τέσσερα γράμματα και δύο κάρτες. Πάει στο ταχυδρομείο. Το κάθε γράμμα κοστίζει 90 δραχμές και η κάρτα 80 δραχμές. Πόσο κοστίζουν όλα μαζί;

C: Îi povestiți unui prieten ce aveți de gând să faceți cu banii dumneavoastră. Vreți să-i depuneți la bancă sau să cumpărați ceva? Traduceți propozițiile și observați cărui desen de mai jos le corespund:

Eu voi cumpăra o casă. – Eu voi depune bani la bancă. – Eu voi cumpăra un iaht.

Insule: Grecia este pe bună dreptate o împărăție a insulelor: numără mai mult de 1400 de insule, dintre acestea, ce-i drept, fiind locuite numai 166. Clima maritimă și atmosfera îmbietoare, care fac ca spațiul și timpul să dispară, atrag anual, în lunile de vară, numeroși turiști. Dar, tocmai pentru locuitorii celor mai mici insule viața nu este mereu la fel de blândă: toamna și-iarna, furtuni puternice se năpustesc asupra insulelor, periclitând acostarea navelor, care reprezintă singura legătură cu uscatul.

Cunoscute în întreaga lume sunt insulele Κέρκυρα (Corfu), cu o capitală în stil venețian și cu secularele ei livezi de măslini, Μύκκovoς (Micene), cu renumita viață de noapte și Ρόδoς (Rodos), care face să bată mai tare inima oricărui istoric de artă.

Traducerea dialogului:

Primul hoț: Cât zici că vom câștiga? *Al doilea hoț:* Va trebui să cerem mai mult de două milioane! *Primul hoț:* În sfârșit, vom deveni și noi bogați! *Al doilea hoț:* Vom călători și noi puțin. *Primul hoț:* Voi depune bani la bancă și voi primi dobânda.

Soluții:

A: 1b – 2d – 3a – 4c.
B: πεντακόσιες εικοσι δραχμές.
C: 1. Θα βάλω λεφτά στην τράπεζα. – 2. Θα αγοράσω ένα σπίτι. – 3. Θα αγοράσω ένα κότερο.

6γ Cine oferă mai mult?

În coliba piratilor, cei doi hoți se întâlnesc cu un colecționar, interesat de icoana Maicii Domnului. Situația devine tensionată, căci se vor tocni asupra prețului... În curând, cei doi vor ști dacă visele li se vor împlini...

- Ο συλλέκτης: Πόσα θέλετε;
Πρώτος κλέφτης: Με τον κόπο, το ρίσκο και τα έξοδα μας κάνει ένα εκατομμύριο.
Ο συλλέκτης: Ακριβά είναι!
Δεύτερος κλέφτης: Σοβαρά μιλάτε;
Ο συλλέκτης: Λιγότερο από ένα... την αγοράζω.
Πρώτος κλέφτης: Μα αυτή η εικόνα έχει περισσότερο από δύο εκατομμύρια!
Ο συλλέκτης: Δεν είναι τόσο σπάνια όσο λένε...
Τελευταία μου τιμή ένα εκατομμύριο!
Πιο πάνω όχι!

ο συλλέκτης	colecționarul	μιλώ	a vorbi
ο κόπος	osteneala	λιγότερο	mai puțin
το ρίσκο	pericolul, riscul	αγοράζω	a cumpăra
το έξοδο	cheltuiala	έχει	aici: ea valorează
κάνει	face, costă	περισσότερο	mai mult
ακριβά	(adv.) scump	τόσο ... όσο	așa ... cum
ακριβός/-ή/-ό	scump/-ă	σπάνιος/-α/-ο	rar
σοβαρά	(adv.) serios, în mod serios	τελευταίος/ -α/-ο	ultimul/-a
σοβαρός/-ή/-ό	serios/-oasă	η τιμή	prețul
μιλάτε	(divs.) vorbiți	πάνω	mare; înalt/-ă

Σοβαρά μιλάτε; – *Vorbiți serios?* spun hoții, îndoindu-se de intențiile de cumpărare ale colecționarului. Σοβαρά este adverbul pentru adjectivul σοβαρός – *serios*. Pentru a forma un adverb, se adaugă terminația -α adjectivului respectiv:

ακριβός → ακριβά *scump*
σπάνιος → σπάνια *rar*

Unele adjective și-au menținut vechea formare adverbială. Ele au terminația în -ως.

ευτυχώς *din fericire*
ασφαλώς *sigur*
δυστυχώς *din păcate*
ακριβώς *exact, precis*

Gradele de comparație ale adverbelor sunt identice cu gradele de comparație ale adjectivelor.

- La comparativ se folosește particula πιο înaintea adverbului.

Πάω πιο γρήγορα. *Eu merg mai repede.*

- Pentru formarea superlativului, se folosește cuvântul πολύ – *foarte*, înaintea formei de pozitiv (forma de bază).

Πάω πολύ γρήγορα. *Eu merg foarte repede.*

Greaca este o limbă veche – ați constatat deja acest lucru, desigur, adesea tocmai datorită bogăției de forme gramaticale. Nici în cazul gradelor de comparație ale adjectivelor nu există doar o singură formă. Ca urmare, nici comparativul adjectivelor nu poate fi format doar cu

ajutorul cuvântului *πιο*, ci și prin atașarea terminațiilor -ότερος, -ότερη, -ότερο.

όμορφος/-η/-ο *frumos* ομορφότερος/-ότερη/-ότερο *mai frumos*

Forme neregulate ale gradelor de comparație au următoarele adjective:

Forme neregulate ale adjectivelor			
πολύς	mult	περισσότερος/-η/-ο	mai mult/-ă
καλός	bun	καλύτερος/-η/-ο	mai bun/-ă
μεγάλος	mare	μεγαλύτερος/-η/-ο	mai mare

Vă aflați în Grecia...

...și aveți nevoie de bani:

Θέλω να χαλάσω συνάλλαγμα. Vreau să schimb bani.

Θέλω να εξαργυρώσω ένα τσεκ. Vreau să plătesc un cec.

ένα ευρώτσέκ un eurocec

ένα ταξιδιωτικό τσεκ un cec de călătorie

μια ταχυδρομική επιταγή un mandat postal

Ορίστε το διαβατήγιο μου. Poftiți pașaportul meu.

A: Găsiți substantivul corespunzător fiecărui adjectiv:

1. τὰ μεγαλύτερα	a. εκκλησία
2. η ωραιότερη	b. κόσμος
3. ο περισσότερος	c. χωριό
4. το ωραιότερο	d. μουσεία

B: Lipsesc adverbele! Cuvintele din paranteze vă pot ajuta:

1. Τι ώρα είναι; (ακριβώς)
2. πηγαίνουμε στο θέατρο. (απάνιος)
3. Είμαι, ευχαριστώ. (καλός)
4. δε θέλει να πάει στην Ελλάδα. (δυστυχώς)
5. Οι κλέφτες έφυγαν από την εκκλησία. (γρήγορος)

Traducerea dialogului:

Colecționarul: Cât cereți/vreți? *Primul hoț:* Cu osteneala, pericolul și cheltuielile face un milion. *Colecționarul:* Scump! *Al doilea hoț:* Vorbiți serios? *Colecționarul:* (Dacă este) mai puțin de un milion... (atunci) o

cumpăr. *Primul hoț*: Dar icoana asta valorează mai mult de două milioane! *Coleccionarul*: Nu-i așa de rară se spune. Ultima mea ofertă este de un milion! Mai mult nu!

Soluții:

A: 1d – 2a – 3b – 4c
B: 1. ακριβώς – 2. σπάνια – 3. καλὰ – 4. δυστυχώς – 5. γρήγορα.
Exercitii de pronunție:
 3.: 1b – 2a – 3b – 4a.

Exercitii de pronunție

1. Ascultați și citiți încă o dată dialogurile și vocabularul minimal de la lecția 6.

2. Ascultați următoarele cuvinte și repetați-le. Fiți atent la pronunțarea suctelor σ, ς și ζ.

εικοσάρικο – είσοδος – σήμερα – σπίτι – αστείο – ασφαλώς –
 αδελφός – στέλνω
 ζήλια – αξίζω – αράζω – βυζαντινός – ζητώ – δακρύζω – χτίζω –
 μαζί

3. Subliniați ceea ce auziți:

1. a. θα ταξιδέψουμε	b. θα ταξιδέψουν
2. a. να ζητήσουμε	b. να ζητήσουν
3. a. θα παίρνουμε	b. θα παίρνουν
4. a. μας κάνει	b. μου κάνει

4. Ascultați următoarele numerale:

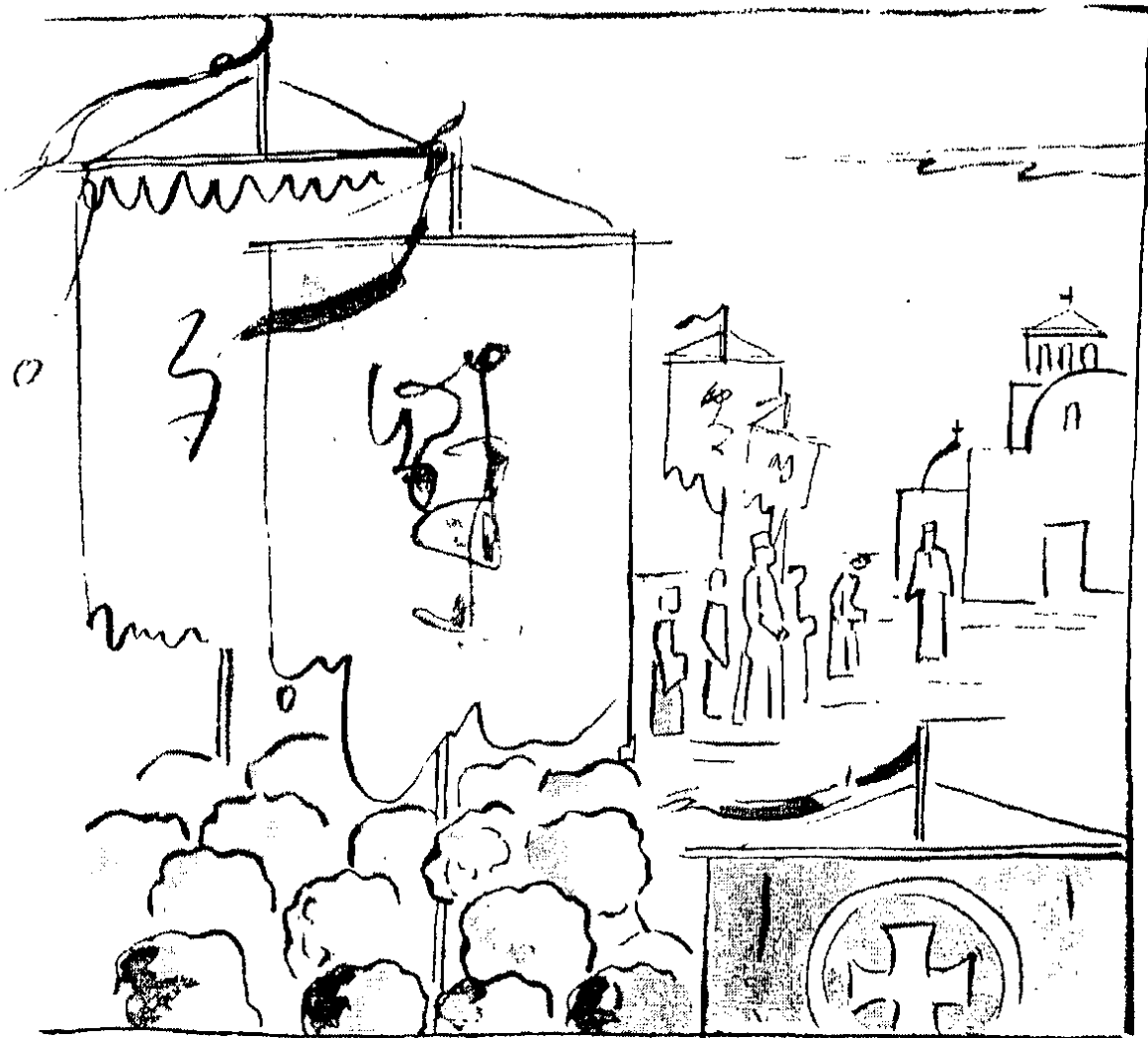
1 – 500 – 678 – 1500 – 2100 – 3450 – 5060 – 10 600

7α Ο slujbă religioasă specială

Furtul icoanei i-a mâhnit pe toți sătenii. Își caută consolarea în mănăstirea satului, unde preotul Thodoras ține o slujbă specială. Rugăciunile sunt numai pentru prinderea cât mai grabnică a hoților.

Παπάς-Θόδωρας: Περνάμε δύσκολες μέρες, Θεέ μου!
Κυρία Λίτσα: Βαριά η ευθύνη μας!
Κύριος Λάκης: Μεγάλο κακό συνέβη στο φτωχό χωριό μας!
Παπάς-Θόδωρας: Εμείς, οι ταπεινοί δούλοι Σου, Σε παρακαλούμε...
Κύριος Λάκης: Δείξε μας το σωστό δρόμο...
Παπάς-Θόδωρας: Δείξε μας πού κρύβονται οι κλέφτες!

περνάμε	noi petrecem	ταπεινός/-ή/-ό	modest/-ă, simplu/-ă
περνώ	a petrece	ο δούλος	sluga; robul
δύσκολος/-η/-ο	complicat, greu	παρακαλούμε	noi (ne) rugăm
βαρύς/-ιά/-ύ	greu, grea	παρακαλώ	a ruga
η ευθύνη	responsabilitatea, răspunderea	δείξε	arată!
συνέβη	s-a întâmplat	δείχνω	a arăta
συμβαίνω	a se întâmpla	σωστός/-ή/-ό	corect/-ă
φτωχός/-ιά/-ό	sărac/-ă	ο δρόμος	drumul, calea

Περνάμε δύσκολες μέρες, Θεέ μου! – Ducem zile grele, Dumnezeu! spune preotul, tânguindu-se. Dumnezeu voastră nu aveți de ce să vă plângeți, deoarece imediat veți învăța o nouă conjugare. Verbele pot avea, pe lângă terminația -ω, și terminația -ώ. Acestea din urmă se conjugă ca în tabelul de mai jos:

Verbe cu terminația -ώ	
περνώ	eu petrec (timpul liber, concediu, vacanța...)
περνάς	tu petreci
περνά(-άει)	el, ea petrece
περνάμε	noi petrecem
περνάτε	voi/dumneavoastră petreceți
περνούν	ei, ele petrec

Până acum, toate conjugările au fost prezentate fără ca pronumele personal să fi fost folosit. Acest lucru nu înseamnă că pronumele personal nu este chiar deloc utilizat. Observați, astfel, încă o dată, spusele preotului:

Εμείς, οι ταπεινοί δούλοι Σου... *Noi, umilii Tăi robi...*

Pronumele personal la nominativ se folosește pentru a scoate în evidență persoana respectivă:

Pronumele personal la nominativ			
εγώ	eu	εμείς	noi
εσύ	tu	εσείς	voi/dumneavoastră
αυτός	el	αυτοί	ei
αυτή	ea	αυτές	ele (<i>fem.</i>)
αυτό	el (<i>neutru</i>)	αυτά	ele (<i>neutru</i>)

Știți deja destule despre adjective și declinarea acestora! Învățați, însă, totul sistematic, așa încât să nu greșiți atunci când terminațiile adjectivului și ale substantivului pe care îl determină nu coincid.

Adjective și substantive								
		ziua cea grea			peisajul cel frumos			
Sing.	Nom.	η	δύσκολη	μέρα	η	ωραία	εξοχή	
	Gen.	της	δύσκολης	μέρας	της	ωραίας	εξοχής	
	Ac.	τη	δύσκολη	μέρα	τη	ωραία	εξοχή	
Plural	Nom.	οι	δύσκολες	μέρες	οι	ωραίες	εξοχές	
	Gen.	των	δύσκολων	μερών	των	ωραίων	εξοχών	
	Ac.	τις	δύσκολες	μέρες	τις	ωραίες	εξοχές	

Vă aflați în Grecia...

tocmai acum se întâmplă să nu vă simțiți bine:

Δε νιώθω καλά.

Nu mă simt bine.

Εχω πονοκέφαλο.

Am dureri de cap/Mă doare capul.

στομαχόπονο

dureri de burtă

πονόδοντο

(durere de) dinți

διάρροια

diaree

πυρετό

febră

αλλεργία

o alergie

Υπάρχει εδώ ένας γιατρός;

Este vreun doctor aici?

A: Completați cu verbele corespunzătoare conjugate la prezent: παρα-
καλώ – περνώ – δείχνω – ζητώ – πάω

1. Ο Λάκης και η Λίτσα δύσκολες μέρες.

2. Ο Βαγγέλης το δρόμο, που στο
μοναστήρι.

3. Ο κλέφτης ένα εκατομμύριο για την εικόνα.

4. Οι χωρικοί το Θεό.

B: Îl corectați pe prietenul dumneavoastră cu privire la scrierea urmă-
toarelor cuvinte, folosind pluralul:

1. η δύσκολη μέρα

2. το καλό παιδί

3. το σωστό δρόμο

4. η μεγάλη ευθύνη

C: Grupați substantivele de mai jos după gen și scrieți-le în tabelul de mai jos la cazul nominativ singular:

χωριό – κλέφτες – εικόνα – κόπος – νησιά – δρόμοι – παιδί – σπίρτα
– χάρη – γράμματα – τράπεζα – μίερες – τόκους

masculin	feminin	neutru

Asistența medicală din Grecia s-a îmbunătățit considerabil în ultimii ani. În toate orașele mai mari se găsesc spitale, iar în mediul rural există stații ambulatorii, acestea fiind echivalentul unui cabinet medical sau al unui spital mediu. Toți medicii tineri, după absolvirea facultății, își fac practica timp de 2 ani în astfel de stații ambulatorii. Tratamentul ambulatoriu este gratuit pentru turiști.

Legătura dintre medicină și limba greacă se cuvine amintită: fiecare medic, indiferent de naționalitate, chiar dacă nu s-a chinuit cu studiul limbii elene, cunoaște un pic de greacă: este vorba, firește, de termenii medicali, care, nu de puține ori, provin din această limbă. Pentru a da doar două exemple de termeni medicali de etimologie greacă, menționăm cuvântul „diagnostic” (în greacă διάγνωση) și cuvântul „dietă” (în greacă δίαιτα), cel din urmă însemnând pentru multe persoane, mai mult sau mai puțin celebre din lumea largă, o adevărată tortură.

Traducerea dialogului:

Preotul Thodoras: Ducem zile grele, Doamne! *D-na Litsa:* Grea-i răspunderea noastră! *Di. Lakis:* O mare nedreptate (un rău imens) s-a petrecut în satul nostru, săracul (de el)! *Thodoras:* Noi, umilii Tăi robi, Te rugăm... *Lakis:* Arată-ne drumul cel drept... *Thodoras:* Arată-ne unde se ascund hoții!

Soluții:

A: 1. περνον – 2. δειχ(ει), πάει – 3. ζητά(ει) – 4. παρακαλόν.
B: 1. οι δόσκολες μίερες – 2. τα καλά παιδιά – 3. τους σωστός δρόμους – 4. οι μεγάλες ευθύες.
C: masculin: ο κλέφτης, ο κόπος, ο δρόμος, ο τόκος; feminin: η εικόνα, η χάρη, η μίερα; neutru: το χωριό, το νησί, το παιδί, το σπίτι, το σπίντο, το γράμμα.

7β Încă o minune!

Slujba religioasă se termină. Preotul Thodoras dispare în altar unde, în liniște, îl roagă pe Dumnezeu pentru iertare. Dar oare de ce?

Παπάς-Θόδωρας: Παντοδύναμε! Συγχώρα με! Εστω και αν δεν είναι σωστό!

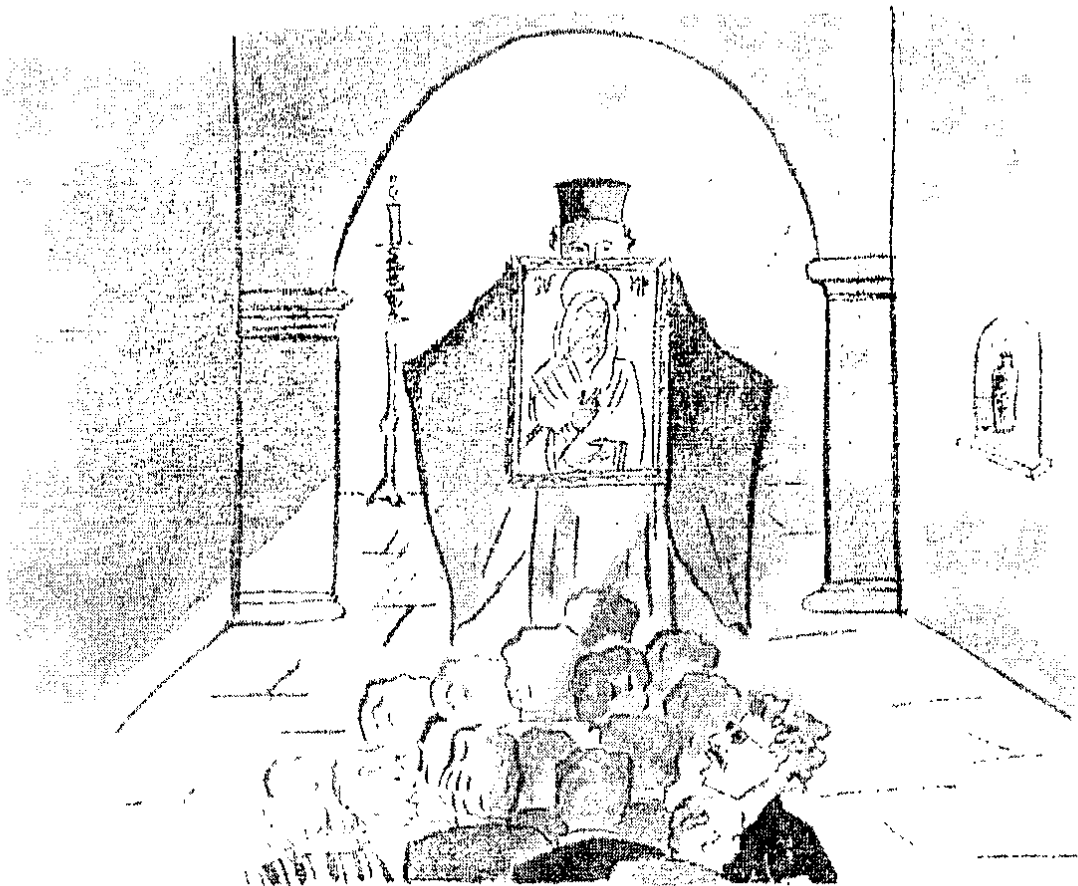
Deodată apare în fața altarului... ținând în mâini icoana furată. O minune! Sătenii îl preamăresc pe Dumnezeu, doar atenianul nu pare să creadă ce se întâmplă...

Παπάς-Θόδωρας: Προσκυνήστε, χριστιανοί!

Κύριος Λάκης: Άγιος ο Θεός, Άγιος Ισχυρός, Άγιος
Αθάνατος, ελέησον ημάς!

Κυρία Λίτσα: Καλή μου Παναγίτσα!

Ο Αθηναίος: Αδύνατον! Δεν πιστεύω στα θαύματα!

ο παντοδύναμος Atotputernicul
 συγχώρα με iartă-mă!
 συγχωρώ a ierta
 έστω και αν cu toate că
 προσκυνήστε închinați-vă!
 προσκυνώ a adora; a se
 închina
 ο χριστιανός creștinul

άγιος/-α/-ο sfânt/-ă
 ισχυρός/-ή/-ό puternic/-ă
 αθάνατος/-η/-ο nemuritor/-oare
 ελέησον miluiește-ne pe
 ημάς (bis.) noi!
 αδύνατον imposibil
 πιστεύω a crede

Καλή μου Παναγίτσα! – *Buna mea Măicuță a Domnului!* se miră doamna Litsa. Dar din câte o cunoașteți pe doamna Litsa, vă închipuiți că ea nu a intenționat să scadă din măreția Maicii Domnului când a folosit diminutivul de la Παναγιά. Dimpotrivă: acest diminutiv semnifică iubirea și afecțiune Litsei pentru Maica Domnului. De asemenea când se adresează colegilor sau prietenilor, grecii le diminutivează numele, ca și numele de lucruri.

Cele mai uzuale terminații pentru diminutive sunt:

Terminații			
masculin	-άκης -ούλης	Γιάννης → Γιαννάκης Θεός → Θεούλης	<i>Ion</i> <i>Dumnezeu</i>
feminin	-ίτσα -ούλα	Παναγιά → Παναγίτσα Γάτα → Γατούλα	<i>Maica Domnului</i> <i>pisica</i>
neutru	-άκι	Ούζο → Ουζάκι	<i>ouzo</i>

După ce ați învățat conjugarea verbelor terminate în -ώ, faceți-vă curaj pentru a învăța modul imperativ al acestora. În felul acesta, veți putea să înțelegeți invitațiile, cerințele, îndemnurile. Este mult mai simplu decât la celelalte moduri, deoarece pentru amândouă timpurile imperativului aveți nevoie doar de radicalul prezentului!

Imperativul verbelor terminate în -ώ		
	Imperativ prezent	Imperativ aorist (perfect)
Singular	-α	-ησε
Plural	Radicalul prezentului + -άτε	Radicalul prezentului + -ήστε

Vă amintiți cele spuse de preot?

Συγχώρα με!

Iartă-mă!

Προσκυνήστε, χριστιανοί!

Închinați-vă, creștini!

Adjectivul posesiv v-a fost prezentat la lecția 2β, care stă întotdeauna după substantiv. Dar și situarea înaintea substantivului, așa cum

apare în exclamația doamnei Litsa: **Καλή μου Παναγίτσα!** – *Buna mea Măicuță a Domnului!* nu este greșită.

Dacă înaintea substantivului se află un adjectiv, atunci adjectivul posesiv poate sta după substantiv sau adjectiv:

το μεγάλο δωμάτιο μου camera mea cea mare
το μεγάλο μου δωμάτιο

Vă aflați în Grecia...

Dacă nu ați înțeles ceva, întrebați încă o dată, folosindu-vă de sintagmele de mai jos:

Δεν καταλαβαίνω.	Nu înțeleg.
Τι είπατε;	Posțin? Ce ați spus?
Μπορείτε να το πείτε ακόμη μια φορά;	Puteti să repetați/să mai spuneți o dată?
Μπορείτε να μιλάτε πιο αργά;	Puteti să vorbiți mai rar?
Μιλάτε αγγλικά/γερμανικά	Vorbiți engleza/germana?
Ναι, λίγο.	Da, puțin.
Τι σημαίνει αυτό;	Ce înseamnă asta?

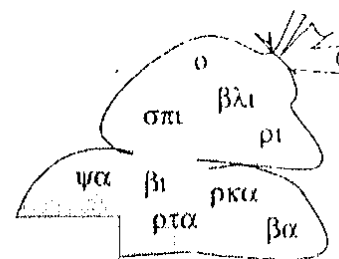
A: Bifați propozițiile care corespund cerințelor/invitațiilor:

1. Συγχώρα	a. • με, δεν ξέρω.
	b. • την εικόνα.
	c. • το σωστό δρόμο.
2. Περνάμε	a. • όχι στην Ελλάδα.
	b. • πολύ ωραία εδώ.
	c. • πέντε μέρες.
3. Προσκυνήστε	a. • Χριστιανοί, στο Θεό!
	b. • τη βάρκα.
	c. • την εκκλησία.
4. Παρακαλέστε	a. • καλημέρα.
	b. • το ξενοδοχείο.
	c. • τον παπά.

B: Puteti găsi răspunsul corect la fiecare întrebare?

1. Τι συνέβη;	a. Πίσω από το μοναστήρι.
2. Πηγαίνεις στην εκκλησία;	b. Οχι, δεν είναι.
3. Πού κρύβονται οι κλέφτες;	c. Δεν ξέρω.
4. Πιστεύεις στα θαύματα;	d. Ναι, κάθε Κυριακή.
5. Είναι σωστό;	e. Ναι.

C: În sacul din desenul de mai jos găsiți silabele de care aveți nevoie ca să formați numele obiectelor alăturate:

Istoria limbii: limba greacă este una din cele mai vechi limbi ale Europei, având o vechime de aproape 4000 de ani. Cele mai vechi opere literare scrise în greaca veche sunt epopeile lui Homer. Încă din acele timpuri au început să se dezvolte treptat, independente una de alta, limba literară și limba populară. Limba vorbită, κοινή, (limba comună, koiné) a devenit, după cuceririle lui Alexandru cel Mare, limba universală și a supraviețuit și în perioada Imperiului Roman. În timp ce poporul continua să folosească greaca comună κοινή, după anul 300 d.Hr., învățații s-au interesat iarăși de limba literară. După eliberarea de sub stăpânirea otomană – când se vorbeau κοινή (limba comună) și diferite dialecte – a fost recunoscută ca limbă oficială καθαρεύουσα (katharewusa), o limbă arhaizantă, artificială, în care continuau să existe elemente lexicale din greaca veche. Până nu demult, a fost limba națională. Și în prezent se mai pot vedea firme ale magazinelor scrise în καθαρεύουσα. Limba oficială națională este astăzi δημοτική (dimotiki), o limbă vorbită de popor, aceasta fiind o dezvoltare firească a limbii κοινή.

Traducerea dialogului:

Preotul Thodoras: [Tată] Atotputernic! Iartă-mă! Cu toate că nu e drept! *Thodoras:* Închinați-vă, creștinilor! *Dl. Lakis:* Sfinte Dumnezeu, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte miluiește-ne pe noi! *D-na Litsa:* Buna mea Măicuță a Domnului! *Atenianul:* Imposibil! Nu cred în minuni!

Soluții:

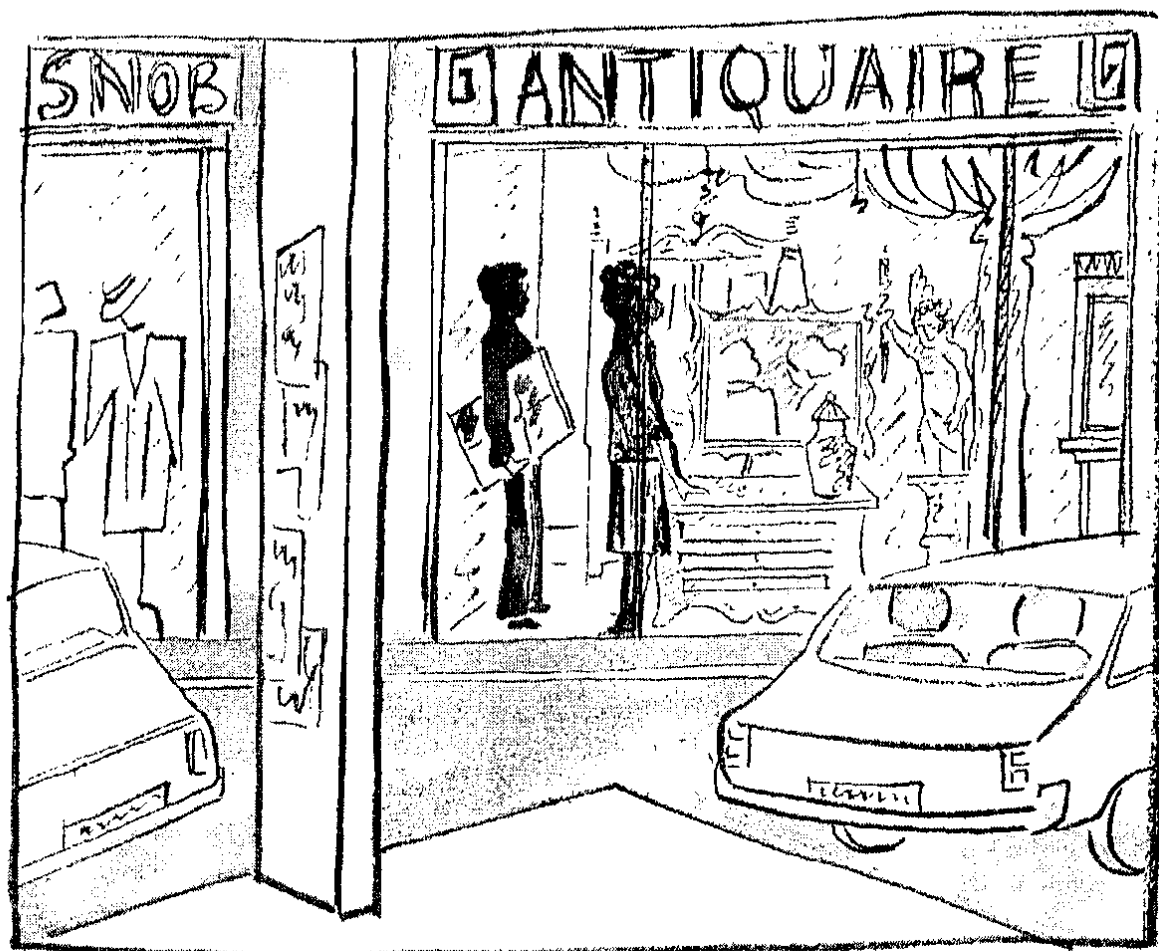
C: 1. Βάρκα – 2. ψάρι – 3. σπίρτα – 4. βιβλίο.
B: 1c – 2d – 3a – 4e – 5b
A: 1a – 2b (Noi ne simțim foarte bine aici!) – 3a – 4c

7γ Într-un magazin de antichități din Atena

Într-un fel sau altul, cei doi hoți nu s-au putut învoi asupra prețului cu colecționarul acolo, pe țärm; acesta li s-a părut, pur și simplu, prea nehotărât. Mai degrabă își încearcă acum norocul într-un magazin de antichități din Atena, dar aici au parte de o mare dezamăgire...

- Η παλαιοπώλης: Ορίστε; Μπορώ να σας εξυπηρετήσω;
Ο κλέφτης: Αγοράζετε εικόνες;
Η παλαιοπώλης: Αν δεν είναι κλεμμένες!
Ο κλέφτης: Θα 'ρχόμουν να σας πουλήσω κλεμμένα πράγματα;
Η παλαιοπώλης: Είναι δηλωμένη;
Ο κλέφτης: Την είχα αγοράσει από ένα πολύ γνωστό συλλέκτη, αλλά δίχως χαρτιά!
Η παλαιοπώλης: Οποιος κι αν είναι αυτός ήταν υποχρεωμένος να σας δώσει χαρτιά!

η παλιοπωλής	vânzătoarea de antichități	δηλωμέας/ -η/-ο	anunțat/-ă; înștiințat/-ă (aici: înscris/-ă; înregistrat/-ă)
ορίστε	poftiți!		
μπορώ	a putea		
να εξυπηρετήσω	eu pot să ajut (conj. aorist)	είχα αγοράσει	eu cumpărasem
εξυπηρετώ	a ajuta, a fi de ajutor	γνωστός/-ή/-ό	cunoscut/-ă
αγοράζω	a cumpăra	δίχως	fără
κλεμμένος/-η/-ο	furat/-ă	το χαρτί	hârtia; actul
θα 'ρχόμουν	aș fi venit	όποιος κι αν	oricine, oricare
να πουλήσω	să vând (conj. aorist)	είναι	ar fi
πουλώ	a vinde	όποιος/-α/-ο	cine, care
το πράγμα	lucrul, obiectul	ήταν	era
		υποχρεωμέ- νος/-η/-ο	obligat/-ă

Μπορώ να σας εξυπηρετήσω; – *Pot să vă ajut (să vă fiu de folos)?*
întrebă, politicos, vânzătoarea. Ați recunoscut conjunctivul după par-
ticula να. De data aceasta, este asociat unui verb modal. Principalele
verbe modale sunt:

θέλω	a vrea
πρέπει	a trebui
μπορώ	a putea
παρακαλώ	a ruga

După aceste verbe urmează conjunctivul. Și iarăși, în funcție de aspectul
temporal, se va folosi pentru verbele modale fie conjunctivul prezent, fie
conjunctivul aorist (perfect):

Θέλω να πω μια μπύρα. (conj. aorist)	<i>Aș dori să beau o bere.</i>
Πρέπει να πίνεις κάθε μέρα γάλα. (conj. prez.)	<i>Tu trebuie să bei lapte zilnic.</i>

Ați observat, desigur, că ambele verbe se conjugă. Ele pot sau nu pot să
aibă același subiect:

Τώρα μαθαίνω να μιλώ ελληνικά.	<i>Acum învăț să vorbesc grecește.</i>
Σας παρακαλώ να κλείσετε την πόρτα.	<i>Vă rog să închideți ușa.</i>

Σi acum puteți răsufla ușor, deoarece nu trebuie să conjugați verbul
πρέπει – *a trebui*. Acesta este invariabil la toate persoanele: *πρέπει*.

 Adjectivul **πολύς** – *mult*, -ă este neregulat. Fiți atenți atunci când aveți o singură literă **λ** sau litera dublă **λλ**.

Adjectivul πολύς – <i>mult</i> , -ă				
		masculin	feminin	neutru
Singular	Nom.	πολύς	πολλή	πολύ
	Gen.	[πολλού]	[πολλής]	[πολλού]
	Ac.	πολύ(ν)	πολλή(ν)	πολύ
Plural	Nom.	πολλοί	πολλές	πολλά
	Gen.	πολλών	πολλών	πολλών
	Ac.	πολλούς	πολλές	πολλά

Vă aflați în Grecia...

...și cumpărați fructe de la piață

Τι θέλετε;	Ce doriți?; Ce ați dori?
Δώστε μου...	Dați-mi...
ένα κιλό...	un kilogram...
100 γραμμάρια...	100 grame...
σταφύλια/σύκα	(de) struguri/smochine
κεράσια/ροδάκινα	cireșe/piersici
ένα καρπούζι	un pepene verde
ένα πεπόνι	un pepene galben
Θέλετε τίποτα άλλο;	Mai doriți și altceva?
Ολα μαζί 1000 δραχμές.	Totul face 1000 de drahme

A: Pentru ca totul să fie bine în concediu, exprimați-vă dorințele și intențiile în limba greacă. În acest scop, traduceți propozițiile de mai jos:

1. (Eu) vreau să cumpăr o icoană.
2. Noi trebuie să mergem la poștă.
3. Vă rog să vorbiți mai rar.
4. Vrei (ai dori) să bei acum un ouzo la cafenea?
5. Trebuie să văd această expoziție.

B: Vă aflați într-un magazin cu fructe și nu rezistați tentației. Cumpărați 2 kilograme de struguri și, la întrebarea vânzătorului dacă mai luați și altceva, alegeți și un pepene verde. Completați dialogul de mai jos:

Dvs.: Καλημέρα.

Βανζάτορ: Καλημέρα, ...;

Dvs.: Θέλω
 Vândătorul:;
 Dvs.: Ναι, ... Πόσο;
 Vândătorul: 1500

La cumpărături: Carnea și produsele din carne, peștele, legumele și fructele, toate se pot găsi în marile piețe, care de cele mai multe ori sunt piețe acoperite. Nu numai diversitatea culorilor te duce cu gândul la piețele orientale, ci și felul vânzătorilor de a face comerț: după ce-și etalează marfa pe mese, încep să strige ritmic, anunțând trecătorilor ce produse bune și ieftine au și astăzi de vânzare.

Tipice pentru aspectul stradal sunt numeroasele chioșcuri. Se găsesc la fiecare colț de stradă, oferind marfă de tot felul: de la țigări, obiecte de scris, dulciuri, până la piepteni și ochelari de soare. Tot aici puteți să dați și un telefon. Chioșcurile sunt deschise de la primele ore ale dimineții până seara târziu, unele având chiar program non-stop.

Traducerea dialogului:

Vândătoarea de antichități: Ποῦ τί; Pot să vă ajut cu ceva? *Hoțul:* Cumpărați icoane? *Vândătoarea:* Dacă nu sunt furate! *Hoțul:* Aș fi venit să vă vând lucruri furate? *Vândătoarea:* Este înregistrată? *Hoțul:* Am cumpărat-o de la un renumit colecționar, dar fără acte! *Vândătoarea:* Oricine ar fi, era obligat să vă dea acte!

Soluții:

A: 1. Θέλω να αγοράσω μια εικόνα. – 2. Πρέπει να πάμε στο ταχυδρομείο. – 3. Σας παρακαλώ να μιλάτε αργά. – 4. Θέλεis να πεις τόπα ένα ούλο στο καφεείο; – 5. Πρέπει να δω αυτή την έκθεση.
B: Dvs.: Καλημέρα. Negustori: Καλημέρα, τι θέλετε / τι θα πάρετε; Dvs.: Θέλω δύο καιά σταφύλια. Negustori: Τιποτα άλλα; Dvs.: Ναι, ένα καρπούζι. 1500 κοστίζουν όλα μαζί; Negustori: 1500 δραχμές.
Exercitii de pronunție:
 2.: περὼ – μιν – μιν
 3.: a. περὼ – b. προοκυνήστε – c. ισχυρός – d. παντοδύναμη – e. συγχωρε – f. γλωστός.

Exercitii de pronunție

1. Ascultați și repetați primele trei propoziții de la dialogul 7α la singular. Ce cuvinte s-au modificat?

2. Fiți atenți la pronunția consoanelor:

δύσκολες – φτωχό – σωστό – χαρτιά – χριστιανοί – κλέφτες –
πράγματα

3. Ascultați cu atenție și completați literele care lipsesc:

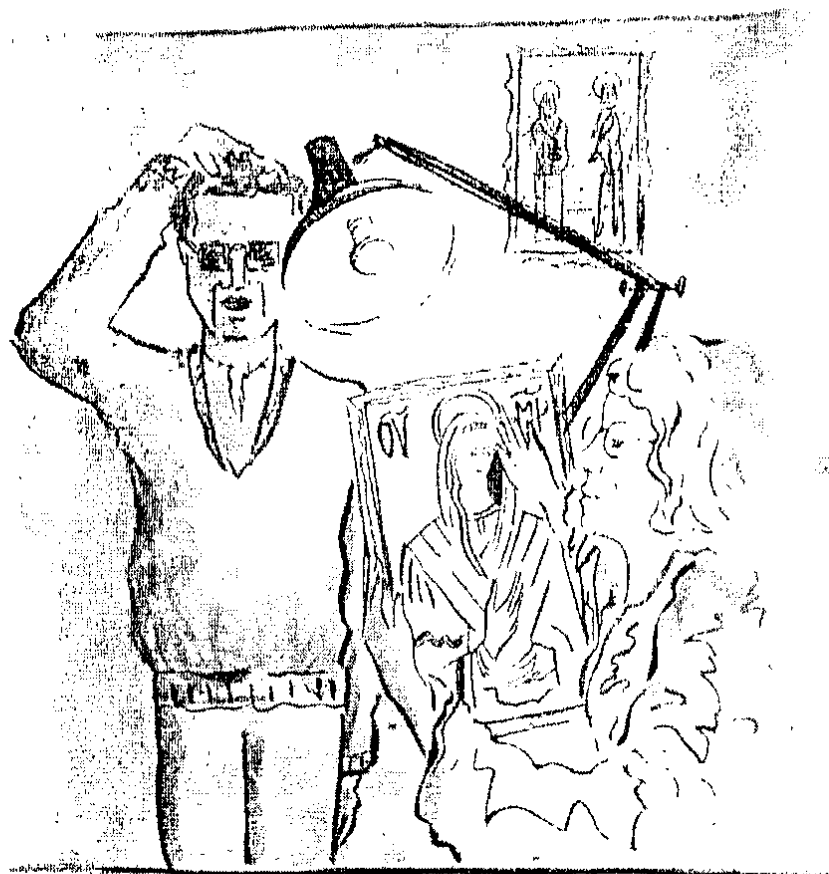
a. πε...άμε	c. ι...υρός	e. συ...ώρα
b. προ...υνήστε	d. πα...οδύναμε	f. γνω...ός

8α Un fals!

Hoții insistă, totuși, ca negustoreasa de antichități să se uite mai întâi cu atenție la icoană. Dar se ajunge la un rezultat catastrofal...

- Ο κλέφτης: Κοιτάξτε την πρώτα και πείτε μου!
- Η παλαιοπώλης: Φαίνεται παλιά, αλλά κοιτάζοντάς την από κοντά...
- Ο κλέφτης: Συμφωνώ, δεν είναι και τόσο καλά συντηρημένη.
- Η παλαιοπώλης: Όταν ξύνω το ξύλο με το μαχαίρι, φαίνεται καινούργιο!
- Ο κλέφτης: Όταν την αγόρασα είχαν αλλάξει την κορνίζα!
- Η παλαιοπώλης: Δεν είναι μόνο αυτό, είναι και τα χρώματα!
- Ο κλέφτης: Τι έχουν;
- Η παλαιοπώλης: Είναι πολύ ζωηρά! Δυστυχώς η εικόνα σας είναι πλαστή!

κοιτάξτε	uitați-vă!	το ξύλο	lemnul
κοιτάζω	a privi la, a admira	το μαχαίρι	cuțitul
πείτε	spuneți!	καινούργιος/	nou/-ă
παλιός/-ά/-ό	vechi/-e	-α/-ο	
κοιτάζοντας	admirând, privind	αγόρασα	am cumpărat
συμφωνώ	a fi de acord	είχαν αλλάξει	ei schimbaseră
και	și	αλλάζω	a schimba
τόσο	așa; atât de	η κορνίζα	rama
συντηρημέ-	îngrijit/-ă	το χρώμα	culoarea
νος/-η/-ο		ζωηρός/-ή/-ό	vioi, animat; viu
όταν	când		(despre culori)
ξύνω	a zgăria	πλαστός/-ή/-ό	falsificat/-ă

❏ Și acum, a doua conjugare importantă a verbelor care se termină în -ώ. Aceasta constă din două grupe. Prima ați întâlnit-o la pagina 92. A doua grupă de conjugare a verbelor are multe asemănări cu celelalte conjugări:

Grupa a doua a verbelor cu terminația -ώ	
συμφωνώ	eu sunt de acord
συμφωνείς	tu ești de acord
συμφωνεί	el/ea este de acord
συμφωνούμε	noi suntem de acord
συμφωνείτε	voi/dumneavoastră sunteți de acord
συμφωνούν	ei/ele sunt de acord

Din păcate, nu există o regulă prin care să știm când un verb cu terminația -ώ aparține primei grupe sau când aparține grupei a doua.

❏ Κοιτάξτε την πρώτη και πείτε μου! – Priviți-o mai întâi și apoi spuneți-mi! insistă hoțul asupra aprecierii icoanei. Ce se întâmplă în propoziția de mai sus? Pronumele personal se află întotdeauna după verb, când acesta este la modul imperativ.

❏ Δυστυχώς η εικόνα σας είναι πλαστή! – Din păcate, icoana dumneavoastră este falsificată! îi spune vânzătoarea hoțului. Ca și în limba română, când adjectivul are rol de nume predicativ, acesta se acordă în gen, număr și caz cu substantivul pe care îl determină.

Η πλαστή εικόνα. Icoana falsificată.

Η εικόνα είναι πλαστή. Icoana este falsificată.

 Spre marea dezamăgire a hoțului, icoana este falsificată. Culorile sunt prea vii pentru o icoană veche. Și, cum lumea este plină de culori, învățați câteva din acestea:

μαύρος/-η/-ο	<i>negru</i>	πράσινος/-η/-ο	<i>verde</i>
άσπρος/-η/-ο	<i>alb</i>	κίτρινος/-η/-ο	<i>galben</i>
κόκκινος/-η/-ο	<i>roșu</i>	ροζ	<i>roz</i>
γαλάζιος/-η/-ο, μπλε	<i>albastru</i>		

Vă aflați în Grecia...

Vremea este mereu un bun subiect de conversație:

Πώς είναι ο καιρός;
Ο καιρός είναι καλός.
Έχει ήλιο.
Κάνει ζέστη.
Ο καιρός είναι άσχημος.
Κάνει κρύο.
Είναι συννεφιασμένος.
Βρέχει.
Χιονίζει.
Τι άσχημος καιρός!

Cum este vremea?
Vremea este frumoasă.
E soare.
Este foarte cald.
Vremea este rea.
Este frig.
Este înnorat.
Plouă.
Ninge.
Ce vreme rea!

A: Răspundeți afirmativ la întrebările interlocutorului dumneavoastră!

1. Μιλάς γερμανικά; → Ναι, μιλώ γερμανικά.
2. Συμφωνείς να πάμε στο μουσείο;
3. Μιλά ο Βαγγέλης ελληνικά;
4. Μπορείς να 'ρθεις στο ξενοδοχείο;
5. Ρωτάτε πού είναι το εστιατόριο;
6. Ζητάτε τον κύριο Λάκη;

B: Cele trei dialoguri de mai jos sunt amestecate între ele. Puteți să le scrieți în ordinea corectă? Începutul fiecărui dialog este marcat:

1a Γεια σου Λάκη!
Είναι καλός.

2a Καλημέρα σας!
Τι κάνεις;
Ορίστε, κοιτάξτε τι έχουμε.
Καλά.
Ναι, έχει ήλιο κάθε μέρα.

Καλά, ευχαριστώ. Εσύ;

3a Πώς είναι ο καιρός;
Ναι, θέλω μια κορνίζα.
Καλημέρα. Μπορώ να σας εξυπηρετήσω;
3b Κάνει πολλή ζέστη;
Γεια σου Λίτσα.

C: În șirurile de cuvinte de mai jos s-a strecurat un cuvânt care nu se potrivește. Găsiți-l!

1. νοικοκυρά – εικόνα – μαθητής – υπάλληλος – συνταξιούχος
2. ξύλο – κουζίνα – τουαλέτα – σαλόνι – υπνοδωμάτιο
3. ήλιος – κρύο – χρώμα – βρέχει – χιονίζει
4. αεροπλάνο – τρένο – μαχαίρι – ποδήλατο – ταξί
5. καρπούζι – πεπόνι – σύκο – πράγμα – σταφύλι
6. γαλάζιος – πλαστός – μαύρος – κόκκινος – άσπρος
7. πυρετός – πονοκέφαλος – πονόδοντος – αλλεργία – σταθμός

Clima: Pe bună dreptate, Grecia este numită de mulți „țară a luminii“. Aici, soarele strălucește mai bine de două treimi din an, mai ales în sudul țării și în insule. Vara, valorile temperaturii aerului depășesc deseori 40 °C, însă aerul uscat și, mai ales, marea apropiată, fac canicula suportabilă. Nu același lucru se întâmplă în marile orașe, unde datorită gazelor de eșapament și gazelor industriale, canicula poate avea, câteodată, urmări fatale.

Cine își imaginează, însă, un cer senin deasupra Greciei, se înșală: temperaturile scăzute și ploile nu sunt o excepție în timpul iernii. În regiunile muntoase ale Greciei cade, adesea, atâta zăpadă, încât orașele și mai cu seamă satele rămân pentru câteva zile bune izolate de restul lumii. Cine își petrece iarna concediul în Grecia se poate gândi, așadar, și la posibilitatea de a schia.

Traducerea dialogului:

Hoțul: Priviți-o mai întâi și apoi îmi spuneți! **Vânzătoarea de antichități:** Pare veche, dar dacă o privesc mai de aproape... [privind-o mai de aproape...] **Hoțul:** Se-nțelege, nici nu-i așa de bine întreținută. **Vânzătoarea:** Când zgârii lemnul cu cuțitul, arată ca nou! **Hoțul:** Când am cumpărat-o, i-au schimbat rama! **Vânzătoarea:** Nu-i numai asta, mai sunt și culorile! **Hoțul:** Ce-i cu ele? **Vânzătoarea:** Sunt foarte vii! Din păcate, icoana dumneavoastră este falsificată!

Soluții:

- C:** 1. εικόνα – 2. ξύλο – 3. χρώμα – 4. μαχαίρι – 5. πράγμα – 6. πονοκέφαλος – 7. σταθμός.
Κάνει ζέστη; – Ναι, έχει ήλιο κάθε μέρα.
Μια κορίτσια. – Ορίστε, κοιτάξτε τι έχουν! – 3. Πώς είναι ο καιρός; – Είναι καλός. – Καλά. – 2. Καλημέρα σας. – Καλημέρα. Μπορώ να σας εξηγήσω; – Ναι, θέλω.
- B:** 1. Γεια σου Άακη. – Γεια σου Άντσα. – Τι κάνεις; – Καλά, ευχαριστώ. Εσύ; – 5. Ναι, ποτάμι που είναι το εστιατόριο. – 6. Ναι, ζητάμε τον κύριο Άακη.
- A:** 2. Ναι, συμφωνώ να πάμε. – 3. Ναι, μιλά γερμανικά. – 4. Ναι, μπορώ να 'ρθω. –

8β Un fals turist

Vânzătoarea de antichități se simte dator să anunțe întâmplarea la poliție. Ce surpriză! Funcționarul competent de la Departamentul de combatere a comerțului ilicit cu obiecte de artă nu este nimeni altul decât domnul din Atena...

- Η παλαιοπώλης: Εμπρός; Τον κύριο Γιώργο παρακαλώ!
- Ο επιθεωρητής: Ο ίδιος! Ορίστε!
- Η παλαιοπώλης: Καλημέρα σας! Είμαι η παλαιοπώλης της πλατείας Κολωνακίου! Με θυμάστε;
- Ο επιθεωρητής: Και βέβαια! Ασχολείστε ακόμη με τις εικόνες;
- Η παλαιοπώλης: Χθες ήρθε κάποιος να μου πουλήσει μία σπάνια εικόνα που έμοιαζε της Παναγίας!
- Ο επιθεωρητής: Τι εννοείτε... έμοιαζε;
- Η παλαιοπώλης: Θέλω να πω ότι η εικόνα ήταν πλαστή!

εμπρός alo! (*la telefon*)
 παρακαλώ 1. Vă rog!/Te rog!
 2. Poftim!
 ο επιθεωρητής inspectorul
 ο ίδιος (*aici*) la telefon
 καλημέρα σας Bună dimineața!
 η πλατεία piața
 το Κολωνάκι Kolonaki (*numele
 pieței*)
 με θυμάστε (dvs.) vă amintiți de
 mine
 βέβαια sigur
 χθες ieri

ασχολείστε (dvs.) vă ocupați cu...
 ασχολούμαι a se preocupa; a se
 ocupa cu...
 ήρθε el a venit
 έμοιαζε ea semăna cu
 μοιάζω a semăna cu...
 η Παναγία Maica Domnului
 εννοείτε sunteți de părere
 εννοώ a fi de părere
 θέλω να πω eu vreau să spun
 ότι că
 ήταν era/a fost

Η εικόνα ήταν πλαστή. – *Icoana a fost falsificată!* explică vân-
 zătoarea. Veți folosi, mereu, în nenumărate situații, verbele είμαι – *a fi*
 și έχω – *a avea*. De aceea, trebuie să cunoașteți și formele timpurilor
 trecute. În acest caz formele de aorist (perfect) și imperfect coincid:

Imperfectul/Aoristul			
είμαι – <i>a fi</i>		έχω – <i>a avea</i>	
ήμουν	eu eram (eu am fost)	είχα	eu aveam (eu am avut)
ήσουν	tu erai (tu ai fost)	είχες	tu aveai (tu ai avut)
ήταν	el, ea era (el, ea a fost)	είχε	el, ea avea (el, ea a avut)
ήμασταν	noi eram (noi am fost)	είχαμε	noi aveam (noi am avut)
ήσασταν	voi erați (voi ați fost)	είχατε	voi aveαți (voi ați avut)
ήταν	ei, ele erau (ei, ele au fost)	είχαν	ei, ele aveau (ei, ele au avut)

Când nu vreți să specificați mai îndeaproape o persoană, când
 doriți să vorbiți la modul general despre oameni sau când vă referiți la
 ceva abstract, atunci pronumele nehotărât vă ajută. Le aveți mai jos pe
 cele mai importante:

Pronume nehotărâte	
κάποιος/-α/-ο	cineva, oricare
κανένας/καμιά/κανένα	nimeni, nici un(ul)
άλλος/-η/-ο	celălalt, cealaltă
κάθε	fiecare
όλος/-η/-ο	tot, toată
όλα	totul
μερικοί/-ές/-ά	câțiva, câteva; unii, unele
κάτι	ceva
τίποτα	nimic

 Vânzătoarea îl salută pe inspector astfel: Καλημέρα σας! – *Bună dimineata (Dumneavoastră)! Grecii adaugă adesea la formula de salut și pronumele personal în cazul genitiv. Așadar, veți auzi formulări precum cele de mai jos:*

γεια σου/σας *Salut; pa (ție, vouă, dumneavoastră)!*
καλημέρα σας *Bună dimineata (vouă, dumneavoastră)!*
καληνύχτα σας *Noapte bună (vouă, dumneavoastră)!*

 Ați observat desigur că multe dintre verbele uzuale importante, cum ar fi: *a mânca, a bea, a merge* se conjugă în mod neregulat. În tabelul de mai jos puteți arunca o privire asupra lor:

Verbe uzuale conjugate neregulat			
Prezent	Λοριστ	Conj. aorist	
τρώω	έφαγα	να φάω	a mânca
πίνω	ήπια	να πιω	a bea
βλέπω	είδα	να δω	a vedea
λέω	είπα	να πω	a spune
πάω	πήγα	να πάω	a merge
έρχομαι	ήρθα	να έρθω	a veni

Vă aflați în Grecia...

Adeseori prima impresie este cea mai importantă! Cum vi se par persoanele pe care le-ați cunoscut recent în concediu?

Είναι συμπαθητικός/-ή	El/ea este simpatic/-ă.
αντιπαθητικός/-ή	antipatic/-ă
ευγενικός/-ή	drăguț/-ă
αγενής	nepoliticos
φιλικός/-ή	amabil/-ă; prietenos/-oasă
εχθρικός/-ή	neprietenos/-oasă
όμορφος/-η	frumos/-oasă; drăguț/-ă
άσχημος/-η	urât/-ă
έξυπνος/-η	deștept, deșteaptă
κουτός/-ή	prost, proastă
ευχάριστος/-η	plăcut/-ă
βαρετός/-ή	plictisitor/-oare
Με νευριάζει.	Mă calcă pe nervi (mă enervează).

A: Completați spațiile goale cu formele timpurilor trecute de la verbele είμαι și έχω:

1. Ο καιρός καλός.
2. Η εικόνα πολλά χρώματα.
3. Ο Λάκης και η Λίτσα πολύ ευγενικοί.
4. Εμείς πολλά λεφτά.

B: Ας ας... și, totuși, nu sunteți de acord. Contraziceți-l pe interlocutorul dumneavoastră:

1. Η Λίτσα είναι άσχημη. → Οχι, η Λίτσα είναι όμορφη.
2. Ο Λάκης είναι αντιπαθητικός. → Ναι, είναι πολύ καλός.
3. Είναι αγενής. → Ναι, είναι πολύ ευγενικός.
4. Ο Βαγγέλης είναι πολύ φιλικός. → Ναι, είναι πολύ φιλικός.
5. Η Μαρία είναι κουτή. → Ναι, είναι πολύ κουτή.

C: Următoarele cuvinte formează patru grupe care constau din patru cuvinte care își corespund tematic. Puteți să le grupați în mod corect?

ευγενικός	Ρόδος	χαίρετε	κόρη
Αγιο Όρος	έξυπνος	όμορφος	Αθήνα
μητέρα	καλησπέρα	αδελφός	καλημέρα
ευχάριστος	Κέρκυρα	γεια σου	πατέρας

Temperamentul grecilor: Nu-i simplu să descriem temperamentul grecilor. Mai întâi, firește, se cuvine să fie menționate acele însușiri de caracter proprii, de-a lungul timpului poporului grec. Este vorba de ospitalitate, veselie și simț comercial. Spiritul de ordine în Grecia nu este atât de semnificativ deoarece, pentru greci, noțiunea de timp nu are prea mare importanță. Grecul se lasă furat de clipă, trăiește prezentul, ceea ce, nu rareori, are drept consecință nerespectarea termenelor și efectul nedoritelor întârzieri... Dar, nu-i mai bine, uneori, să te lași furat de întâmplările momentului?

Traducerea dialogului:

Vânzătoarea de antichități: Alo! Vă rog cu domnul Georgios!; *Inspectorul:* La telefon (chiar el)! Vă rog! *Vânzătoarea:* Bună dimineața (dumneavoastră)! Sunt comercianta de antichități din piața Kolonaki! Vă mai amintiți de mine?; *Inspectorul:* Desigur! Vă mai ocupați de icoane?;

Vânzătoarea: Ieri a venit cineva ca să-mi vândă o icoana rară, care semăna cu cea a Maicii Domnului!; *Inspectorul*: Ce vreți să spuneți cu „ea semăna cu...“?; *Vânzătoarea*: Vreau să spun că icoana era falsificată!

Solutii:

- A:** 1. ήταν – 2. είχε – 3. ήταν – 4. είχε.
B: 2. Όχι, ο Άκης είναι συμπάθηκός, – 3. Όχι, είναι ευγενικός, – 4. Όχι, ο Βγγέλης είναι πολύ χθρικός, – 5. Όχι, η Μαρία είναι έξυπνη.
C: 1. ευγενικός – ευχάριστος – όμορφος – 2. Άγιο Όρος – Ρόδος – Κέρκυρα – Αθήνα – 3. μητέρα – αδελφός – κόρη – πατέρας – 4. καλημέρα – χαίρετε – γεια σου – καλημέρα.

Atenianul se decide să revină în satul Panaghia. Vrea cu tot dinadinsul să rezolve misterul care învăluie acest furt. Ajuns aici, își întâlnește cunoscuții, care îi povestesc de îndată despre faptele miraculoase ale Maicii Domnului...

- Κύριος Λάκης: Επιθυμήσατε ξανά το χωριό μας;
Κύριος Βαγγέλης: Καλά να 'ναι η Παναγιά με το νέο θαύμα της!
- Κυρία Λίτσα: Από εκείνη τη μέρα το τηλέφωνό μας δεν έπαψε να χτυπάει!
- Κύριος Λάκης: Είχαμε περισσότερο κόσμο από πέρσι.
Κυρία Λίτσα: Κι ύστερα σου λένε ότι δε γίνονται θαύματα!
- Ο Αθηναίος: Και φαντάζομαι δεν είναι και τόσο εύκολο να δει κανείς τέτοιου είδους θαύματα!
- Κύριος Λάκης: Καλά, τι διάολο, ακόμη δεν πιστεύετε;

επιθυμώ	a-i fi dor; a-și dori	σου λένε	ei îți spun
καλά να 'ναι	bună (să) fie!	γίνομαι	a se petrece, a se în-
να 'ναι	(forma prescurtată		tâmpla; a avea loc
	de la να είναι) să	φαντάζομαι	a-și imagina
	fie	εύκολα	(adverb) ușor
νέος/-α/-ο	nou	εύκολος/-η/-ο	ușor/-oară
το τηλέφωνο	telefonul	κανείς	cineva
έπαψε	a încetat	τέτοιου είδους	de acest fel
παύω	a înceta	τέτοιος/-α/-ο	un astfel de;
να χτυπάει	să sune		o astfel de
χτυπώ	a suna	το είδος	felul, modul
πέρσι	anul trecut	τι διάλογο	ei, la naiba!
ύστερα	atunci		

☛ Από εκείνη τη μέρα το τηλέφωνό μας δεν έπαψε να χτυπάει! – Din ziua aceea, telefonul nostru n-a încetat să sune!, spune doamna Litsa cu bucurie. Propozițiile în care se află conjunctivul vor avea predicatul exprimat printr-un verb la timp trecut, dacă primul verb (deci nu verbul la conjunctiv) este folosit la un timp trecut. Priviți următoarele exemple:

Θέλω να αγοράσω μια κάρτα.	<i>Eu vreau să cumpăr un bilet.</i>
Πθελα να αγοράσω μια κάρτα.	<i>Voiam (am vrut) să cumpăr un bilet.</i>
Απαγορεύεται να σας δώσει τα κλειδιά.	<i>Este interzis să vă dau cheile.</i>
Απαγορευόταν να σας δώσει τα κλειδιά.	<i>Era (a fost) interzis să vă dau cheile.</i>

☛ ! Mai aveți timp, în afară de învățatul limbii grecești, și pentru alte activități? Cu siguranță! Indiferent dacă faceți planuri pentru anul viitor sau dacă povestiți despre cele petrecute ieri, un lucru este sigur: veți avea nevoie de adverbele de timp. Iată, mai jos, câteva dintre cele mai importante:

Adverbe de timp			
σήμερα	astăzi, azi	αύριο	mâine
χτες, χθες	ieri	προχθές	alaltăieri
φέτος	anul acesta	του χρόνου	anul viitor
πέρσι	anul trecut	την επόμενη εβδομάδα	săptămâna viitoare
σήμερα το πρωί	azi dimineată	απόψε	astă seară
το πρωί	dimineata (durativ)	το μεσημέρι	la prânz (durativ)
το βράδυ	seara	το απόγευμα	după-amiaza (durativ)
νωρίς	devreme	αργά	târziu
τώρα	acum	ύστερα	pe urmă; apoi
πάντα	mereu; întotdeauna	ποτέ	niciodată
μερικές φορές	câteodată	πάλι	iarăși; din nou

Vă aflați în Grecia...

și vreți să le dați telefon celor de acasă:

Πρέπει να τηλεφωνήσω.

Eu trebuie să telefonez (să dau un telefon).

Πού είναι ένας τηλεφωνικός
θάλαμος;

Unde este o cabină telefonică?

Ποιο είναι το αυτόματο από...; Care este prefixul pentru...?

Εμπρός;

Alo!

Μπορώ να μιλήσω, παρακαλώ,
με τον Πέτρο;

Pot, vă rog, să vorbesc cu Petros?

Το τηλέφωνό μου είναι...

Numărul meu este...

Λάθος πήρατε.

Greșeală/Apel greșit.

Η γραμμή είναι κατειλημμένη.

Linia este ocupată.

A: În povestirea de mai jos, aflați ce s-a întâmplat în ultima vreme în satul Panaghia. Lipsesc, însă, adverbele de timp. Completați-le:
απόψε – σήμερα – γρήγορα – χτες

Ο Λάκης και η Λίτσα είναι στην εκκλησία. Ολο
το χωριό είναι εκεί έκλεψαν κάποιοι την εικόνα.
Οι κλέφτες έφυγαν, χωρίς κανέναν να τους δει.
..... το απόγευμα ανακάλυψε ο παπάς τι έγινε.

B: Povestiți-i prietenului dumneavoastră ce li s-a întâmplat doamnei Litsa și domnului Lakis. Dacă nu vă mai amintiți toate timpurile trecute, consultați acest curs la pagina 126:

Doamna Litsa și domnul Lakis au fost la Atena. Au mers la Acropole. Le-a plăcut foarte mult. Pe urmă au vrut să viziteze muzeul. Dar a plouat și au mers la hotel. Însă n-au putut să-și găsească cheile. Le-au pierdut.

Cum telefonăm: În Grecia, ca, de altfel, și în alte țări, de serviciile de telefonie nu răspunde poșta, ci Oficiul Telefonic (OTE). Rețeaua de telefonie din Grecia este destul de învechită, iar lista de așteptare pentru un nou post telefonic este lungă. Până nu demult, dura, uneori, chiar și 7 ani până la conectarea postului telefonic, promis cu mult timp înainte. În insulele mai mici trebuie și azi să ai, deseori, multă răbdare. Ce-i drept, în multe chioșcuri și în anumite magazine alimentare vă stau la dispoziție telefoane cu taxă inversă. Și, nu în ultimul rând, există cabine telefonice, care funcționează cu cartelă.

Traducerea dialogului:

Domnul Lakis: V-a fost iarăși dor de satul nostru? *Dl. Vagelis:* Bună să fie Maica Domnului pentru noua ei minune! *D-na Litsa:* Din ziua aceea telefonul nostru n-a încetat să sune! *Lakis:* A fost mai multă lume decât anul trecut! *Litsa:* Și atunci îți spun că nu se petrec minuni. *Atenianul:* Îmi imaginez că nu-i așa ușor ca cineva să vadă minuni de felul acesta! *Lakis:* Ei bine, la naiba, nici acum nu credeți?

Soluții:

A: απόψε – χτες – γρήγορα – σίγουρα
B: Η κυρία Λίτσα και ο κύριος Λάκισ ήταν στην Αθήνα. Η λίτσα στην Ακρόπολη. Τους άρεσε πολύ. Χτεςρα ήθελάν να δουν το μουσείο. Αλλά ήβρεξε και πηλάν στο ξενοδοχείο. Μα δεν μπορούσαν να βρουν τα κλειδιά τους. Τα έχασαν.

Exerciții de pronunție

1. Ascultați și citiți încă o dată dialogurile și vocabularul minimal de la lecția 8.
2. Luați câteva creioane colorate și colorați cuvintele pe care le auziți cu culoarea potrivită fiecăruia:

κόκκινο – γαλάζιο – κίτρινο – μαύρο – πράσινο – άσπρο – ροζ

3. Literele **μπ** și **ντ** se pronunță ca literele **b** și **d** din limba română:

μπαίνω – μπάλα – μπάνιο – μπορώ – ντίσκο – ντους

Dacă aceste litere se află în interiorul cuvântului, atunci se va auzi un ușor **m** înaintea sunetului **p** și un ușor **n** înaintea sunetului **t**, deci grupurile de sunete se vor pronunța [mp], respectiv [nt]:

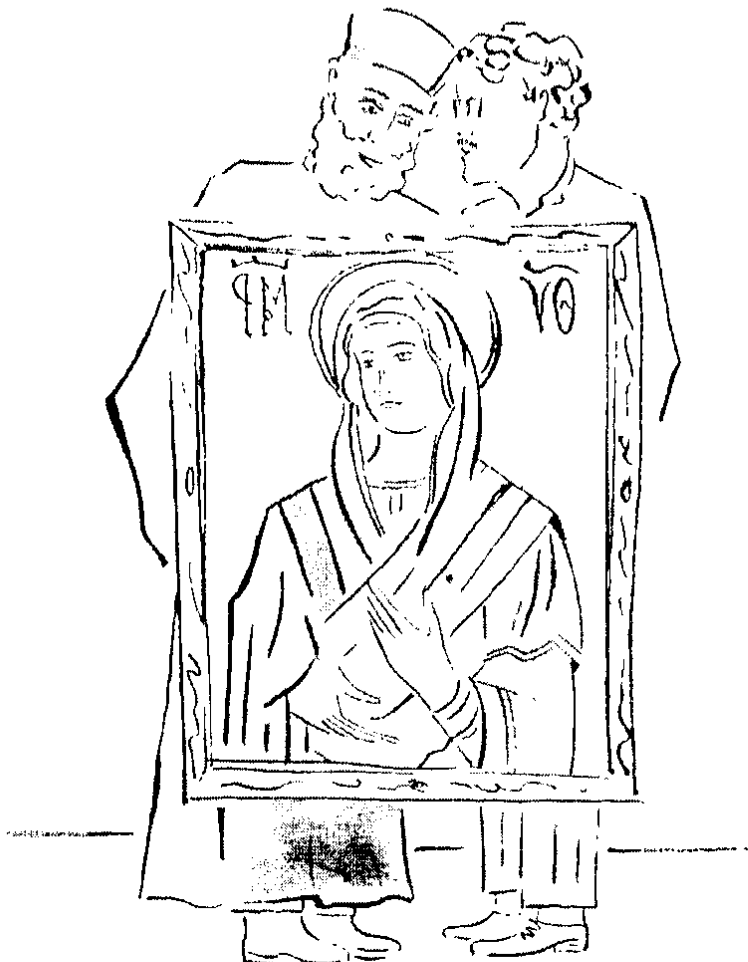
ομπρέλα – Πέμπτη – συμπαθητικός

αντίο – αντίγραφο – πάντα – εντάξει – κεντρικός

Nimeni altul decât preotul nu îl poate ajuta pe atenian să dezlege misterul din satul Panaghia. Câte icoane au fost, de fapt, în mănăstire?

Παπάς-Θόδωρας: Καλώς τον Αθηναίο! Ποιος καλός άνεμος σας ξανάφερε στο νησί μας;
Ο Αθηναίος: Η περιέργεια και η αλήθεια, πάτερ!
Παπάς-Θόδωρας: Δεν κατάλαβα...
Ο Αθηναίος: Πάτερ, πόσες Παναγιές έχει στο μοναστήρι;
Παπάς-Θόδωρας: Ωχου, Θεέ μου! Ωστε τα ξέρετε όλα;
Ο Αθηναίος: Λοιπόν...
Παπάς-Θόδωρας: Δύο Παναγιές είχε! Αυτή που βλέπετε είναι η γνήσια! Η άλλη που έκλεψαν ήταν αντίγραφο! Να μην το πείτε όμως σε κανένα!

καλώς τον	Bun venit!	ώχου	ah!
ο άνεμος	vântul	ώστε	așadar
ξανάφερε	el a readus	ξέρω	a ști
ξαναφέρνω	a aduce înapoi,	λοιπόν	prin urmare
	a readuce	γνήσιος/-α/-ο	original/-ă;
η περιέργεια	curiozitatea		autentic/-ă
η αλήθεια	adevărul	άλλος/-η/-ο	(un) altul; (o) alta
πάτερ	Părinte!	το αντίγραφο	copia
κατάλαβα	eu am înțeles	μην	nu
καταλαβαίνω	a înțelege	όμως	dar, totuși
πόσος/-ες/-α	cât de mulți;		
	cât de multe		

 Πάτερ, πόσες Παναγιές έχει στο μοναστήρι; – *Părinte, câte icoane ale Maicii Domnului sunt în mănăstire?*, întreabă curios atenianul. Într-o țară cum este Grecia, cu certitudine că veți pune multe întrebări. De aceea, iată mai jos o trecere în revistă a pronomelor interogative:

Pronumele interogative			
ποιος	cine	Ποιος είναι εκεί;	Cine este aici?
τι	ce	Τι είναι αυτό;	Ce este asta?
ποιος/-α/-ο	care, ce	Ποια εικόνα έκλεψαν;	Ce icoană au furat?
πόσος/-η/-ο	cât de mulți/multe câți/câte	Πόσα μουσεία έχει η Αθήνα;	Câte muzee are Atena?

Ποιος se folosește atunci când nu știm dacă persoana la care se face referire este de gen masculin sau de gen feminin; τι se folosește pentru lucruri. Și aceste pronume, folosite adjectival, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul pe care îl determină.

Atenție! Dacă vreți să întrebați cât costă un obiect, folosiți πόσο – *cât (de mult)*. Cuvântul πόσο este cel mai adesea adverb, ca urmare este invariabil:

Πόσο κοστίζει το βιβλίο;	<i>Cât costă cartea?</i>
Πόσο κοστίζουν τα βιβλία;	<i>Cât costă cărțile?</i>

Invariabile rămân, de asemenea, și următoarele adverbe interogative:

πού	<i>unde?, încotro?</i>
γιατί	<i>de ce?, din ce cauză?</i>
πώς	<i>cum?</i>
πότε	<i>când?</i>

Ca să puteți lega propozițiile între ele, aveți nevoie de conjuncțiile coordonatoare și subordonatoare. Iată-le pe cele mai importante:

Conjuncțiile			
και, κι αλλά, μα ή λοιπόν, ώστε γιατί	și dar; ci sau deci deoarece, pentru că	όταν αν πως, ότι όμως	când dacă că dar, totuși

Είπε ότι θα 'ρθει στις 7 στο σπίτι. *El a spus că vine la (ora) 7 acasă.*

Vă aflați în Grecia...

și doriți să mergeți să mâncați:

Τον κατάλογο φαγητών
παρακαλώ!

Meniul, vă rog!

Τι προτείνετε;

Ce(-mi) recomandați?

Θέλω μια μερίδα...

Aș dori o porție de...

καλαμαράκια

calmari

μύδια τηγανητά

scoici prăjite

μια μπιζόλα

un cotlet

ένα σουβλάκι

o frigăruie

μια χωριάτικη σαλάτα

o salată țărănească

Το λογαριασμό παρακαλώ!

Nota de plată, vă rog!

Μπορώ να πληρώσω με

Pot să plătesc cu cartea de credit?

πιστωτική κάρτα;

A: Vă aflați la tavernă. Completați propozițiile de mai jos, fără să vă uitați în vocabularul minimal!

1. Θα πάρω (o porție de calmari)
2. Μια (o salată țărănească)
3. Εχετε; (scoici prăjite)
4. παρακαλώ. (nota de plată)
5. Μπορώ να πληρώσω (cu cartea de credit)

B: Doamna Litsa și domnul Lakis au astăzi probleme de comunicare între ei. Puteți să-i ajutați completând propozițiile de mai jos cu pronumele interogative corespunzătoare:

- ο είναι εκεί;
- Εγώ, η Λίτσα.
- ο είσαι;
- Εδώ στην κουζίνα. Ελα!
- ο θέλεις;
- Η Μαρία θα πάει στην Αθήνα.
- ο ;
- Στην Αθήνα.
- ο ;
- Αύριο.

Despre mâncare și tradiții culinare: Spre deosebire de europenii occidentali, grecii se mulțumesc la micul dejun cu o ceașcă mică de cafea grecească. Masa principală este, așadar cina. De obicei, aceasta se ia între ora 9 și 10 seara. Dacă își permit să meargă la restaurant, atunci, de cele mai multe ori, se întâlnesc acolo fie cu membrii familiei, fie cu prietenii, formând, întotdeauna, un grup mai mare, tocmai pentru a se putea distra mai bine; pentru greci nu foamea este motivul principal ca să intre într-un local, ci dorința de a petrece în societate.

Dacă felurile de mâncare nu sunt expuse în vitrine, atunci chelnerul spune ce se poate oferi sau își invită clienții să arunce o privire în cratițele din bucătărie. Fiecare comandă separat însă, în mijlocul mesei, pentru toți comensalii se aduc cartofi prăjiți (πατάτες τηγανιτές), iaurt cu usturoi și castraveți (τζατζίκι) și pâinea (ψωμί). Fiecare are voie să se servească din toate. Când se achită nota de plată, ori fiecare își plătește consumația, ori unul pentru toți, făcând cu schimbul.

Așadar, în concediul dumneavoastră în Grecia, nu intrați numai în restaurantele destinate turiștilor. Doar intrând în localuri mai mici, mai puțin bătătoare la ochi, veți cunoaște bucătăria grecească și „mentalitatea mâncatului“ la greci.

Traducerea dialogului:

Preotul Thodoras: Bun venit, atenianule! Ce vânt bun v-a adus înapoi pe insula noastră? *Atenianul:* Curiozitatea și adevărul, părinte! *Thodoras:* N-am înțeles... *Atenianul:* Părinte, câte icoane ale Maicii Domnului sunt în mănăstire? *Thodoras:* O! Doamne! Așadar, știți totul? *Atenianul:* Ei, bine...; *Thodoras:* Au fost două icoane ale Maicii Domnului! Aceasta pe care o vedeți este cea originală! Cealaltă, pe care au furat-o, a fost o copie! Nu spuneți asta, însă, nimănui!

Soluții:

A: 1. μια περίοδος καλαμάρδας -- 2. χρωματική σαλάρια -- 3. μύδια τηγανιτά -- 4. το λογαριασμό -- 5. με πιστωτική κάρτα.
B: ποιος -- πορ -- τι -- πορ -- ποτε.

La ora opt și jumătate, doamna Litsa deschide televizorul pentru a asculta știrile. Dar azi, în mod excepțional, nu știrile din politică sunt la ordinea zilei, ci recentul succes al poliției împotriva contrabandei cu obiectele de artă. Doi hoți de opere de artă, bine cunoscuți nouă, le-au căzut în plasă...

Κυρία Λίτσα:

Κύριος Λάκης:

Ο σπίκερ:

Οχτώμισι η ώρα! Να βάλουμε τα νέα!

Μη μιλάτε, να ακούσουμε! Επιασαν, λέει, μια συμμορία που έκλεβε εικόνες...

Σε κεντρική συνοικία της Αθήνας, η αστυνομία συνέλαβε, σήμερα το πρωί, δύο κλέφτες εικόνων. Στο διαμέρισμά τους ανακάλυψε πάνω από πενήντα εικόνες μεγάλης αξίας μεταξύ των οποίων και η περίφημη Παναγιά...

οχτώμιση	opt și jumătate	κεντρικός/-ή/-ό	central
να βάλουμε	să dăm drumul	η συνοικία	cartierul
τα νέα	la știri!	η αστυνομία	poliția
βάζω	a da drumul, a	συνέλαβε	ea a prins (capturat)
	aprinde	συλλαμβάνω	a prinde; a captura
	(televizorul)	σήμερα	azi
το νέο	știrea, noutatea	το πρώι	de dimineață
μη	nu	το διαμέρισμα	locuința
να ακούσουμε	să ascultăm! (conj.	ανακάλυψε	ea a descoperit
	aurist)	ανακαλύπτω	a descoperi
έπιασαν	ei au prins	η αξία	valoarea
πιάνω	a prinde	μεταξύ των	printre care
η συμμορία	banda, clica	οποίων	
ο σπίκερ	vorbitorul (aici:	μεταξύ	între
	crainic)	οποίος/-α/-ο	care (pron. relativ)
σε κεντρική	în cartierul	περίφημος/	renumit/-ă; vestit/-ă
συνοικία	central	-η/-ο	

🗣️ Μη μιλάτε, να ακούσουμε! – *Nu vorbiți, să ascultăm!* spune domnul Lakis. În locul cuvântului δε(v), imperativul este negat cu ajutorul cuvântului μη(v). Acesta, ca de obicei, se așază înaintea verbului:

Μη δουλεύετε πολύ! *Nu munciți mult!*
Μην τρώτε τόσο γρήγορα! *Nu mâncați atât de repede!*

📖 Până acum, ați învățat că în limba greacă există numai un pronume relativ, și anume που, care nu-și modifică forma. Nu este chiar așa! E adevărat că este pronumele relativ cel mai des folosit, dar mai există un al doilea pronume relativ, ο οποίος, care se declină ca și substantivele:

Ξέρεις τον παπά που είναι	} <i>Îl cunoști pe preotul care este în</i>
στο μοναστήρι;	
Ξέρεις τον παπά ο οποίος	
είναι στο μοναστήρι;	<i>mănăstire?</i>

Ο οποίος se folosește mai ales când, într-o propoziție cu două pronume relative, nu este clar la ce anume se referă acestea în momentul respectiv:

Θυμάσαι τη συμμορία που έκλεψε	} <i>Îți mai amintești de banda</i>
την εικόνα που βλέπαμε;	
Θυμάσαι τη συμμορία που έκλεψε	
την εικόνα την οποία βλέπαμε;	<i>(de hoți) care a furat icoana</i>
	<i>pe care am văzut-o?</i>

...Αὐτὴ Ὀχτώμισι ἡ ὥρα! – *Este opt și jumătate!* La aceasta ora, la televiziunea din Grecia încep să se transmită știrile. Pentru a exprima jumătatea de oră alături de ora respectivă nu este suficientă folosirea cuvântului και: la numărul orei trebuie să mai adăugați cuvântul -μισι, respectiv cuvântul -ήμισι (la numeralele care se termină cu o consoană):

Εἶναι πεντέμισι.

Este cinci și jumătate.

Εἶναι τρεισήμισι.

Este trei și jumătate.

Numai pentru ora 10 trebuie să spuneți ca de obicei:

Εἶναι δέκα και μισή.

Este zece și jumătate.

Vă aflați în Grecia...

Vreți să povestiți cum vă petreceți, în mod obișnuit, ziua?

Σηκώνομαι νωρίς/αργά.

Mă scol devreme/târziu.

Κάνω πρωινό.

Iau micul dejun.

Διαβάζω εφημερίδα.

Citesc ziarul.

Πηγαίνω στη δουλειά.

Merg la serviciu.

Ερχομαι στο σπίτι.

Vin acasă.

Μαγειρεύω.

Gătesc.

Βλέπω τηλεόραση.

Mă uit la televizor.

Βγαίνω με φίλους έξω.

Ies cu prietenii în oraș.

Πηγαίνω για ύπνο.

Merg la culcare.

A: Povestiți-i prietenului dumneavoastră grec cum își petrece ziua o cunoștință de-a dumneavoastră. Traduceți următorul text:

Ea se scoală foarte devreme, la micul dejun și bea cafea. Apoi gătește. În fiecare zi citește cărți sau ziarul. Seara se uită la televizor. Se duce târziu la culcare, la ora 22,30.

B: Astăzi le veți face o surpriză prietenilor dumneavoastră cu o mâncare grecească. Ce anume?

1. _____

2. _____

3. _____

10

4. _____

5. _____

Cinematografele: Ο κινηματογράφος (cinematograful), în ciuda unei aprige concurențe din partea televiziunii, se bucură, în continuare, de o mare popularitate. În timpul verii, grecii se relaxează în așa-numitele καλοκαιρινούς κινηματογράφους (cinematograf de vară). Sub cerul liber, înstelat, și cu un pahar de băutură răcoritoare în mână, se delectează cu filme americane sau din Europa. Străinii care nu înțeleg greaca nu vor fi privați de această distracție. Motivul este simplu: pe ecran, toate filmele sunt proiectate în original, cu subtitrare în limba greacă. Iar dumneavoastră nu veți pierde nimic din dialogurile în original, fiindcă puteți să verificați de îndată cât de bine știți să citiți în limba greacă!

Traducerea dialogului:

Doamna Litsa: Este [ora] opt și jumătate! Să prindem știrile! *Domnul Lakis:* Nu vorbiți, să ascultăm! Au prins o bandă (de hoți), se spune, care a furat icoane... *Crainicul:* Într-un cartier din centrul Atenei, poliția a arestat în această dimineață doi hoți de icoane. În locuința acestora, poliția a descoperit mai mult de 50 de icoane valoroase, printre care și renumita icoana a Maicii Domnului...

Soluții:

3: 1. πολλά - 2. πόσο - 3. πόσες - 4. πόση
2: περιέρχεται - δακτύλιος - αξία - αντίγραφο - βλέπω - ύπνος
Exercitii de exersare a pronunției:
πινουσάκας
B: 1. ποσείο - 2. σταφύλια - 3. μπάλλα - 4. δέκα - 5. γάιδωρος; Cuvântul-choice:
αργά για ύπνο στις δέκα και μισή.
A: Σηκώνεται πολύ νωρίς. Κάνει πρωινό και πίνει καφέ. Υστερα μπαίνει. Κάθε τέσσερα διαβάζει βιβλία ή εφημερίδα. Το απόγευμα βλέπει τηλεόραση. Πιναίνει αργά για ύπνο στις δέκα και μισή.

Exercitii de pronunție

1. Ascultați și citiți încă o dată dialogurile și vocabularul minimal de la lecția 9.
2. Ascultați cu atenție și completați literele care lipsesc:
περιέρχ ... α - δ ... μέρισμα - α ... α - α ... γράφο - ... έπω - ύ ... ος
3. Subliniați ceca ce auziți:
 1. Εχω **πολύ/πολλά** νέα.
 2. **Πόση/Πόσο** κοστίζει η εικόνα;
 3. **Πόσες/Πόσο** εικόνες έκλεψαν;
 4. **Πόσο/Πόση** αξία έχει;

Anexa – Lista verbelor

Prezent	Aorist (perfect)	Conjunctiv aorist	Imperativ aorist	
αγοράζω	αγόρασα	να αγοράσω	αγόρασε / αγοράστε	a cumpăra
ακούω	άκουσα	να ακούσω	άκουσε / ακούστε	a auzi
αλλάζω	άλλαξα	να αλλάξω	άλλαξε / αλλάξτε	a schimba
ανακαλύπτω	ανακάλυψα	να ανακαλύψω	ανακάλυψε / ανακαλύψτε	a descoperi
αξιίζω	άξιζα (ήξιζον)	να αξιίζω	άξιζε / αξιίστε	a avea valoare; a fi valoros, -oasă
απαγορεύομαι	απαγορεύτηκα	να απαγορευτώ	απαγορέψου / απαγορευτείτε	a fi interzis
αράζω	άραξα	να αράζω	άραξε / αράξτε	a ancora
αρέσω	άρεσα	να αρέσω	άρεσε / αρέστε	a plăcea
ασχολούμαι	ασχολήθηκα	να ασχοληθώ	ασχολήσου / ασχοληθείτε	a se preocupa; a se ocupa cu...
αφήνω	άφησα	να αφήσω	άφησε / αφήστε	a lăsa
βάλω	έβαλα	ναβάλω	βάλει / βάλτε	a aprinde (televizorul)
βγάζω	έβγαλα	να βγάλω	βγάλε / βγάλετε	a scoate; a câștiga
βγαίνω	βγήκα	να βγω	βγες / βγείτε	a ieși (în oraș)
βλέπω	είδα	να δω	δες / δέστε. δείτε	a vedea
βρέχει	έβρεξε	να βρέξει	—	plouă
βρίσκομαι	βρέθηκα	να βρεθώ	(βρέθου) / βρεθείτε	a se afla
βρίσκω	βρήκα	να βρω	βρες / βρείτε, βρέστε	a găsi
γίνομαι	έγινα	να γίνω	γίνε / γινείτε	a deveni
γνωρίζω	γνώρισα	να γνωρίσω	γνώρισε / γνωρίστε	a cunoaște (persoane, lucruri)
γυρεύω	γύρεψα	να γυρέψω	γύρεψε / γυρέψτε	a căuta
δακρύζω	δάκρυσα	να δακρύσω	δάκρυσε / δακρύστε	a plânge
δείχνω	έδειξα	να δείξω	δείξε / δείξτε	a arăta
διαβάζω	διάβασα	να διαβάσω	διάβασε / διαβάστε	a citi
δίνω	έδωσα	να δώσω	δώσε / δώστε	a da

Prezent	Aorist (perfect)	Conjunctiv aorist	Imperativ aorist	
δουλεύω	δούλεψα	να δούλέψω	δούλεψε / δουλέψτε	a munci
είμαι	ήμουν	—	—	a fi
εννοώ	εννόησα	να εννοήσω	εννόησε / ενοήστε	a fi de părere; a opina
εξαργυρώνω	εξαργύρωσα	να εξαργυρώσω	εξαργύρωσε / εξαργυρώστε	a plăti, a răscumpăra (aici: a depune)
εξυπηρετώ	εξυπηρέτησα	να εξυπηρέτησω	εξυπηρέτησε / εξυπηρετήστε	a fi de ajutor, a ajuta pe cineva
επιθυμώ	επιθύμησα	να επιθυμήσω	επιθύμησε / επιθυμήστε	a-și dori
επισκέπτομαι	επισκέφτηκα	να επισκεφτώ	επισκέψου / επισκεφτείτε	a vizita; a frecventa
επιτρέπομαι	επιτράπηκα	να επιτραπώ	(επιτρέψου) / επιτραπέιτε	a fi permis
έρχομαι	ήρθα	να έρθω	έλα / ελάτε	a veni
ευχαριστώ	ευχαρίστησα	να ευχαριστήσω	ευχαρίστησε / ευχαριστήστε	a multumi
έχω	είχα	να έχω	έχε / έχετε	a avea
ζητώ	ζήτησα	να ζητήσω	ζήτησε / ζητήστε	a cere; a pretinde
θέλω	ήθελα	να θέλω	θέλε / θέλετε	a vrea
θυμάμαι	θυμήθηκα	να θυμηθώ	θυμήσου / θυμηθείτε	a-și aminti
κάνω	έκανα	να κάνω	κάνε / κάντε	a face
καταλαβαίνω	κατάλαβα	να καταλάβω	κατάλαβε / καταλάβετε	a înțelege
κλαίω	έκλαψα	να κλάψω	κλάψε / κλάψτε	a plânge
κλέβω	έκλεψα	να κλέψω	κλέψε / κλέψτε	a fura; a șterpelî
κλείνω	έκλεισα	να κλείσω	κλείσε / κλείστε	a închide
κοιτάζω	κοίταξα	να κοιτάξω	κοίταξε / κοιτάξτε	a privi; a (se) uita (la)
κολυμπώ	κολύμπησα	να κολυμπήσω	κολύμπησε / κολυμπήστε	a înota
κοστίζω	κόστισα	να κοστίσω	κόστισε / κοστίστε	a costa
κρύβομαι	κρύφτηκα	να κρυφτώ	κρύψου / κρυφτείτε	a se ascunde
λέω	είπα	να πω	πες / πείτε	a spune

Prezent	Aorist (perfect)	Conjunctiv aorist	Imperativ aorist	
λυπάμαι	λυπήθηκα	να λυπηθώ	λυπήσου / λυπηθείτε	a-i părea rău
μαγειρεύω	μαγείρεψα	να μαγειρέψω	μαγείρεψε / μαγειρέψτε	a găti: a fierbe (mâncarea)
μαθαίνω	έμαθα	να μάθω	μάθε / μάθετε	a învăța
μένω	έμεινα	να μείνω	μείνε / μείνετε	a rămâne
μιλώ	μίλησα	να μιλήσω	μίλησε / μιλήστε	a vorbi
μοιάζω	έμοιασα	να μοιάσω	μοιάσε / μοιάστε	a semăna cu: a se asemăna cu
μπαίνω	μπήκα	να μπω	μπες / μπείτε	a intra
μπορώ	μπόρεσα	να μπορέσω	μπόρεσε / μπορέστε	a putea
νευριάζω	νευρίασα	να νευριάσω	νευρίασε / νευριάστε	a enerva
νιώθω	ένιωσα	να νιώσω	νιώσε / νιώστε	a se simți
ξαναφέρνω	ξανάφερα	να ξανάφέρω	ξανάφερε / ξαναφέρτε	a readuce: a aduce din nou
ξεπετάω	ξεπέταξα	να ξεπετάξω	ξεπέταξε / ξεπετάξτε	a zbura din loc
ξέρω	ήξερα	να ξέρω	(ξέρε) / (ξέρετε)	a ști
ξύνω	έξυσα	να ξύσω	ξύσε / ξύστε	a zgâria
ονομάζομαι	ονομάστηκα	να ονομαστώ	ονομάσου / ονομαστείτε	a se numi: a se chema
παθαίνω	έπαθα	να πάθω	πάθε / πάθετε	a suferi (o pagubă); a suporta
παίζω	έπαιξα	να παίξω	παίξε / παίξτε	a se juca
παίρνω	πήρα	να πάρω	πάρε / πάρτε	a lua
παρακαλώ	παρακάλεσα	να παρακαλέσω	παρακάλεσε / παρακαλέστε	a ruga
παρουσιάζομαι	παρουσιάστηκα	να παρουσιάστώ	παρουσιάσου / παρουσιαστείτε	a apărea
πάω	έπαγα	να πάγω	πάγε / πάγτε	a înceta
πηγαίνω	πήγα	να πάω	πάνε / πάντε	a merge
περνώ	πέρασα	να περάσω	πέρασε / περάστε	a petrece
πιάνω	έπιασα	να πιάσω	πιάσε / πιάστε	a prinde: a captura

Prezent	Aorist (perfect)	Conjunctiv aorist	Imperativ aorist	
πίνω	ήπια	να πιω	πιες / πιέστε	a bea
πιστεύω	πίστεψα	να πιστέψω	πίστεψε / πιστέψτε	a crede
πληρώνω	πλήρωσα	να πλήρωσω	πλήρωσε / πλήρώστε	a plăti; a achita
πουλώ	πούλησα	να πουλήσω	πούλησε / πουλήστε	a vinde
πρέπει	έπρεπε	να πρέπει	—	a trebui
προσέχω	πρόσεξα	να προσέξω	πρόσεξε / προσέξτε	a fi atent/-ă la ceva
προσκυνώ	προσκύνησα	να προσκυνήσω	προσκύνησε / προσκυνήστε	a adora; a se închina
προτείνω	πρότεινα	να προτείνω	πρότεινε / προτείνατε	a propune
ρωτώ	ρώτησα	να ρωτήσω	ρώτησε / ρωτήστε	a întreba
σηκώνομαι	σηκώθηκα	να σηκωθώ	σήκω / σηκωθείτε	a se scula
σημαίνω	σήμανα	να σημαίνω	σήμανε / σημαίνετε	a însemna; a conta; a semnifica
σκέφτομαι	σκέφτηκα	να σκεφτώ	σκέψου / σκεφτείτε	a gândi
στάζω	έσταξα	να στάξω	στάξε / σταξτε	a picura
στέλνω	έστειλα	να στείλω	στείλε / στείλατε	a trimite
συγχωρώ	συγχώρεσα	να συγχωρέσω	συγχώρεσε / συγχωρέστε	a scuza
συλλαμβάνω	συνέλαβα	να συλλάβω	συνέλαβε / συνελάβετε	ă prinde; a aresta
συμβαίνω	συνέβηκα	να συνέβω	—	a se întâmpla; a se petrece
συμφωνώ	συμφώνησα	να συμφωνήσω	συμφώνησε / συμφωνήστε	a fi de acord
ταξιδεύω	ταξίδεψα	να ταξιδέψω	ταξίδεψε / ταξιδέψτε	a călători
τηλεφωνώ	τηλεφώνησα	να τηλεφωνήσω	τηλεφώνησε / τηλεφωνήστε	a telefona
τρέχω	έτρεξα	να τρέξω	τρέξε / τρέξτε	a alerga
τρώω	έφαγα	να φάω	φάε / φάτε	a mânca
υπάρχω	υπήρξα	να υπάρξω	υπάρξε / υπάρξτε	a exista
υποψιάζομαι	υποψίαστηκα	να υποψιαστώ	υποψιάσου / υποψιαστείτε	a bănuî; a presupune

Prezent	Aorist (perfect)	Conjunctiv aorist	Imperativ aorist	
φαίνομαι	φάνηκα	να φανώ	(φάνου) / φανείτε	a apărea
φαντάζομαι	φαντάστηκα	να φανταστώ	φαντάσου / φανταστείτε	a-și imagina
φεύγω	έφυγα	να φύγω	φύγε / φύγετε	a pleca (departe, din loc)
φωνάζω	φώναξα	να φωνάξω	φώναξε / φωνάξτε	a striga
χαίρομαι	χάρηκα	να χαρώ	(χόρου) / χαρείτε	a se bucura
χαλνώνω	χάλασα	να χαλάσω	χάλασε / χαλάστε	a se strica
χάνω	έχασα	να χάσω	χάσε / χάστε	a pierde
χάνομαι	χάθηκα	να χαθώ	χάσου / χαθείτε	a se pierde
χιονίζει	χιόνισε	να χιονίσει	—	ninge
χτίζομαι	χτίστηκα	να χτιστώ	χτίσου / χτίσείτε	a fi construit
χτίζω	έχτισα	να χτίσω	χτίσε / χτίστε	a construi
χτυπώ	χτύπησα	να χτυπήσω	χτύπησε / χτυπήστε	a bate
ψαρεύω	ψάρεψα	να ψαρέψω	ψάρεψε / ψαρέψτε	a pescui
ψάχνω	έψαξα	να ψάξω	ψάξε / ψάξτε	a căuta

Anexa – Vocabular

În continuare, veți găsi toate cuvintele din acest curs.

În parantezele din dreptul fiecărui cuvânt este menționat numărul lecției/lecțiilor în care apare pentru prima dată cuvântul cu sensul corespunzător textului respectiv (0 = de la alfa la omega). Dacă un cuvânt apare mai întâi în afara dialogului și apoi, încă o dată într-un dialog, atunci sunt trecute, în paranteze, numerele ambelor lecții.

A

Αγγελική, η – Angelica (0)

Άγιο Όρος – Sfântul Munte (3α)

άγιος/-α/-ο – sfânt/-ă (7β)

Αγγλία, η – Anglia (6α)

αγγλικός/-ή/-ό – englezesc (3α)

αγγλικά – engleza (3α)

αγενής – nepoliticos (8β)

αγορά – piața (de cumpărături) (7γ)

αγοράζω – a cumpăra (6γ)

αδελφή, η – sora (5γ)

αδελφός, ο – fratele (5γ)

αδύνατον – imposibil (7β)

αεροπλάνο, το – avionul (3β)

αθάνατος/-η/-ο – nemuritor/-oare (7β)

Αθήνα, η – Atena (0)

Αθηναίος, ο – atenianul (1α)

αιώνας, ο – secolul (4α)

ακόμη – încă (1β)

ακούω – a auzi (4γ)

ακριβός/-ή/-ό – scump/-ă (6γ)

ακριβώς – exact; precis (6γ)

Ακρόπολη, η – Acropole (0, 3α)

αλήθεια, η – adevărul (2β, 9α)

αλλά – dar; ci (1γ, 3γ)

αλλάζω – a schimba (8α)

αλλεργία, η – alergia (7α)

άλλος/-η/-ο – altul/alta (8β, 9α)

αμέ – și dacă (1α)

άμμος, η – nisipul (3α)

αν – dacă (3γ)

ανακαλύπτω – a descoperi (9β)

άντρας, ο – bărbatul (4β)

άνεμος, ο – vântul (9α)

άνεργος/-η/-ο – șomer/-ă (3γ)

είναι ανοιχτό – este deschis (4α)

στα ανοιχτά – în aer liber (3γ)

ανοιχτός/-ή/-ό – deschis/-ă (4α)

αντίγραφο, το – copia (9α)

αντιπαθητικός/-ή/-ό – antipatic/-ă (8β)

άντε – hai!, haide!; înainte! (1γ)

αντίο – La revedere! (0, 1α)

αξία, η – valoarea (9β)

αξίζω – a merita (4β)

απαγορεύομαι – a fi interzis (3β)

απέναντι από – vizavi de (6α)

από – de la; din (1α)

από πού – de unde (2γ)

απόγευμα – după-amiaza (8γ)

απολυτήριο Λυκείου, το – bacalaureatul (3γ)

απόψε – astăzi seară (1γ)

αράζω – a ancora (3γ)

αργά – încet; târziu (7β, 8γ)

αργότερα – mai târziu (4α)

αρέσω – a plăcea (2β)

αριστερά – la stânga (6α)

αριστερός/-ή/-ό – stângul/-a (2γ)

αρχαία, τα – antichități (3α)
 ας – lasă! (3γ)
 ας τα λέμε – să spunem; se poate
 spune (3γ)
 άσε – lasă! (5α)
 άσπρος/-η/-ο – alb/-ă (8α)
 αστείο, το – gluma (5β)
 αστυνομία, η – poliția (9β)
 ασφάλεια, η – siguranța; securi-
 tatea (4β)
 ασφαλώς – sigur; desigur (6γ)
 άσχημος/-η/-ο – urât/-ă; rău/rea
 (8α, 8β)
 ασχολούμαι – a se ocupa cu; a se
 preocupa (8β)
 άτομα, το – persoana (1γ)
 αύριο – mâine (0, 8γ)
 Αυστρία, η – Austria (2γ)
 Αυστριακός/-ή – austriacul/aus-
 triaca (2γ)
 αυτοκίνητο, το – mașina (3β)
 αυτόματο, το – prefixul (8γ)
 αυτός/-ή/-ό – el, ea; acesta, aceasta
 (0, 3γ, 7α)
 αφήνω – a lăsa (5α)
 αφίσα, η – posterul (4α)
 αχ – ah! (2β)

B

βάζω – a pune; a aprinde (*televi-
 zorul*) (6β, 9β)
 βαρετός/-ή/-ό – plictisitor (8β)
 βάρκα, η – barca (3β)
 βαρύς/-ιά/-ύ – greu, grea (7α)
 βγάζω – a câștiga; a scoate (6β)
 βγαίνω – a ieși (în oraș) (5β)
 βέβαια – sigur (8β)
 βιβλίο, το – cartea (4γ)
 βλέπω – a vedea (1α, 3γ)

βοήθεια, η – ajutorul (5γ)
 βόλτα, η – plimbarea (4γ)
 πάω βόλτα – a merge la plimbare;
 a se plimba (4γ)
 βράδυ, το – seara (4α)
 βρε – ei, tu! (2α)
 βρέχει – plouă (8α)
 βρίσκομαι – a se afla; a se găsi (4α)
 βρίσκω – a găsi (4α)
 βυζαντινός/-ή/-ό – bizantin/-ă (3α)

Γ

γάιδαρος, ο – măgarul (3β)
 γάλα, το – laptele (7γ)
 γαλάζιος/-α/-ο – albastru/-ă (8α)
 γάτα, η – pisica (7β)
 γεια σου/σας – Salut!, Pa! (0, 1α,
 1γ)
 Γερμανία, η – Germania (0, 1β)
 γερμανικά, τα – germana (3α)
 γερμανικός/-ή/-ό – german/ă
 (*adj.*) (3α)
 Γερμανός/ίδα – german/ă (*subst.*)
 (2γ)
 για – pentru; despre; ca (1α, 6α)
 για να... – ca să... (6α)
 Γιάννης, ο – Ion (7β)
 γιατί – de ce; din ce cauză; de-
 oarece (2β, 9α)
 γιατρός, ο – medicul (3γ)
 γίνομαι – a deveni; a se întâmpla;
 a avea loc (3γ, 8γ)
 τι γίνεσαι; – ce (mai) faci?; cum
 îți merge? (3γ)
 Γιώργος, ο – Gheorghe; George (2α)
 γιός, ο – fiul (5γ)
 γνήσιος/-α/-ο – autentic/-ă; ve-
 ritabil/-ă (9α)
 γνωρίζω – a ști, a cunoaște (6α)

γνωστός/-ή/-ό – cunoscut/-ă (7γ)
 γράμμα, το – litera; scrisoarea (4β)
 γραμμάριο, το – gramul (7γ)
 γραμμή, η – linia (telefonică) (8γ)
 γρήγορος/-η/-ο – repede (6γ)
 Γυμνάσιο, το – școala medie (3γ)
 γυναίκα, η – femeia (4β)
 γυρεύω – a căuta (3β)

Δ

δακρύζω – a plânge (2β)
 δάσκαλος/-α – profesor, -oară (3γ)
 δείχνω – a arăta (7α)
 δε(ν) – nu (1γ)
 δεξιά – la dreapta (6α)
 δεξιός/-ά/-ό – dreptul/dreapta (2γ)
 δεσποινίς, η – domnișoara (2γ)
 Δευτέρα, η – luni (4α)
 δεύτερος/-η/-ο – al doilea, a doua (4γ)
 δηλωμένος/-η/-ο – anunțat/-ă; înregistrat/-ă (7γ)
 Δημοτικό, το – școala elementară (3γ)
 διαβάζω – a citi (4γ)
 διαβατήριο, το – pașaportul (6γ)
 διάγνωση – diagnosticul (7α)
 δίαιτα, η – dieta (7α)
 διακόσιοι/-ες/-α – două sute (6β)
 διάλογος, ο – dialogul (0)
 διαμέρισμα, το – apartamentul, locuința (5α, 9β)
 τι διάολο – ei, la naiba! (8γ)
 διάρροια, η – diaree (7α)
 δίνω – a da (5α)
 δίπλα στο/στη – lângă (6α)
 δίχως – fără (7γ)
 δόξα, η – slava; gloria (2α)

δόξα τω θεώ – Slavă Domnului! (2α)

δουλειά, η – munca (3γ, 5γ)
 δουλεύω – a munci (4γ)
 δούλος, ο – sluga; robul (7α)
 δραχμή, η – drahma (6γ)
 δρόμος, ο – drumul (7α)
 δυνατόν – posibil (2α)
 δύσκολος/-η/-ο – dificil/-ă; greu/grea (7α)
 δυστυχώς – din păcate (2γ)
 δωμάτιο, το – camera (0, 1γ)
 παιδικό δωμάτιο, το – camera copiilor (5α)

Ε

εβδομάδα, η – săptămână (1γ)
 την επόμενη εβδομάδα – săptămână viitoare (8γ)
 εγώ – eu (7α)
 εδώ – aici (3β)
 είδος, το – felul, modul (8γ)
 εικόνα, η – tabloul; icoana (0, 1β)
 εικονοστάσι, το – iconostasul; altarul (5α)
 είμαι – a fi (2α)
 είσοδος, η – intrarea (4β)
 εκατομμύριο, το – milionul (6β)
 εκεί – acolo (4α)
 εκείνος/-η/-ο – acela/aceea (3α, 3γ)
 έκθεση, η – expoziția (4α)
 εκκλησία, η – biserica (3α, 4α)
 έλα – vino! (4γ)
 Ελβετία, η – Elveția (2γ)
 Ελβετός/-ίδα – elvețianul/-a (2γ)
 ελέησον – miluiește! (7β)
 ελεύθερος/-η/-ο – liber/-ă (1γ)
 ελεύθερος/-η – necăsătorit/-ă (5γ)

Ελληνας/-ίδα – grecul/-oaica (2γ)
 ελληνικός/-ή/-ό – grecesc/-ească
 (1β)
 εμείς – noi (6β)
 εμπρός – alo! (*la telefon*) (8β)
 ένα – un (1β)
 ένας – un (1β)
 ενδιαφέρον/-ουσα/-ον – intere-
 sant/-ă (2α)
 εννιάκóσιον/-ες/-α – nouă sute (6β)
 εννοώ – a fi de părere (8β)
 ενοικιαζόμενα – de închiriat (1γ)
 εντάξει – în ordine (2α, 4γ)
 εξαργυρώνω – a plăti (o poliță); a
 răscumpăra; (*aici*: a depune) (6γ)
 εξακόσιοι/-ες/-α – șase sute (6β)
 έξοδο, το – cheltuiala (6γ)
 έξοδος, η – ieșirea (4β)
 εξοχή, η – peisajul; stațiunea bal-
 neară (3α)
 εξυπηρετώ – a fi de ajutor; a ajuta
 (7γ)
 έξυπνος/-η/-ο – deștept/deșteaptă
 (8β)
 έξω – afară (5β)
 επιθεωρητής, ο – inspectorul (8β)
 επιθυμώ – a-și dori (8γ)
 επισκέπτομαι – a vizita (3α)
 επιτέλους – în cele din urmă; în
 fine (2β)
 επιτρέπομαι – a fi permis (4β)
 επόμενος/-η/-ο – următorul/-oa-
 rea (8γ)
 εποχή, η – epoca; perioada (4α)
 εργάτης/-άτρια – muncitorul/-oa-
 rea (3γ)
 έρχομαι – a veni (1α)
 εσείς – voi, dumneavoastră (1α)
 εστιατόριο, το – restaurantul (6α)

έστω και αν – cu toate că (7β)
 εσύ – tu (3γ)
 ευγενικός/-ή/-ό – simpatic/-ă;
 dragut/-ă (8β)
 ευθύνη, η – răspunderea; respon-
 sabilitatea (7α)
 εύκολος/-η/-ο – ușor/-oară (8γ)
 Ευρώπη, η – Europa (0)
 Ευρωτσέκ, το – eurocecul (6γ)
 ευτυχώς – din fericire (4γ)
 ευχάριστος/-η/-ο – plăcut/-ă (8β)
 ευχαριστούμε – mulțumesc!; noi
 mulțumim (1β)
 ευχαριστώ – mulțumesc!; a mul-
 țiuni (0, 1β)
 ευχαρίστως – cu plăcere (5β)
 εφημερίδα, η – ziarul (9β)
 εφτακόσιοι/-ες/-α – șapte sute (6β)
 εχθρικός/-ή/-ό – neprietenos/-oasă
 (8β)
 έχω – a avea (1γ)

Z

ζάχαρη, η – zahărul (0)
 ζέστη, η – canicula (8α)
 κάνει ζέστη – este cald (8α)
 ζήλια, η – gelozia (6α)
 ζητώ – a cere; a pretinde (6β)
 ζωηρός/-ή/-ό – vioi, vioaie; viu,
 vie (8α)

H

η – -a (*articol feminin*) (1α)
 ή – sau (2γ)
 ηλιοθεραπεία, η – baie de soare
 (6β)
 κάνω ηλιοθεραπεία – a sta la so-
 are (pentru a se bronză) (6β)
 ήλιος, ο – soarele (8α)

ημάς – pe noi (7β)
ησυχία, η – liniștea; odihna (4β)
ήταν – el, ea era/a fost (7γ)

Θ

θα – (particulă) (3γ)
Θανάσης, ο – Tănase (0)
θαύμα, το – minunea (2α)
θέατρο, το – teatrul (0, 5β)
θέλω – a plăcea; a vrea (1β, 6γ)
Θεός, ο – Dumnezeu (2α)
Θεοφάνης, ο – Teofan (4α)
Θεσσαλονίκη, η – Thessalonic (0)
θυμάμαι – a-și aminti (6α)

Ι

ίδιος/-α/-ο – același, aceeași (4α)
ισχυρός/-ή/-ό – puternic/-ă (7β)
ίσως – poate; probabil (3β)

Κ

κάθε – fiecare (4α, 8β)
καθόλου – deloc (3β)
και – și; de asemenea (1α, 5β, 8α)
και ... και – atât ... cât și (6α)
καινούργιος/-α/-ο – nou/-ă (8α)
καιρός, ο – vremea (8α)
κακό, το – răul (2γ)
καλά – bine (adv.) (3γ)
είσαι με τα καλά σου; – ești în toate mințile? (2γ)
καλαμάρι, το – calmarul (0)
καλαμαράκια, τα – (mâncare de) calvari (9α)
καλημέρα – Bună dimineața! Bună ziua! (0, 1α, 8β)
καληνύχτα – Noapte bună! (0, 1α, 1γ)

καλησπέρα – Bună seara! (1α)
καλό, το – binele (2γ)
καλός/-ή/-ό – bun/-ă (0)
καλύβα – coliba; cabana (3α)
καλώς τον – bun venit! (9α)
κανείς – nimeni; cineva (8γ)
κανένas/καμία/κανένα – vreunul/vreuna, cineva; nimeni (3β, 3γ)
κάνω – a face (2β)
κάπνισμα, το – fumatul (4β)
κάποιος/-α/-ο – cineva; vreunul (5γ)
κάπου – undeva (6α)
καρπούζι, το – pepenele roșu (7γ)
κάρτα, η – cartea poștală (4α)
καρτ-ποστάλ, το – vederea; ilustrația (4β)
καταλαβαίνω – a înțelege (7β, 9α)
κατάλογος, ο – catalogul (4α)
κατάλογος φαγητών, ο – meniul (9α)
κατάρρα, η – blestemul (5γ)
κατειλημμένος/-η/-ο – ocupat (despre lucruri) (8γ)
κάτι – ceva; puțin (8γ)
κάτω – jos, dedesubt (4α)
καφενείο, το – cafeneaua (1β)
καφές, ο – cafeaua (1β)
κεντρικός/-ή/-ό – central/-ă (9β)
κεράσι, το – cireșa (7γ)
Κέρκυρα, η – Corfu (6β)
κέρμα, το – moneda (6β)
κήπος, ο – grădina (5α)
κι – și (1γ)
κιθάρα, η – chitara (4γ)
κιλό, το – kilogramul (7γ)
κινηματογράφος, ο – cinematograful (9β)

καλοκαιρινός κινηματογράφος,
ο – cinematograful de vară (9β)
κίτρινος/-η/-ο – galben (8α)
κλαίω – a plânge (2α)
κλέβω – a fura (5γ)
κλειδί, το – cheia (8γ)
κλείνω – a închide (4γ)
κλεμμένος/-η/-ο – furat/-ă (7γ)
κλέφτης, ο – hoțul (4γ)
κοιτάζοντας – privind (8α)
κοιτάζω – a privi la (8α)
κόκκινος/-η/-ο – roșu/-ie (8α)
κολυμπώ – a înota (6β)
κομπολόι, το – rozariul, mățăniile
(1β)
κοντά – aproape (3α)
κόπος, ο – osteneala; oboseala (6γ)
κόρη, η – fiica (5γ)
κορνίζα, η – rama (8α)
κόσμος, ο – lumea; oamenii (0, 1α)
κοστίζω – a costa (1γ)
κότερο, το – iahtul (3γ)
κουζίνα, η – bucătăria (5α)
κουρσάρος, ο – piratul (3α)
κρασί, το – vinul (0, 1β)
κρέμα ηλίου, η – crema solară (6β)
κρίμα – păcat! (2α)
κρύβομαι – a se ascunde (6α)
κρύο, το – frigul (8α)
κάνει κρύο – este frig (8α)
κρύος/-α/-ο – rece (6α)
κυρ – domnule! (2β)
κυρία, η – doamna, femeia (1α)
Κυριακή, η – duminica (4α)
Κύριε – Doană! (2α)
κύριος, ο – domnul (1α)

Λ

λάθος, το – greșeala, eroarea (8γ)

λάθος πήρατε – greșeală! (la te-
lefon) (8γ)
λεμονάδα, η – limonada (1β)
με λένε – mă numesc (2γ)
όσο λένε – așa cum spun ei (6γ)
λεφτά, τα – banii (6β)
λέω – a spune (2α)
λεωφορείο, το – autobuzul (3β)
λίγο – puțin; un pic (4β)
λιγότερος/-η/-ο – mai puțin (6γ)
λογαριασμός, ο – calculul; soco-
teala; nota de plată (9α)
λόγος, ο – motivul (4β)
λοιπόν – astfel, așadar (9α)
λυπάμαι – a-i părea rău (2α)

Μ

μα – dar (3β)
μαγειρεύω – a găti; a fierbe mân-
carea (9β)
μαγειρίτσα, η – supa de Paști (4β)
μαγιό, το – costumul de baie; slipul
(6β)
μαζί – împreună (2β)
μαζί μας – împreună cu noi (4γ)
μαθαίνω – a învăța (4γ)
μαθητής/-τρια – elev/-ă (3γ)
Μαρία, η – Maria (0)
μάτι, το – ochiul (2γ)
μας – nouă; pe noi (2α, 3β)
ματς, το – fotbalul (4γ)
μαύρος/-η/-ο – negru/neagră (8α)
μαχαίρι, το – cuțit (8α)
με – pe mine (2γ, 3γ); cu (1γ, 2γ)
μεγάλος/-η/-ο – mare (2β)
Μεγαλόχαρη, η – Milostiva (2α)
μεζεδάκι, το – aperitiv(e) (6α)
μένω – a rămâne; a locui (3α)
μέρα, η – ziua (3γ)

κάθε μέρα – în fiecare zi; zilnic
(4α)

μερίδα, η – porția (9α)

μερικοί/-ές/-ά – câțiva; câteva (8β)

μέρος, το – locul (6α)

μέσα – înăuntru (3γ)

μεσημέρι, το – prânzul (8γ)

μεταξύ – între (9β)

μη(ν) – nu (9α)

μήνας, ο – luna (*calendaristică*)
(1γ)

μήνυμα, το – vestea; știrea (2α)

μήπως – poate; probabil (3β)

μητέρα, η – mama (5γ)

μια – ο; una (1β)

μιλώ – a vorbi (6γ)

μισός/-ή/-ό – jumătate (5β)

Μιχάλης, ο – Mihai (0)

μοιάζω – a semăna cu (8β)

μοναστήρι, το – mănăstirea (3α)

μόνο – numai (1γ)

μοτοποδήλατο, το – motoreta (3β)

μοτοσικλέτα, η – motocicletă (3β)

μου – al meu; a mea; mie (2α, 3β)

μουσακάς, ο – musaca (0)

μουσείο, το – muzeul (3α)

μουσική, η – muzica (4γ)

μπα – dar nu (3α)

μπαίνω – a intra (3α)

μπάλα, η – mingea (4γ)

μπάνιο, το – baie (1γ)

μπορώ – a putea (7β, 7γ)

μπουζούκι, το – buzuki (*instrument asemănător mandolinei*)
(6α)

μπριζόλα, η – cotletul (9α)

προστά από – în față, înaintea (6α)

μπύρα, η – berea (0, 1β)

μύδι, το – scoica (9α)

Μύκονος, η – Micene (6β)

N

να – *particulă* (3α, 4γ)

να τη – uite-o (5β)

ναι – da (0, 1α)

να 'ναι – să fie (8γ)

νέο, το – știrea (9β)

νέος/-α/-ο – nou/-ă (8γ)

νερό, το – apă (0, 1β)

νευριάζω – a enerva (8β)

με νευριάζει – mă enervează (8β)

νησί, το – insulă (6α)

νιώθω – a se simți (7α)

νοικοκυρά, η – gazda; stăpâna
casei (3γ)

ντίσκο, το – discotecă (5β)

ντους, το – dușul (1γ)

νωρίς – devreme (8γ)

Ξ

ξανά – iarăși; din nou (2β)

ξαναφέρνω – a aduce iarăși/din
nou (9α)

ξένος/-η/-ο – străin/-ă (*de locul
respectiv*) (3γ)

ξενοδοχείο, το – hotelul (1γ)

ξεπετάω – a zbura din loc (2γ)

ξέρω – a ști (2β, 9α)

ξύλο, το – lemnul (8α)

ξύνω – a zgâria (8α)

Ο

ο – -l (*art. hot. masculin, sg.*) (1α)

οδηγός, ο – ghid (3α)

τουριστικός οδηγός, ο – ghid
turistic (3α)

οι – -i; -le (*art. hotărât, plural*)
 (3α)
 όλα – totul (1α)
 όλος/-η/-ο – întreg, întreagă; tot,
 toată (6α)
 όμορφος/-η/-ο – frumos/-oasă;
 drăguț/-ă (5α)
 ομπρέλα, η – umbrela; umbrela de
 soare (6β)
 όμως – dar, totuși (9α)
 ονομάζομαι – a se chema; a se
 numi (1α)
 όποιος/-α/-ο – cel, cea; care (*pron.*
relativ) (9β)
 όποιος και αν είναι – oricine ar
 fi (7γ)
 όπως και να 'ναι – oricum ar fi
 (6α)
 όρεξη, η – pofta (2α)
 ορίστε – poftiți! vă rog! (6γ, 7γ)
 όταν – când (8α)
 ΟΤΕ, ο – oficiul telefonic (8γ)
 ότι – că (8β)
 ούζο, το – ouzo (0, 1β)
 ούτε – nici (1γ)
 ούτε ... ούτε – nici... nici (1α)
 όχι – nu (1γ)
 οχτακόσιοι/-ες/-α – opt sute (6β)

Π

παθαίνω – a suferi (*o pagubă*) (5γ)
 παιδί – copilul (4γ)
 παίζω – a se juca (2γ, 4γ)
 παίρνω – a lua (6β)
 παλατιόπωλης, η – vânzătoarea de
 antichități (7γ)
 παλιά – demult; odinioară (3α)
 παλιός/-ά/-ό – bătrân/-ă (8α)
 πάλι – iarăși; din nou (8γ)

Παναγιά, η – Maica Domnului (1α)
 Παναγίτσα, η – Măicuța Dom-
 nului (2β)
 πάντα – întotdeauna; mereu (4γ)
 τα πάντα – totul (1α, 8β)
 παντοδύναμος/-η/-ο – atotputer-
 nic/-ă (7β)
 παντρεμένος/-η – căsătorit/-ă (5γ)
 πάνω – sus; deasupra (6γ)
 πάνω από – mai mult decât (6β)
 παπάς, ο – preotul (1β)
 παρά – înainte (*în exprimarea orei*)
 (5β)
 παρακαλώ – poftim!, vă rog!; a
 ruga (7α, 7γ)
 Παρασκευή, η – vineri (4α)
 παρουσιάζομαι – a apărea (4α)
 πατάτα, η – cartoful (9α)
 πατάτες τηγανιτές, οι – cartofi
 prăjiți (9α)
 πάτερ – părinte! (9α)
 πατέρας, ο – tatăl (5γ)
 πάω – a înceta (8γ)
 πάω – a merge (4γ, 5γ)
 Πέμπτη, η – joi (4α)
 πεντακόσιοι/-ες/-α – cinci sute
 (6β)
 πεπόνι, το – pepene galben (7γ)
 περασμένος/-η/-ο – trecut/-ă (4α)
 περιέργεια, η – curiozitatea (9α)
 περίεργο – ciudat; curios (3β)
 περισσότερος/-η/-ο – mai mult/-ă
 (6γ)
 περίφημος/-η/-ο – renumit/-ă;
 vestit/-ă (9β)
 περνώ – a petrece (9β)
 πέρσι – anul trecut (8γ)
 πες – spune! (5β)
 πηγαίνω – a merge (9β)

πιάνω – a prinde (9β)
 πίνω – a bea (7γ)
 πιο – mai (*particulă pentru gradele de comparație*) (5α)
 πιστεύω – a crede (2β, 7β)
 πιστωτική κάρτα, η – cartea de credit (9α)
 πίσω από – în spatele; înapoia (4α)
 πλαστός/-ή/-ό – falsificat/-ă (8α)
 πλατεία, η – piața (publică) (8β)
 πληρώνω – a plăti; a achita (9α)
 πλοίο, το – vaporul, corabia (3β)
 πλούσιος/-α/-ο – bogat/-ă (5α, 6β)
 ποδήλατο, το – bicicletă (3β)
 πόδι, το – piciorul (3β)
 με τα πόδια – pe jos (3β)
 ποδόσφαιρο, το – fotbalul (4γ)
 ποιος/-α/-ο – cine; care (4α)
 πολύ – mult; foarte (2α, 3β)
 πολύς/πολλή/πολύ – mult/-ă (6α)
 πονόδοντος, ο – durerea de dinți (7α)
 πονοκέφαλος, ο – durerea de cap (7α)
 πόρτα – ușa (4γ)
 πορτοκαλάδα, η – suc de portocale (1β)
 πορτοκάλι, το – portocală (1β)
 πόσος/-η/-ο – cât de mult/-ă (1γ)
 πότε – când? (9α); niciodată (3α)
 ποτέ μου – niciodată în viața mea (5α)
 ποτήρι, το – paharul
 που – care (*pron. relativ*) (2γ); că (4γ)
 πού – unde (3α)
 πουλώ – a vinde (7γ)
 πράγμα, το – lucrul; obiectul (7γ)

πράγματι – într-adevăr (3α)
 πράσινος/-η/-ο – verde (8α)
 πρέπει – a trebui (6β)
 προπαγάνδα, η – propaganda (0)
 προσέχω – a fi atent/-ă la... (4γ)
 προσκυνητής, ο – pelerinul (4α)
 προσκυνώ – a se închina (7β)
 προσοχή, η – precauție; atenție (4β)
 προτείνω – a recomanda (9α)
 προχθές – alaltăieri (8γ)
 πρωί, το – dimineața (8γ)
 πρωινό, το – micul dejun (9β)
 κάνω πρωινό – a lua micul dejun (9β)
 πρώτα – mai întâi (5β)
 πρώτος/-η/-ο – primul/-a (4γ)
 πυρετός, ο – febra (7α)
 πώς – cum; ca (2γ, 9α)

P

ρε – măi! (3γ)
 ρεμπέτικα, τα – Rembetiko (6α)
 ρίσκο, το – pericolul, riscul (6γ)
 ροδάκινο, το – piersica (7γ)
 Ρόδος, η – Rodosul (0)
 ροζ – roz (8α)
 ρωτώ – a întreba (5β)

Σ

Σάββατο, το – sâmbătă (4α)
 σαλάτα, η – salată (0)
 χωριάτικη σαλάτα, η – salată țărănească (9α)
 σαλόνι, το – sufragerie; camera de zi (5α)
 σας – al dumneavoastră; al vostru (1β, 2β)
 σας – vouă; dumneavoastră; pe voi; pe dumneavoastră (3β, 3γ)

σε – în, la, pe (1β, 3α); pe tine (3γ)
σεβασμός, ο – respectul (4β)
σηκώνομαι – a se scula (9β)
σημαίνω – a însemna (2γ)
σήμερα – astăzi (5γ, 9β)
σήμερα το πρωί – azi de dimineață
(8γ)
σίγουρος/-η/-ο – sigur/-ă (2β)
σινεμά, το – cinematograf (5β)
σκάνδαλο, το – scandalul (0)
σκέφτομαι – a gândi (5β)
σκέψη, η – îndoiala; scepticismul
(0)
σλάιντς, τα – diapozitive (4α)
σοβαρός/-ή/-ό – serios/-oasă (6γ)
σόδα, η – apa minerală (1β)
σου – al tău/a ta (2β); ție (2β, 2γ)
σουβλάκι, το – frigăruia (9α)
σπάνια – rareori; rar (6γ)
σπίκερ, ο – crainicul; vorbitorul
(9β)
σπίρτο, το – chibritul (5α)
σπίτι, το – casa (1β)
στο σπίτι – acasă (1β, 5α)
σπορ, το – sportul (4γ)
στα – în, la, pe (3α)
στάζω – a picura (2α)
στάθμευση, η – parcare (4β)
σταθμός, ο – gara
σταφύλι, το – strugurele (7γ)
στέλνω – a trimite (2α)
στη(ν) – în, la, pe (1β)
στο – (1β, 1γ, 3α)
στομαχόπονος, ο – durerea de
burtă (7α)
συγγνώμη, η – scuza (4β)
συγχωρώ – a scuza (7β)
σύκο, το – smochina (7γ)

συλλαμβάνω – a prinde; a aresta
(9β)
συλλέκτης, ο – colecționarul (6γ)
συμβαίνω – a se întâmpla; a se pe-
trece (7α)
συμμορία, η – banda, clica (9β)
συμπαθητικός/-ή/-ό – simpatic/-ă
(8β)
συμφορά, η – ghinionul, nenoro-
cirea (5γ)
συμφωνώ – a fi de acord; a aproba
(8α)
συνάλλαγμα, το – cursul valutar
(6γ)
συνήθεια, η – obiceiul (6α)
συννεφιασμένος/-η/-ο – înnο-
rat/-ă (8α)
συνοικία, η – cartierul (9β)
συνταξιούχος/-α – pensionar/-ă
(3γ)
συντηρημένος/-η/-ο – îngrijit/-ă
(8α)
σωστός/-ή/-ό – corect/-ă (7α)

T

ταξί, το – taxiul (3β)
ταξιδεύω – a călători (6β)
ταξιδιωτικό τσεκ, το – cecul de
călătorie (6γ)
ταπεινός/-ή/-ό – modest/-ă (7α)
ταχυδρομείο, το – oficiul poștal
(6α)
ταχυδρομική επιταγή, η – man-
dat poștal (6γ)
τελευταίος/-α/-ο – ultimul/-a (6γ)
Τετάρτη, η – miercuri (4α)
τέταρτο, το – sfertul (de oră) (5β)
τέτοιος/-α/-ο – un astfel de; o astfel
de... (8γ)

τετρακόσιοι/-ες/-α – patru sute (6β)

τζατζίκι, το – Tzatziki (*iaurt cu usturoi și castraveți*) (9α)

τηγανητός/-ή/-ό – prăjit/-ă; fript/-ă (9α)

τηλεόραση, η – televiziunea (4γ)

βλέπω τηλεόραση – a se uita la televizor (4γ)

τηλεφωνικός θάλαμος, ο – cabina telefonică (8γ)

τηλέφωνο, το – telefonul (8γ)

τηλεφωνώ – a da un telefon; a telefona (8γ)

τι – ce (1β)

τιμή, η – preț(ul) (6γ)

τίποτα – nimic; ceva (1α, 3β)

τίποτα άλλο – încă ceva (7γ)

τόκος, ο – dobânda (6β)

τόσο ... όσο – atât ... cât și (6γ)

τόσος/-η/-ο – atât de mult/-ă (3γ, 5α)

τουαλέτα, η – toaleta (4β)

τουριστικός οδηγός, ο – ghidul turistic (3α)

τράπεζα, η – banca (instituție) (6β)

τρένο, το – trenul (3β)

τρέχω – a alerga; a fugi (2α)

τι τρέχει; – ce se întâmplă? (2α)

τριακόσιοι/-ες/-α – trei sute (6β)

Τρίτη, η – marți (4α)

τρώω – a mânca (5β)

τσεκ, το – cecul (6γ)

τσουρέκι, το – pasca (4β)

τώρα – acum (6α)

Υ

υγεία, η – sănătatea (1β)

στην υγείά σας – în sănătatea dumneavoastră (1β)

υπάλληλος, ο/η – salariatul; functionarul (3γ)

υπάρχει – există; se află (3α, 4β)

υπάρχω – a exista (4β)

υπνοδωμάτιο, το – dormitorul (5α)

ύπνος, ο – somnul (9β)

πηγαίνω για ύπνο – a merge la culcare (9β)

υποχρεωμένος/-η/-ο – obligat/-ă; dator/-oare (7γ)

υποψιάζομαι – a bănuî; a presupune (3β)

ύστερα – după; pe urmă; apoi (2β, 8γ)

Φ

φαίνομαι – a părea (3β)

μου φαίνεται – mi se pare... (3β)

φαντάζομαι – a-și imagina (8γ)

φαρμακείο, το – farmacia (6α)

φέτος – anul acesta (8γ)

φεύγω – a pleca (din loc, la drum) (6α)

φιλικός/-ή/-ό – amabil/-ă (8β)

φιλοξενία, η – ospitalitatea (0, 5β)

φίλος, ο – prietenul (9β)

φοιτητής/-τρια – studentul/-a (3γ)

φορά, η – data (*temporal*) (5α)

πρώτη φορά – pentru prima dată (5α)

μερικές φορές – câteodată; uneori (8γ)

φούρνος, ο – brutărie (6α)

φραπέ, το – café-frappé (1β)

φτωχός/-ιά/-ό – sărac/-ă (7α)

φωνάζω – a striga (5γ)

φωτογραφία, η – fotografia (4β)

φωτογράφιση, η – fotografiatul (4β)

Χ

χαίρετε – Bună ziua!, Rămas bun!
(1α, 1β)
χαίρομαι – a se bucura (de) (2α)
χαλνώ – a schimba (6γ)
χάνομαι – a se pierde (5γ)
χάος, το – haos (0)
χαρά, η – bucuria (0)
χάρη, η – mila, îndurarea, harul
(2β)
χαρτί, το – hârtia; actul (7γ)
χαρτονόμισμα, το – bancnota (6γ)
χιλιάδες – mii (5α)
χιλιάρικο, το – bancnota de 1000
de drahme (6γ)
χίλιου/-ες/-α – mii de... (6β)
χιονίζει – ninge (8α)
χριστιανός, ο – creștin (7β)
Χριστός, ο – Hristos (2α)
Χριστός Ανέστη – Hristos a în-
viat! (4β)
χρόνια, τα – anii (2β)
χρόνος, ο – timpul; anul (4γ)
τον ελεύθερο χρόνο – în timpul
liber (4γ)
του χρόνου – anul viitor (8γ)
χρυσάφι, το – aurul (5α)

χρυσός/-ή/-ό – din aur (3α)
χρώμα, το – culoarea (8α)
χτες – ieri (8β)
χτίζομαι – a fi construit (4α)
χτίζω – a construi (4α)
χτυπώ – a lovi (8γ)
χυμός, ο – sucul (1β)
χωριανός, ο – compatriotul (5γ)
χωρικός, ο – țăranul (4α)
χωριό, το – satul (1α)
χωρίς – fără (1α)

Ψ

ψαράς, ο – pescarul (3β)
ψαρεύω – a pescui (6β)
ψάρι, το – peștele (3β)
ψάχνω – a căuta (3γ, 5α)
ψωμί, το – pâinea (1α)

Ω

ώρα, η – ora; timpul (4α, 5β)
ποιες ώρες – la cât? (4α)
ωραίος/-α/-ο – frumos/-oasă (2α,
3α)
ώστε – astfel; încât (9α)
ώχου – ah! (9α)